

**UCHWAŁA NR VI/55/2019
RADY POWIATU CHODZIESKIEGO**

z dnia 15 maja 2019 r.

**w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2018**

Na podstawie art. 12 a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59) Rada Powiatu Chodzieskiego uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjąć informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2018 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Chodzieskiego.

§ 3. 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr VI/55/2019
Rady Powiatu Chodzieskiego
z dnia 15 maja 2019 r.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA

W CHODZIEŻY

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu chodzieskiego w 2018r.**

Chodzież, luty 2019r.

	SPIS TREŚCI	Strona
	Wstęp	3
I.	Sytuacja demograficzna powiatu	5
II.	Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji	6
III.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	7
IV.	Urządzenia do zaopatrywania w wodę oraz ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	12
V.	Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpieli	14
VI.	Obiekty użyteczności publicznej	17
VII.	Obiekty żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku	29
VIII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	40
IX.	Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży	48
X.	Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	53
XI.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	56

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Chodzieży (PSSE) w roku 2018 realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) i innych aktach prawnych normujących kompetencje inspekcji.

Głównym celem działalności PIS na terenie powiatu chodzieskiego w 2018r. było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej. Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego było i jest głównym zadaniem PIS. Zadanie to realizowali głównie pracownicy Epidemiologii (E), którzy jak co roku prowadzili nadzór nad chorobami zakaźnymi i ich rejestrację oraz koordynowali działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc pokarmowych u ludzi. Zgodnie z zaleceniami GIS szczegółowo prowadzono nadzór nad zachorowaniami na grypę poprzez m.in. prowadzenie monitoringu zgłaszanych przypadków podejrzeń lub zachorowań. Pracownicy epidemiologii prowadzili również nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym oraz sprawowali merytoryczny nadzór nad egzekwowaniem obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane. W 2018 roku, w celu usprawnienia i poprawy jakości nadzoru epidemiologicznego nad wybranymi chorobami zakaźnymi, prowadzono we współpracy z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego-Państwowym Zakładem Higieny elektroniczny System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych (SRWE), wdrożony w 2016 roku i rozszerzony w roku 2017 i 2018 o nowe jednostki chorobowe.

Higiena Komunalna (HK) sprawowała nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach oraz basenach kąpielowych, a także nad stanem sanitarno-technicznym urządzeń wodnych. Informacje o jakości wody badanej przez inspekcję sanitarną w ramach nadzoru sanitarnego oraz badanej w ramach monitoringu wewnętrznego przez producentów przesyłane były do władz samorządowych. Nadzorowano również stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej. Ponadto w 2018r. prowadzono wzmożony nadzór nad zakładami pogrzebowymi w zakresie warunków sanitarno-higienicznych oraz właściwego sposobu postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku (HŻŻiPU) w 2018r. prowadziła nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego, w tym pobierania próbek do badań laboratoryjnych. Prowadziła wzmożony nadzór w zakresie przestrzegania wymagań w odniesieniu do składu suplementów diety w związku z realnym zagrożeniem dla zdrowia publicznego spowodowanym potencjalną obecnością na rynku spożywczym suplementów diety zafałszowanych substancjami, które mogą wykazywać właściwości farmakologicznie czynne.

Higiena Pracy (HP) prowadziła w roku sprawozdawczym 2018, jak w latach ubiegłych, nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy m.in. zakładów, w których występowało narażenie na hałas oraz charakteryzujących się szczególnie szkodliwymi warunkami pracy, ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy oraz zapobiegania powstawania chorób w sposób jak najmniej zakłócający tok pracy jednostki kontrolowanej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie prawo przedsiębiorców. Prowadziła również działania w celu minimalizowania zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanego przez środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne. Pod szczególnym nadzorem były również

substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze i prekursory narkotyków kategorii 2 i 3.

Głównym kierunkami działania w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży (HDiM) w 2018r. było prowadzenie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach oświatowo-wychowawczych, miejscach wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży oraz w klubach dziecięcych. Podejmowano działania zmierzające do rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży związanych z warunkami higieniczno-sanitarnymi w nadzorowanych placówkach. Prowadzono analizy warunków higieniczno-sanitarnych w nadzorowanych przedszkolach.

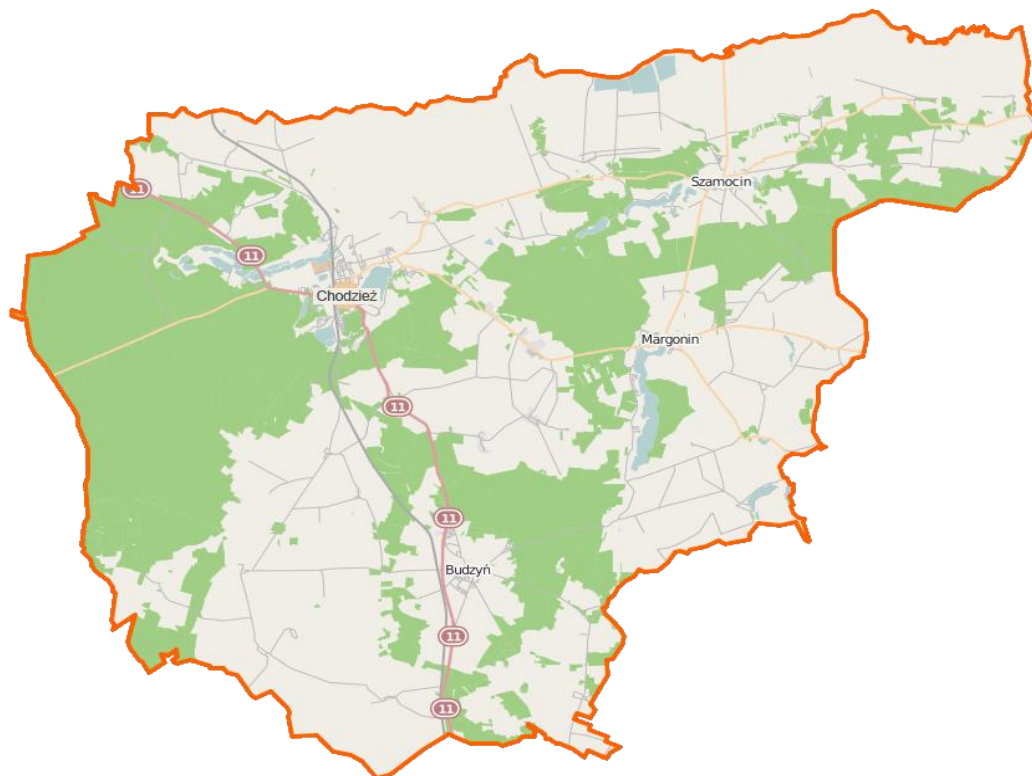
Większość przedsięwzięć prozdrowotnych w powiecie chodzieskim realizowano na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) w Poznaniu. W związku z tym realizowano głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie. Tak, jak w latach ubiegłych, priorytetowym działaniem w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób było realizowanie programów edukacyjnych, akcji i kampanii informacyjnych, a także aktualizacja informacji na stronie BIP i stronie internetowej PSSE w Chodzieży.

Realizując swoje zadania pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży współpracowali ze Starostą Chodzieskim, a także Burmistrzami Miast i Gmin oraz Wójtami Gmin w powiecie chodzieskim. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykryzysowych, promocji zdrowia oraz nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz jakością wody do kąpieli. Ponadto pracownicy współpracowali z Inspekcją Weterynaryjną, Strażą Pożarną, Policją, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Przekazywano informacje i artykuły oraz udzielano wywiadów do lokalnej prasy.

Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu chodzieskiego w 2018r. dostępna jest w również w Biuletynie Informacji Publicznej PSSE w Chodzieży: www.bip.psse-chodziez.pl oraz na stronie internetowej PSSE: psse.chodziez.@pis.gov.pl.

I. Sytuacja demograficzna powiatu

Powiat chodzieski zajmował powierzchnię 680,6 km². Wg danych statystycznych na dzień 30.06.2018r. ludność powiatu liczyła 47 265 osób, tj. o 127 osób mniej niż w dniu 30.06.2017r. Gęstość zaludnienia wynosiła prawie 70 osób na 1 km² powierzchni. Na wsiach mieszkały 21163 osoby (44,8 %), w miastach 26 102 (55,2 %). Kobiet było 24 010, a mężczyzn 23 255. Kobiety stanowiły 50,8 % a mężczyźni 49,2 % ludności powiatu. Dzieci do lat dwóch było 1343, tj. o 32 mniej niż w roku ubiegłym.

Rys. nr 1. Powiat chodzieski - obszar działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży

Liczba mieszkańców powiatu chodzieskiego dane z dnia 30.06.2018r.

Gmina miejska Chodzież	18 793
Gmina wiejska Chodzież	6 013
Gmina miejsko-wiejska Szamocin	7 571
Gmina miejsko-wiejska Margonin	6 408
Gmina wiejska Budzyń	8 480

Rys. nr 2. Liczba mieszkańców gmin powiatu chodzieskiego

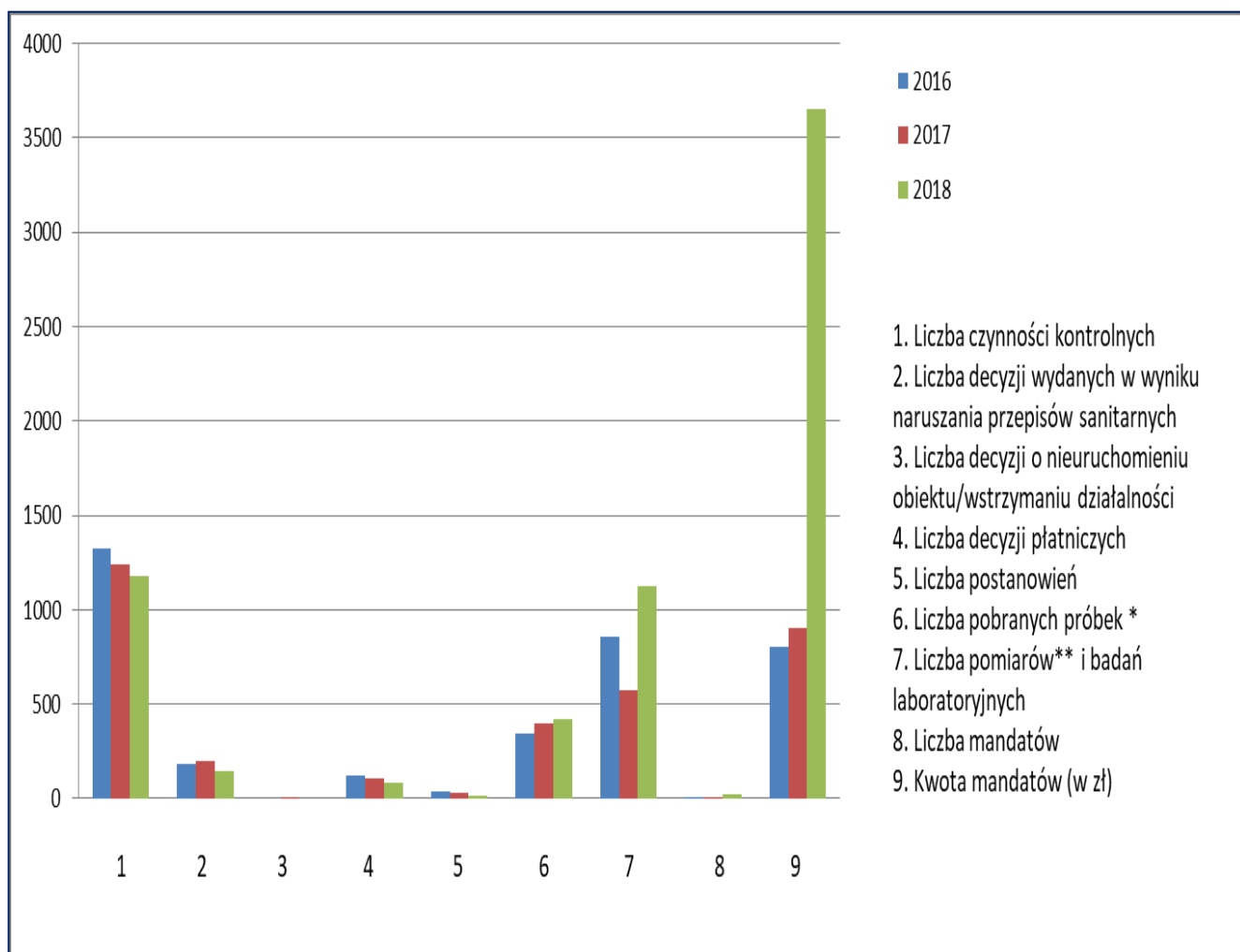
II. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK		
	2016	2017	2018
Liczba czynności kontrolnych	1324	1241	1176
Liczba decyzji wydanych w wyniku naruszania przepisów sanitarnych	185	202	149
Liczba decyzji o nieuruchomieniu obiektu/wstrzymaniu działalności	0	1	0
Liczba decyzji płatniczych	119	104	83
Liczba postanowień	35	28	18
Liczba pobranych próbek *	345	401	422
Liczba pomiarów** i badań laboratoryjnych	857	572	1125
Liczba mandatów	6	8	19
Kwota mandatów (w zł)	800	900	3650

* Dotyczy próbek wody, żywności i kalu pobranych przez PSSE w Chodzieży, a zbadanych przez inne laboratoria PIS

** Dotyczy pomiarów mebli szkolnych i wagi tornistrów

Tabela nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2016-2018r.

Wykres nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2016-2018

III. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych w powiecie chodzieskim były dane liczbowe o zachorowaniach na choroby zakaźne pochodzące z zgłoszeń zachorowań dokonywanych przez lekarzy podejrzewających lub rozpoznających choroby zakaźne.

Pracownicy epidemiologii w 2018r. przeprowadzili łącznie 192 dochodzenia epidemiologiczne w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi oraz 69 kontroli podmiotów leczniczych, w tym 10 w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych. Przekierowano do innych PSSE lub WSSE 47 formularzy zgłoszeń zachorowań i dodatnich wyników badań laboratoryjnych.

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Choroby szerzące się drogą pokarmową

W roku sprawozdawczym wystąpiły 22 przypadki zachorowań na biegunki u dzieci do lat dwóch (w 2017 roku – 20). Badania wirusologiczne wykonano u 17 dzieci, czynnikiem patogennym w 15 przypadkach były rotawirusy, a w 2 przypadkach czynnika patogennego nie stwierdzono. 19 chorych dzieci u których stwierdzono biegunki było hospitalizowanych.

W 2018 roku odnotowano 4 przypadki zatrucia pokarmowego wywołanego czynnikiem bakteryjnym – pałeczką Salmonella Enteritidis (w 2017 roku – 1). Zachorowało 2 chłopców w wieku do 1 roku i 1 w wieku 9 lat oraz 1 kobieta 65 - letnia. We wszystkich przypadkach w badaniach kontrolnych po przechorowaniu nosicielstwa pałeczek Salmonella Enteritidis nie stwierdzono.

W roku 2018 w powiecie chodzieskim wystąpił znaczny wzrost zachorowań zgłoszonych jako zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu z 3 w 2017 roku do 33 w 2018 roku.

Ogniska zachorowań

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 ogniska zachorowań na chorobę zakaźną przenoszoną drogą pokarmową. Pierwsze ognisko dotyczyło 4 osób i było wywołane wirusem zapalenia wątroby typu A. Wszystkie osoby chore, to mieszkańcy wsi zamieszkujący jedno gospodarstwo domowe. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i badań serologicznych krwi. W drugim ognisku zachorowania nie wykryto w przeprowadzonych badaniach czynnika etiologicznego. Zachorowania zakwalifikowano jako zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Ognisko dotyczyło 5 dzieci, które uczęszczały do tego samego przedszkola w Margoninie. Zachorowania z obu ognisk zakończyły się wyzdrowieniem.

Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

Zarejestrowano 4 przypadki przewlekłego zapalenia wątroby typu B, o 1 mniej niż w roku 2017. Zachorowały 2 osoby z miasta oraz 2 osoby mieszkające na wsi. 1 osobę chorą hospitalizowano, a pozostałe leczono ambulatoryjnie.

W roku sprawozdawczym nastąpił spadek zachorowań na grypę sezonową – z 1552 przypadków w 2017 roku do 1027 w roku 2018 (w tym 366 dzieci do lat 14, tj. 35,6%). Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych. 4 osoby były leczone w szpitalu z innych przyczyn: objawów ze strony układu krążenia, dolegliwości ze strony układu oddechowego. W 1 przypadku grypa była potwierdzona badaniami wykonanymi metodą REAL-TIME PCR. Wykryto wirusa grypy typu B u 6-letniej dziewczynki. Wszystkie przypadki hospitalizowane zakończyły się wyzdrowieniem.

Grupa wieku	2016		2017		2018	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
0-14 lat	414	64 %	555	36%	366	36%
15-64	215	33 %	768	49%	451	44%
65 i >	17	3%	229	15%	210	20%
Ogółem	646	100%	1552	100%	1027	100%

Tabela nr 2. Zachorowania na grypę sezonową w latach 2016 - 2018

W minionym roku odnotowano znaczny spadek zachorowań na krztusiec (z 14 przypadków w 2017 roku, do zaledwie 2 przypadków w roku 2018). Zachorowały 2 dziewczynki w wieku 14 i 3 lat, które leczone były ambulatoryjnie. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i badań serologicznych krwi. 1 przypadek sklasyfikowano jako potwierdzony, 1 jako możliwy. Obie osoby były wcześniej zaszczepione szczepionką skojarzoną przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi (DTP).

Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano neuroinfekcji, w tym zapalenia opon mózgowo rdzeniowych i mózgu o etiologii wirusowej lub bakteryjnej. Nie stwierdzono inwazyjnej choroby wywołanej przez *Neisseria meningitidis*, która wystąpiła w 2017r.

Choroby odzwierzęce

W 2018 roku podobnie jak w 2017 roku nie zarejestrowano chorób: włośnicy, leptospirozy, tasiemczycy w tym bąblowicy, listeriozy, wścieklizny oraz toksoplazmozy.

Inne choroby zakaźne

W roku sprawozdawczym 2018r. nastąpił wzrost zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (z 3 przypadków w 2017 roku, do 5 przypadków w 2018 roku). Zachorowały 4 kobiety i 1 mężczyzna, mieszkańcy miasta. Wszystkie zachorowania potwierdzono badaniami laboratoryjnymi stwierdzającymi obecność przeciwciał anty HCV oraz za pomocą testów potwierdzających replikację wirusa HCV-RNA – wyniki były dodatnie. Wśród chorych nie było osób zawodowo narażonych na zakażenie. Wszystkie osoby chore nie figurowały wcześniej w rejestrze nosicieli PSSE w Chodzieży.

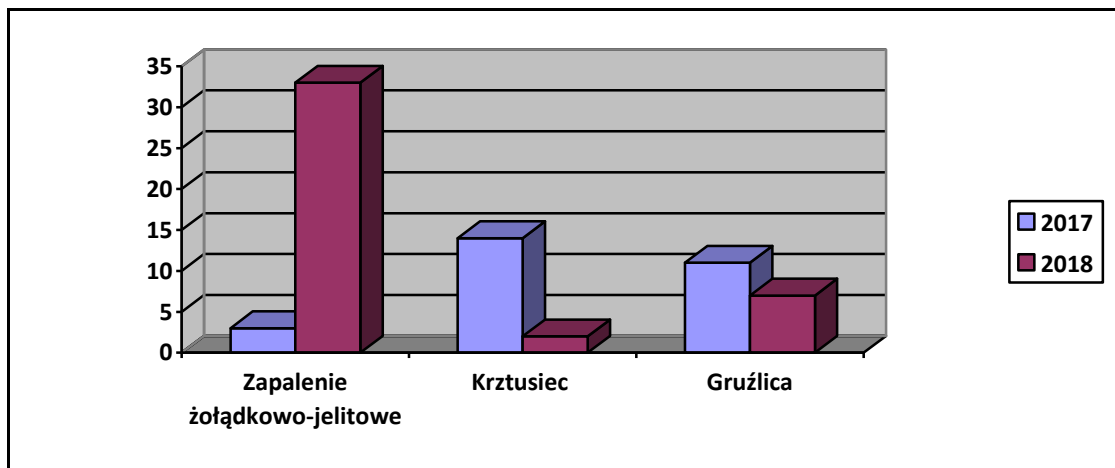
Odnotowano 249 zachorowań na ospę wietrzną, o 75 więcej niż w roku poprzednim. Tylko 1 osoba chora była wcześniej zaszczepiona przeciw ospie wietrznej. Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wieku od 0 - 9 lat. Zachorowania występowały w ciągu całego roku z tendencją wzrostową w miesiącach: lutym, marcu i kwietniu. Wszystkich chorych leczono ambulatoryjnie.

Nastąpił nieznaczny wzrost zachorowań na płonicę, z 6 przypadków w 2017 roku, do 7 przypadków w 2018 roku.

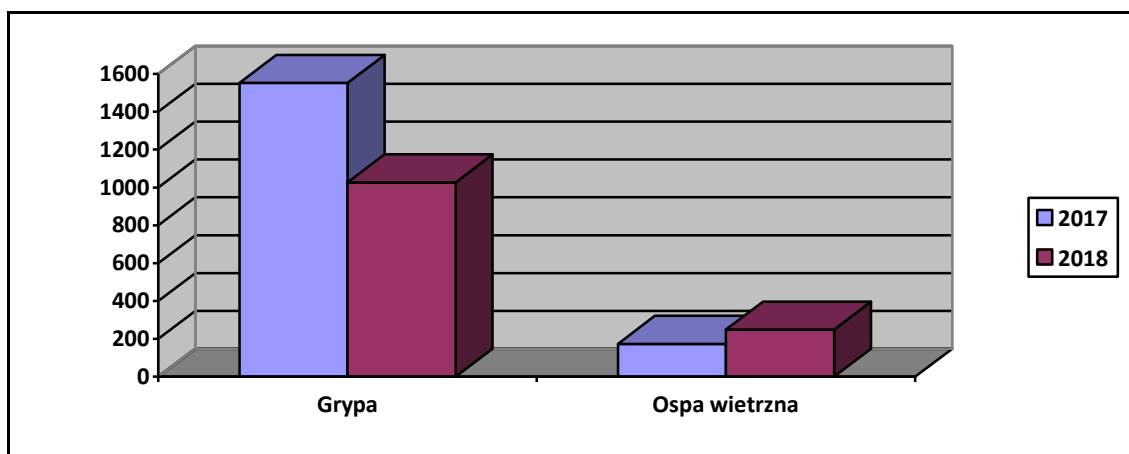
Odnotowano spadek zachorowań na gruźlicę (z 11 w 2017 roku do 7 w 2018 roku). Zachorowało 6 mężczyzn i 1 kobieta, mieszkańcy Chodzieży. Wszystkie osoby chore hospitalizowano. Zachorowania potwierdzono badaniami bakteriologicznymi na obecność prątków gruźlicy. 26 osób z wysokiego ryzyka będących w bliskim kontakcie z chorymi objęto nadzorem. U jednej osoby z grupy objętej nadzorem stwierdzono zachorowanie na gruźlicę.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 27 zachorowań na boreliozę, o 3 więcej niż w roku 2017. Zachorowało 17 mężczyzn i 10 kobiet, 20 osób, to mieszkańcy miast, a 7 osób, to mieszkańcy wsi. Hospitalizowano 7 osób, pozostałe leczono ambulatoryjnie. Wszyscy

chorzy wcześniej byli ukąszeni przez kleszcze. Wśród osób chorych 18 przypadków narażenia na kleszcze wystąpiło na terenie miasta i gminy Chodzież. Na terenie powiatu chodzieskiego miejscem ukąszeń były w 10 przypadkach okoliczne lasy, w 4 przypadkach działki/ogródki przydomowe, w 1 przypadku łąka. Natomiast 12 osób nie pamiętało lub nie potrafiło określić miejsca narażenia. 4 osoby należały do grupy wysokiego ryzyka w związku z wykonywaną pracą zawodową w leśnictwie.

Wykres nr 2. Porównanie liczbowe zachorowań w latach 2017-2018

Wykres nr 3. Porównanie liczbowe zachorowań w latach 2017-2018

Zapobieganie wściekliznie

W dalszym ciągu, tak jak w latach poprzednich, utrzymywała się duża liczba zgłoszeń dotyczących osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. W 2018 roku zarejestrowano 88 przypadków, o 11 przypadków więcej niż w roku 2017. Do szczepień przeciw wściekliznie zakwalifikowano 18 osób, a w roku poprzednim – 17 osób. Miejscem gdzie doszło do pokąsania w 8 przypadkach były to miasta, w 10 przypadkach wioski.

	Zwierzę		
	pies	kot	wiewiórka
Liczba osób	13	4	1

Tabela nr 3. Kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę w 2018r.

Choroby przenoszone drogą płciową (wywołane przez *Chlamydia trachomatis*, ziarnica weneryczna, rzeżączka, kiła i jej postaci).

W 2018r. zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową. W jednym przypadku była to choroba wywołana przez Chlamydia trachomatis stwierdzona u mężczyzny w grupie wieku 20 - 29 lat, mieszkańca miasta. Dwa przypadki dotyczyły zachorowania na kiłę o 1 więcej niż w roku 2017. Zachorowanie dotyczyło kobiety w grupie wieku 20-29 lat i mężczyzny w grupie wieku 30 - 39 lat, mieszkańców wsi. Wszystkie osoby chore były leczone ambulatoryjnie.

Zakażenia szpitalne

Pod nadzorem PSSE w Chodzieży w minionym roku funkcjonował Szpital w Chodzieży przy ul. Strzeleckiej 32, należący do Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielnego Publicznego ZOZ ul. Szamarzewskiego 62 w Poznaniu. W 2018 roku, w obowiązującym terminie szpital opracował i przesłał do PSSE w Chodzieży raport roczny o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych za rok 2017.

W 2017 roku, w szpitalu hospitalizowano 5401 pacjentów. Wykonano 3138 badań mikrobiologicznych, w tym 53 posiewy krwi. W placówce największy odsetek badań dotyczył kolejno: Oddziału Chorób Płuc I tj. 0,8 badania na jednego pacjenta (na 1665 hospitalizacji wykonano 1325 badań mikrobiologicznych) i Oddziału Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej tj. 0,7 badania na jednego pacjenta (na 2571 hospitalizacje wykonano 1718 badań mikrobiologicznych). Na Oddziale Opieki Paliatywnej wykonano 92 badań na 173 hospitalizowanych tj. 0,5 badania na 1 pacjenta. Wskaźnik badań mikrobiologicznych na 100 pacjentów dla szpitala wynosił 58,1.

Wykryto 20 czynników biologicznych, które wywołały zakażenia u pacjentów. Dominującymi czynnikami wywołującymi zakażenia były: Staphylococcus aureus MRSA(+), (współczynnik zapadalności 0,92) i Clostridium difficile (współczynnik zapadalności 0,92).

W szpitalu nie wystąpiły ogniska endemiczne.

Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne na terenie powiatu chodzieskiego prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych przez 12 podmiotów leczniczych. Szczepienia obowiązkowe były finansowane z budżetu Ministra Zdrowia. Szczepienia zalecane, między innymi przeciw kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych, grypie, ospie wietrznej, biegunce rotawirusowej, WZW typu A, zakażeniom wywołanym przez wirusa brodawczaka ludzkiego, Neisseria meningitidis, Streptococcus pneumoniae, były szeroko propagowane przez lekarzy rodzinnych, pediatrów oraz pielęgniarki wykonujące szczepienia. Szczepienia te nie były finansowane z budżetu Ministra Zdrowia.

Wszystkie punkty szczepień posiadały urządzenia chłodnicze do przechowywania szczepionek, które były zabezpieczone zamknięciem przed dostępem osób postronnych i wyposażone były w termometry lub monitoring temperatury. Wyznaczony personel w dni robocze i w dni wolne od pracy odnotowywał w prowadzonych rejestrach (zeszytach) temperaturę w urządzeniach chłodniczych. Szczepionki przechowywane były w urządzeniach chłodniczych prawidłowo, miały aktualne daty ważności - nie stwierdzono szczepionek przeterminowanych. Transport szczepionek z PSSE do punktów szczepień odbywał się samochodami służbowymi tych placówek, w termotorbach z wkładem lodowym i termometrem monitorującym temperaturę.

Magazyn szczepionek w PSSE w Chodzieży wyposażony był w 2 urządzenia chłodnicze. Urządzenia te podłączone były do elektronicznego systemu monitoringu temperatur.

Kolejny rok obserwowano wzrost liczby rodziców/opiekunów prawnych, którzy odmawiali poddania swoich małoletnich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i Programem Szczepień Ochronnych. W roku 2017 zarejestrowano 15 osób uchylających się, a w roku 2018 - 17 osób. W większości

przypadków nie było jednak istotnych trudności z realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych. Wykonawstwo szczepień, podobnie jak w latach poprzednich, było wysokie.

W przypadku szczepień zalecanych wystąpiły trudności z dostępem do szczepionek przeciw WZW typu A i przeciw odrze zarówno na terenie powiatu, jak i całego województwa. Zainteresowanie tą szczepionką było spowodowane wzrostem zachorowań na WZW typu A i odrę w Polsce.

W 2018 r. zgłoszono 1 przypadek niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP), w 2017 roku wystąpiły 2 takie przypadki. NOP wystąpił u 6-miesięcznej dziewczynki po podaniu szczepionki Pentaxim (przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi). NPO zgłoszony został jako łagodny.

W 2018 roku w PSSE w Chodzieży kontynuowano prowadzenie „Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Magazynami i Dystrybucją Szczepionek” (e-szczepionka).

W minionym roku pracownicy Epidemiologii współpracowali m.in. z:

- Inspekcją Weterynaryjną, w zakresie nadzoru nad wścieklizną oraz innymi chorobami odzwierzęcymi (np. różycą, bąblowicą, włośnicą, brucelozą u zwierząt)
- podmiotami leczniczymi: przekazywano bieżące informacje z NIZP-PZH oraz GIS w zakresie nadzoru epidemiologicznego; zorganizowano 2 szkolenia dla pracowników podmiotów medycznych na temat zapobiegania zakażeniom; przesłano do placówek pisemne przypomnienie o obowiązku zgłaszania podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne i zachowania poufności danych osobowych w tym zakresie; przekazano materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki chorób
- Policją, w zakresie przesyłania informacji dotyczących prowadzonych interwencji i dochodzeń
- placówkami innymi niż medyczne, które wykonywały usługi, w trakcie których dochodziło do naruszenia ciągłości tkanek: systematycznie przekazywano plany higieny dla właścicieli salonów kosmetycznych i fryzjerskich oraz salonów tatuaży, przekazywano materiały edukacyjne na temat profilaktyki chorób.

Pracownicy epidemiologii przygotowali materiały informacyjne i korzystali z opracowań GIS i PZH, które umieszczano na stronie internetowej PSSE w Chodzieży, dotyczyły one:

- informacji na temat akcji „Zaszczep się wiedzą”
- profilaktyki grypy sezonowej
- informacji na temat akcji „Wiosna bez pneumokoków”
- informacji na temat obchodów „Europejskiego Tygodnia Szczepień”
- stanowiska Ministra Zdrowia w sprawie szczepień ochronnych
- informacji dla osób dorosłych - szczepienia przeciwko odrze
- przekazania materiałów z WSSE na temat szczepień ochronnych.

WNIOSKI

1. Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu chodzieskiego w 2018r. była stabilna.
2. W roku 2018 zaobserwowano znaczny wzrost zachorowań na zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.
3. Zmniejszyła się liczba zachorowań na grypę sezonową, gruźlicę i krztusiec.
4. Utrzymywała się, tak, jak w latach ubiegłych dość znaczna liczba zachorowań na boreliozę.
5. Od kilku lat utrzymuje się znaczna liczba pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, w tym większość spowodowana przez psy. Z uwagi na wysokie koszty takich zdarzeń (obserwacje weterynaryjne zwierząt, szczepienia ludzi) należałoby wzmocnić działania w celu wyeliminowania zjawiska wałęsających się bez nadzoru zwierząt, zwłaszcza psów. Należy nadal prowadzić działania zmierzające do podniesienia poziomu świadomości właścicieli zwierząt domowych na temat konsekwencji w razie

niedopilnowania zwierząt, jak i wśród społeczeństwa na temat postępowania, gdy już dojdzie do pokąsania przez zwierzę.

6. Obserwowano na naszym terenie wpływ ruchów antyszczepionkowych. W celu utrzymania korzystnej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych należy skutecznie przeciwstawiać się narastaniu tego zjawiska poprzez popularyzowanie korzyści wynikających ze szczepień.

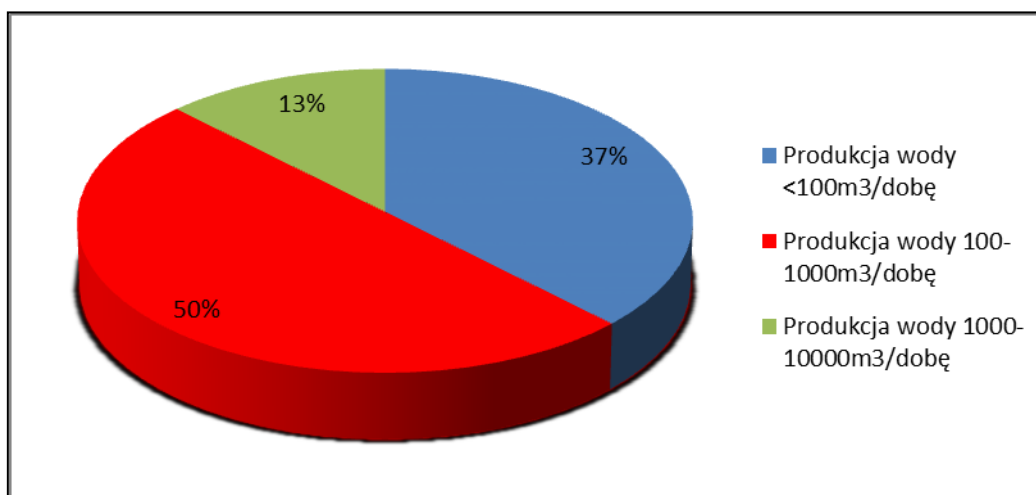
IV. Urządzenia do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Wodociągi na terenie powiatu chodzieskiego ujmują wodę ze studni głębinowych wierconych. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Nie stwierdzono niedoborów wody.

Nadzorem objęto 24 urządzenia wodne:

- 9 wodociągów o wydajności $< 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 12 wodociągów o wydajności $100\text{-}1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 3 wodociągi o wydajności $1000\text{-}10000 \text{ m}^3/\text{dobę}$

Liczbę wodociągów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Chodzieży zależności od ilości produkowanej wody w $\text{m}^3/\text{dobę}$ w 2018 roku obrazuje wykres nr 4.

Wykres nr 4. Liczba wodociągów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w $\text{m}^3/\text{dobę}$ w 2018 roku

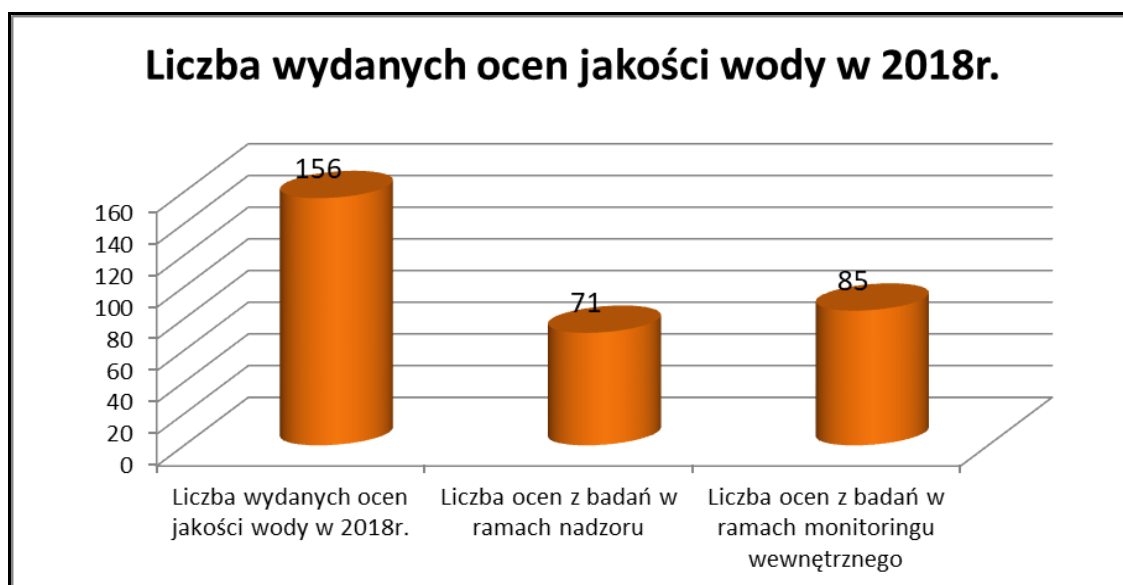
Zaopatrzeniem ludności w wodę zajmowały się: 3 wodociągi o produkcji wody poniżej $100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ (liczba zaopatrywanej ludności - 895 osób), 10 wodociągów o produkcji wody od 100 do $1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ (liczba zaopatrywanej ludności - 17084 osoby) i 3 wodociągi o produkcji wody powyżej 1000 do $10000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ (liczba zaopatrywanej ludności - 28744 osoby). Pozostałych 8 wodociągów produkowało wodę tylko na własne potrzeby. Od 1.10.2018r. sieć wodociągowa 2 wodociągów zakładowych (w Adolfowie i Radwankach) tj. 1 wodociągu o produkcji wody poniżej $100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ i 1 wodociągu o produkcji wody od 100 do $1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ została podłączona do wodociągu publicznego.

Ogółem w obiektach zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze przeprowadzono 25 kontroli protokolarnych i 74 kontrole poborowe, wydano 156 ocen jakości wody do spożycia:

- 69 ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do spożycia i 2 oceny stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia na podstawie badań

wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego. Jedną ocenę stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia wydano ze względu na niezgodną z wymaganiami mętność i ponadnormatywną zawartość żelaza, drugą ocenę wydano ze względu na obecność bakterii grupy coli

- 84 oceny jakości wody stwierdzające przydatność wody do spożycia i 1 ocenę stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na niezgodną z wymaganiami mętność i ponadnormatywną zawartość żelaza na podstawie badań wykonanych przez producenta wody w ramach monitoringu wewnętrznego.

Wykres nr 5. Liczba wydanych ocen jakości wody w ramach nadzoru i w ramach monitoringu wewnętrznego w 2018 roku

W związku ze stwierdzoną w roku sprawozdawczym 2018 obecnością w wodzie bakterii grupy coli w 1 wodociągu, niezgodną z wymaganiami mętnością i ponadnormatywną zawartością żelaza w 1 wodociągu oraz niezgodną z wymaganiami mętnością i ponadnormatywną zawartością żelaza i manganu w 1 wodociągu, pismami wyegzekwowano poprawę jakości wody w tych wodociągach. Właściciele 3 wodociągów poinformowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o podjęciu działań naprawczych i przedstawili kontrolne wyniki badań jakości wody. Wydano 2 komunikaty o pogorszeniu jakości wody, a po doprowadzeniu jakości wody do wymagań rozporządzenia, 2 komunikaty o poprawie jakości wody.

Właściciele 3 wodociągów przeprowadzili badania wody surowej w zakresie pierwiastków promieniotwórczych (radonu). Wydano 6 ocen jakości wody, w tym 3 oceny na podstawie badań pierwiastków promieniotwórczych przeprowadzonych w 2017r. Jakość wody w ujęciach badanych wodociągów była zgodna z wymaganiami rozporządzenia. Wydano 3 oceny dotyczące obecności bakterii z rodzaju Legionella w instalacji wody ciepłej Szpitala i Internatu Zespołu Szkół Prywatnych Ponadgimnazjalnych w Chodzieży. W próbach wody pobranych z instalacji ciepłej wody w Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Szpitalu w Chodzieży w jednym punkcie stwierdzono, że badana ciepła woda nie spełniała wymagań mikrobiologicznych, jakim powinna odpowiadać ciepła woda w zakresie bakterii z rodzaju Legionella. Wydano ocenę jakości wody, zobowiązując Szpital w Chodzieży do działań zmierzających do redukcji bakterii oraz mających na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań rozporządzenia. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych (przegrzanie instalacji) Szpital w Chodzieży przeprowadził ponowne badanie ciepłej wody w kierunku bakterii z rodzaju Legionella. W wyniku ww. działań wydano ocenę jakości wody stwierdzającą, że badana ciepła woda

spełnia wymagania mikrobiologiczne w zakresie bakterii z rodzaju *Legionella*. W Internacie Zespołu Szkół Prywatnych Ponadgimnazjalnych w Chodzieży nie wykryto obecności bakterii z rodzaju *Legionella*. Badana ciepła woda spełnia wymagania mikrobiologiczne w badanym zakresie.

Wydano 3 zgody w formie decyzji na zastosowane materiały, wyroby i preparaty do uzdatniania i dystrybucji wody oraz 2 decyzje zatwierdzające 2 laboratoria zakładowe. Mandatów karnych nie nałożono.

Skontrolowano wszystkie wodociągi. Wszystkie wodociągi uzyskały pozytywną opinię ze względu na dobrą jakość wody pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym i dobry stan techniczny.

V. Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpiel

W ewidencji były 4 kąpieliska: przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży, przy Jeziorze Siekiera w Szamocinie, przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie i przy Jeziorze Miejskim w Ratajach.

W sezonie letnim przeprowadzono 9 kontroli kąpielisk i 1 kontrolę miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpiel zlokalizowanego na Uroczysku Papiernia, Nadleśnictwa Podanin, Leśnictwa Oleśniczka, gm. Chodzież, zorganizowanego przez Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Wielkopolski dla harcerzy przebywających na obozie harcerskim. Przeprowadzono 4 badania bakteriologiczne wody w ww. kąpieliskach.

W czasie sezonu organizatorzy kąpielisk i organizator miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpiel zlecali badanie wody w ramach monitoringu wewnętrznego. Sprawozdania z badań przekazywali PPIS w Chodzieży w celu dokonania oceny jakości wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel. Wydano 15 ocen jakości wody w kąpieliskach oraz 1 ocenę jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel.

W czasie sezonu kąpielowego woda we wszystkich kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel spełniała wymagania mikrobiologiczne. Miejsce wykorzystywane do kąpiel było oznakowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2011r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpiel (Dz. U. z 2016r., poz. 2082).

Klasyfikację jakości wody przeprowadzono tylko dla kąpieliska przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży.

W 2018 roku podobnie jak w 2017r. w kąpielisku przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie dodatkową atrakcją dla korzystających z kąpiel był kompleks zjeżdżalni. Kompleks ten został rozbudowany o 2 nowe zjeżdżalnie. W skład kompleksu wchodziły zjeżdżalnie: Anakonda, Kamikadze, Turbo, Pontonowa i Rodzinna. Kąpielisko przy Jeziorze Siekiera Szamocinie zostało wyposażone w kompleks zjeżdżalni dla dzieci składający się ze zjeżdżalni typu Kamikaze i typu Anakonda. Kąpielisko w Ratajach przy Jeziorze Miejskim w Chodzieży zostało wyposażone w budynek z toaletami i przebieralniami, zamontowano nowy pomost pływający.

Baseny kryte

W roku sprawozdawczym 2018 zewidencjonowane były baseny kryte: Pływalnia „Delfin” w Chodzieży i basen kąpielowy w Hotelu „Habenda” w Budzynie. Badania jakości wody basenowej prowadzone były w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach monitoringu wewnętrznego przez zarządców basenów.

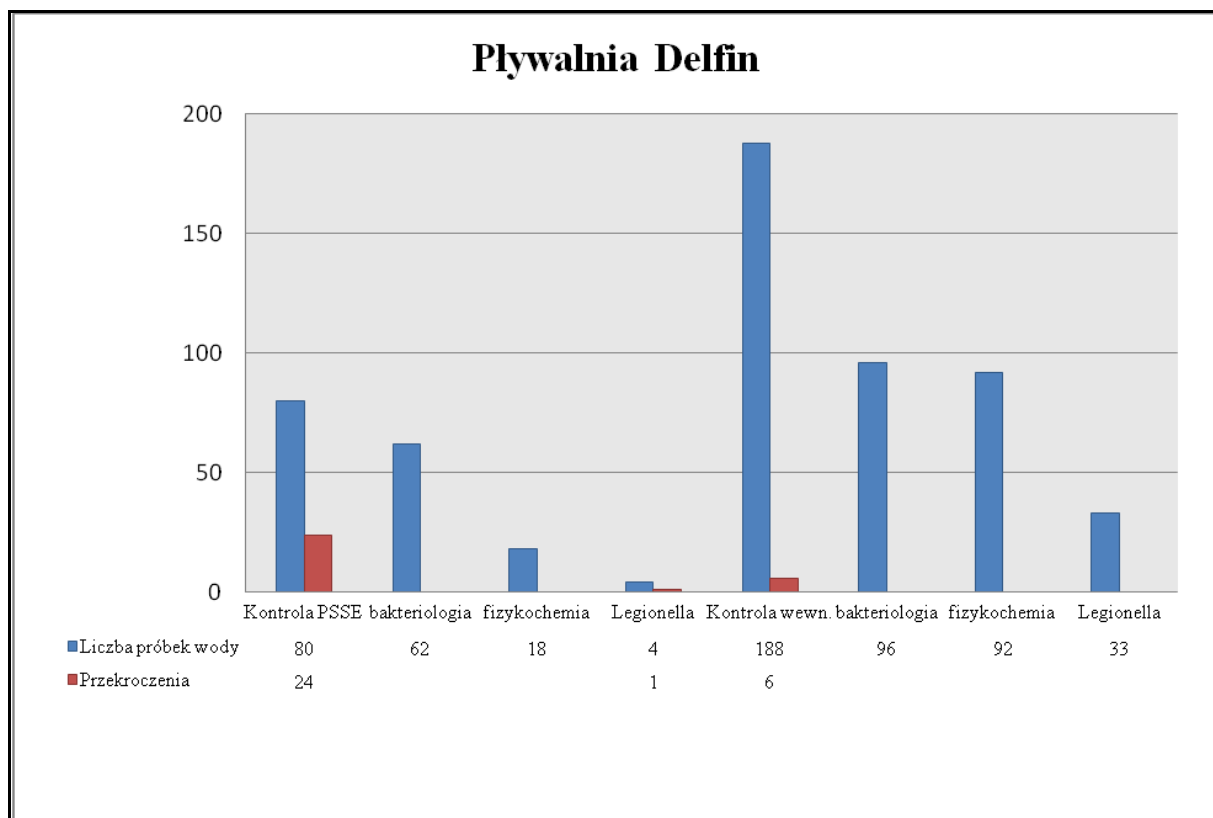
W Pływalni „Delfin” przeprowadzono 2 kontrole protokolarne oraz 12 kontroli poborowych, wykonano 62 badania bakteriologiczne wody, 18 badań fizykochemicznych wody oraz 4 badania w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. W ramach monitoringu wewnętrznego pobrano 96 próbek w kierunku badań bakteriologicznych i 92 próbki

w kierunku badań fizykochemicznych oraz 33 próbki w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. Jakość wody w niecce basenowej, zjeżdżalni i wannach z hydromasażem nie odbiegała od wymagań rozporządzenia z wyjątkiem 31 prób (24 prób urzędowych, 6 prób kontroli wewnętrznej oraz 1 próby na obecność bakterii z rodzaju *Legionella*). Przekroczenia parametrów oraz obecność bakterii stwierdzono:

- w niecce basenowej: przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h, obecność *Pseudomonas aeruginosa*
- w niecce zjeżdżalni: przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h i chloru wolnego
- w wannie z hydromasażem nr 1: przekroczenie utlenialności, ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h i chloroformu, obecność *Pseudomonas aeruginosa* oraz bakterii z rodzaju *Legionella*
- w wannie z hydromasażem nr 2: przekroczenie utlenialności, ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h, chloroformu i mętności oraz obecność *Pseudomonas aeruginosa*
- systemie cyrkulacji: przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h.

W związku ze stwierdzoną obecnością bakterii *Pseudomonas aeruginosa* właściciel basenu podjął działania naprawcze - wypuszczono wodę oraz przeprowadzono dezynfekcję. W związku z przekroczeniem ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h – jednorazowo zwiększono ilość dozowanego podchlorynu sodu.

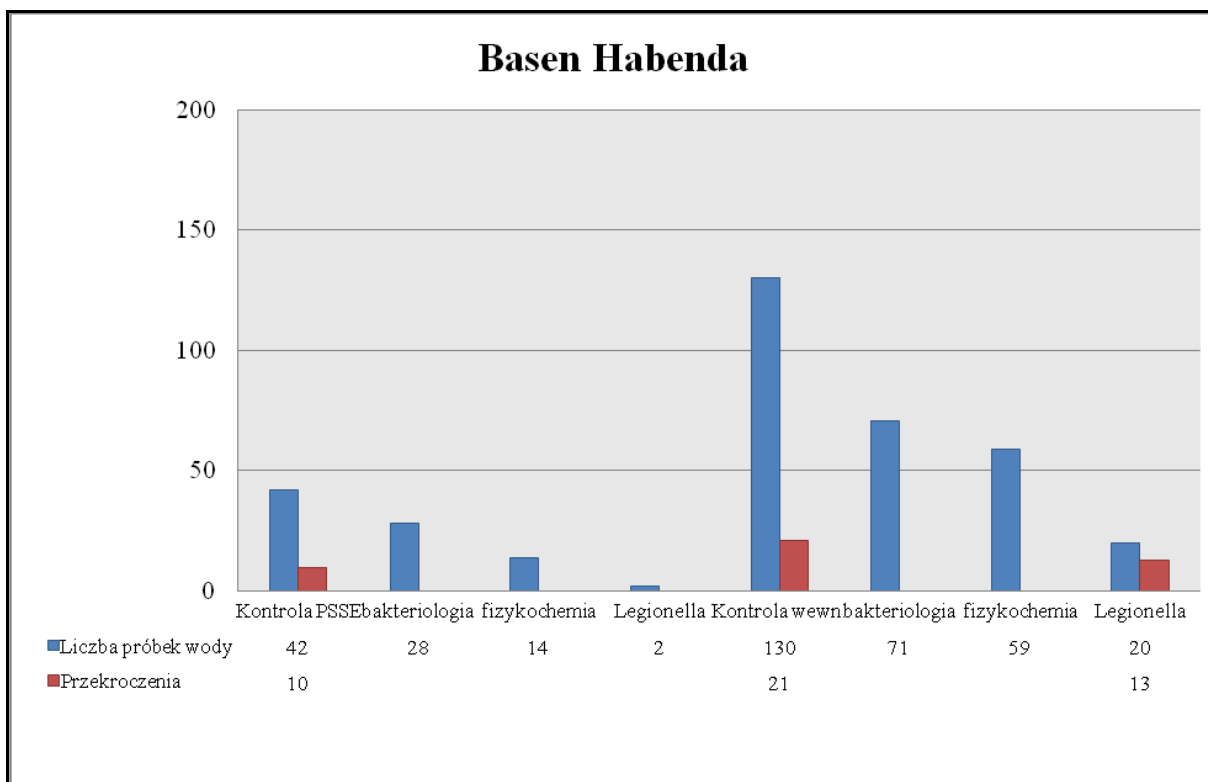
W miesiącu lipcu 2018r. Pływalnia Delfin wyłączona była z eksploatacji. W tym okresie przeprowadzono prace remontowe na basenie. W ramach tych remontów usunięto ubytki farb i odmalowano ściany w przebieralniach oraz w przejściach z przebieralni do pomieszczeń z prysznicami i w pomieszczeniach z prysznicami. Odmalowano także ściany w holu prowadzącym na basen, klatkę schodową, sufit nad przejściem do toalet i nad pomieszczeniem z prysznicami. Wyremontowano i odmalowano daszek przed wejściem na basen, uzupełniono fugi wokół niecek basenowych oraz w pomieszczeniach z natryskami (w części damskiej i męskiej), wymieniono część płytek ceramicznych na dnie niecki basenowej. Sufity zostały odgrzybione, ręcznie zeskrobano farbę z powierzchni ceglanych i przeprowadzono dwukrotne malowanie farbami emulsyjnymi. Uzupełniono ubytki w fugach między płytkami. W pomieszczeniu ratownika uzupełniono sprzęt ratunkowy o nowy defibrylator. Stan sanitarno-higieniczny obiektu w roku 2018. był dobry.

Wykres nr 6. Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych na pływalni Delfin w 2018r.

W basenie w Hotelu „Habenda” przeprowadzono 1 kontrolę protokolarną oraz 12 kontroli poborowych, wykonano 28 badań bakteriologicznych wody, 14 badań fizykochemicznych oraz 2 badania w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. Właściciel basenu prowadził badania w ramach monitoringu wewnętrznego. Pobrano 71 prób w kierunku bakteriologicznym i 59 w kierunku fizykochemicznym oraz 20 prób w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy basenu był dobry. Jakość wody w nieszce basenowej i jacuzzi nie odbiegała od wymagań rozporządzenia z wyjątkiem 44 prób (10 prób urzędowych i 21 prób kontroli wewnętrznej oraz 13 prób na obecność bakterii z rodzaju *Legionella*). Stwierdzono przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w $36 \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h w próbkach wody pobranych w jacuzzi i nieszce basenowej oraz obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* w próbkach wody pobranych w: nieszce basenowej, jacuzzi, systemach cyrkulacji wody wprowadzonej do jacuzzi i niecki basenowej, bakterii z rodzaju *Legionella* w próbkach wody pobranych w jacuzzi oraz w systemie cyrkulacji wody wprowadzonej do jacuzzi, chloroformu w próbce wody pobranej w jacuzzi.

Przyczyną zwiększonej ilości mikroorganizmów w jacuzzi i obiegu cyrkulacyjnym była awaria filtra. Filtr się rozszczelił i podawał do jacuzzi piasek i węgiel. Wymieniono część złoża i uszczelniono filtr. Oprócz tego działania, wykonano: wymianę jednowarstwowych kwarcowych złoża filtracyjnych na szklane w filtrach, mycie ciśnieniowe wewnętrznych płaszczy filtrów dla skutecznego usunięcia biofilmu, dezynfekcję wewnętrznych powierzchni filtrów, mycie wanny SPA kwaśnym preparatem przeznaczonym do tego typu działań, po uruchomieniu obiegu, chlorową dezynfekcję wody w basenie oraz w jacuzzi do wartości stężenia 5 mg/l Cl₂, spuszczenie wody w jacuzzi i dezynfekcję wanny.

Wykres nr 7. Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych na basenie w Hotelu „Habenda” w 2018r.

Ze względu na stan sanitarno-porządkowy, sanitarno-techniczny Pływalnię „Delfin” oceniono jako obiekt dobry. Basen w Hotelu „Habenda” oceniono także jako dobry.

VI. Obiekty użyteczności publicznej

W 2018r. zewidencjonowane były 192 obiekty. Ogółem w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 100 kontroli protokolarnych, w tym 76 w obiektach użyteczności publicznej oraz 24 kontrole poborowe na basenach. Łącznie wydano 31 decyzji administracyjnych: w tym 1 decyzję nakazu, 7 decyzji opłat, oraz 23 decyzje dotyczące ekshumacji. Ponadto wydano 5 postanowień, w tym 4 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy oraz 1 postanowienie dotyczące sprowadzenia spopielenych zwłok. Wystąpień z art. 30 ustawy o PIS, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz upomnień nie wydawano. Nałożono 6 mandatów karnych na sumę 1850 zł. Wydano łącznie 11 opinii sanitarnych dotyczących masowych imprez artystyczno-rozrywkowych.

W 2018r. do Higieny Komunalnej wpłynęły 2 pisma z prośbą o interwencję. Jedna dotyczyła niewłaściwego postępowania ze zwłokami, a druga braku porządku, higieny osobistej w jednym z mieszkań prywatnych. Pierwszy wniosek był zasadny i załatwiono go w zakresie posiadanych kompetencji. W drugim przypadku z powodu braku kompetencji przesłano wniosek do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chodzieży.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W roku 2018 w ewidencji Stacji była 1 placówka - Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Budzynie, która nie była zaplanowana do kontroli i nie była skontrolowana.

Hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Zewidencjonowanych było 21 obiektów, w tym: 6 hoteli, 2 motele, 2 pensjonaty oraz 12 innych obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie.

Bieżący stan sanitarno-porządkowy w 13 skontrolowanych obiektach był dobry, 1 obiekt wykazano w ocenie rocznej jako bardzo dobry, a 8 obiektów nie zostało zaplanowanych do kontroli w roku 2018. Przedmiotem kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonej w ww. obiektach był ogólny stan sanitarno - techniczny, postępowanie z bielizną brudną i czystą, gospodarka odpadami i nieczystościami płynnymi, zaopatrzenie w środki czystości. Wszystkie kontrolowane obiekty były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-porządkowym. Obiekty te zaopatrywane były w wodę do spożycia z wodociągów publicznych i podłączone były do kanalizacji. W 2018r. w obiektach tych nie pobierano z nadzoru prób wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju Legionella. Właściciele obiektów nie zlecili również przeprowadzenia badań wody w tym zakresie.

Obiekty z omawianej grupy wyposażone były w zamykane pojemniki bądź kontenery na śmieci, które ustawione były na podłożach utwardzonych. Pojemniki i kontenery były w dobrym stanie technicznym. Były one opróżniane zgodnie z zawartymi umowami przez zakłady oczyszczania miasta. Obiekty zaopatrzone były w dostateczną ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Postępowanie z bielizną pościelową było prawidłowe. Bielizna czysta i brudna przechowywana była w wydzielonych magazynach lub szafach. Stan bielizny był dobry. Bielizna pościelowa prana była w pralniach usługowych, z wyjątkiem 2 obiektów, które miały własne pralnie. Właściciele większości obiektów prowadzili okresową dezynfekcję poduszek, kołder i koców.

Otoczenie wszystkich kontrolowanych obiektów było zagospodarowane, utwardzone, częściowo obsadzone zielenią, z parkingami dla gości hotelowych. Przy niektórych obiektach zapewniono place zabaw, stoliki i krzesła, istniała możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego oraz skorzystania z kortów tenisowych i jazdy konnej. Jeden z hoteli posiadał basen z jacuzzi i sauną, a dwa sale do bowlingu.

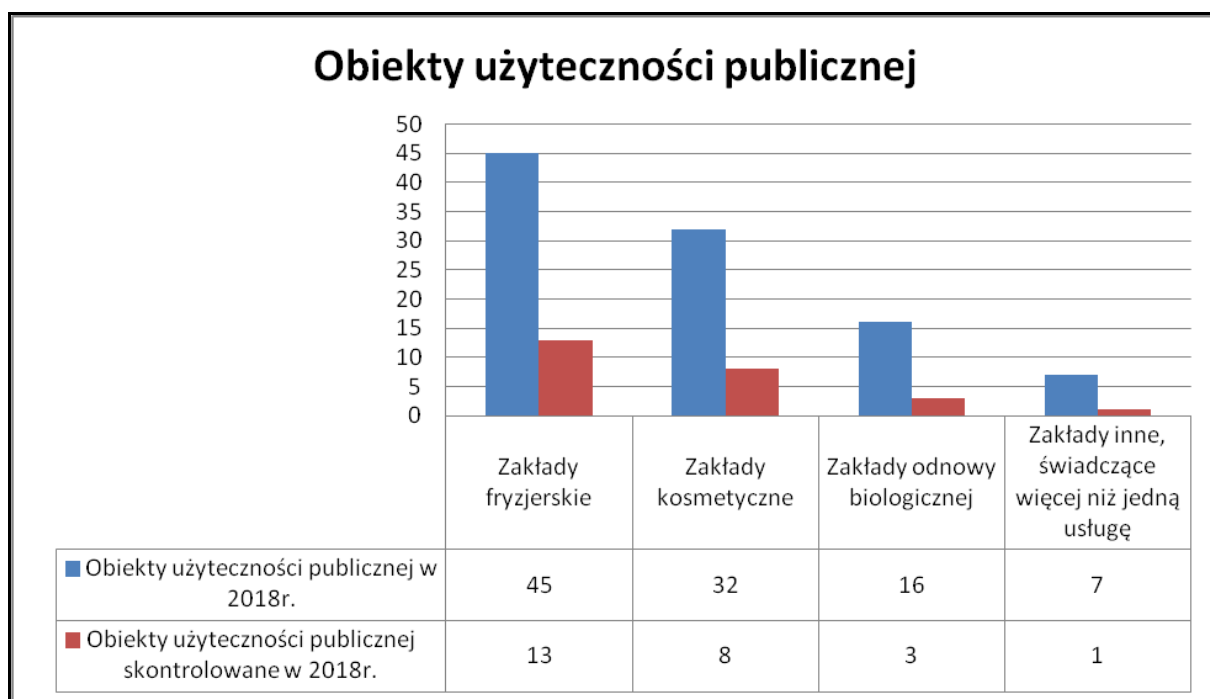
Zdjęcia nr 1-4. Ośrodek wypoczynkowy - nowe Domki Rekreacyjne – Zbyszewice

Zdjęcie nr 5. Ośrodek wypoczynkowy - nowy plac zabaw przy Domkach Rekreacyjnych – Zbyszewice

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których świadczonych jest łącznie więcej niż jedna z wyżej wymienionych usług

Na terenie powiatu chodzieskiego w 2018 roku zewidencjonowanych było 100 zakładów, w tym: 45 zakładów fryzjerskich, 32 gabinety kosmetyczne, 16 zakładów odnowy biologicznej, 7 innych zakładów, w których były świadczone różne usługi: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej.

Wykres nr 8. Liczba obiektów użyteczności publicznej i liczba skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej w 2018r.

W roku 2018 skontrolowano 25 obiektów, przeprowadzono w nich 27 kontroli sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych ww. obiektów szczególną uwagę zwracano na procesy dezynfekcji sprzętu do obsługi klienta. Preparaty i środki dezynfekcyjne używane w zakładach posiadały odpowiednie stężenia zapewniające ich skuteczność oraz nie stwarzające zagrożeń dla zdrowia. Informacje o produktach dezynfekcyjnych umieszczane

były na etykiecie w języku polskim. Osoby sporządzające roztwory dezynfekcyjne przestrzegały zasad zawartych w instrukcji producenta preparatu. Czyste przybory i narzędzia wykorzystywane w czasie zabiegów przechowywane były w czystych, zamykanych pojemnikach lub w sterylnych pakietach. Brudne narzędzia były odkładane do przeznaczonego do tego celu pojemnika, a następnie dezynfekowane i myte.

Każdorazowo podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji, jak i prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bielizna wielokrotnego użytku najczęściej była prana poza zakładami. Powszechnie staje się stosowanie bielizny fryzjerskiej i kosmetycznej jednorazowego użytku.

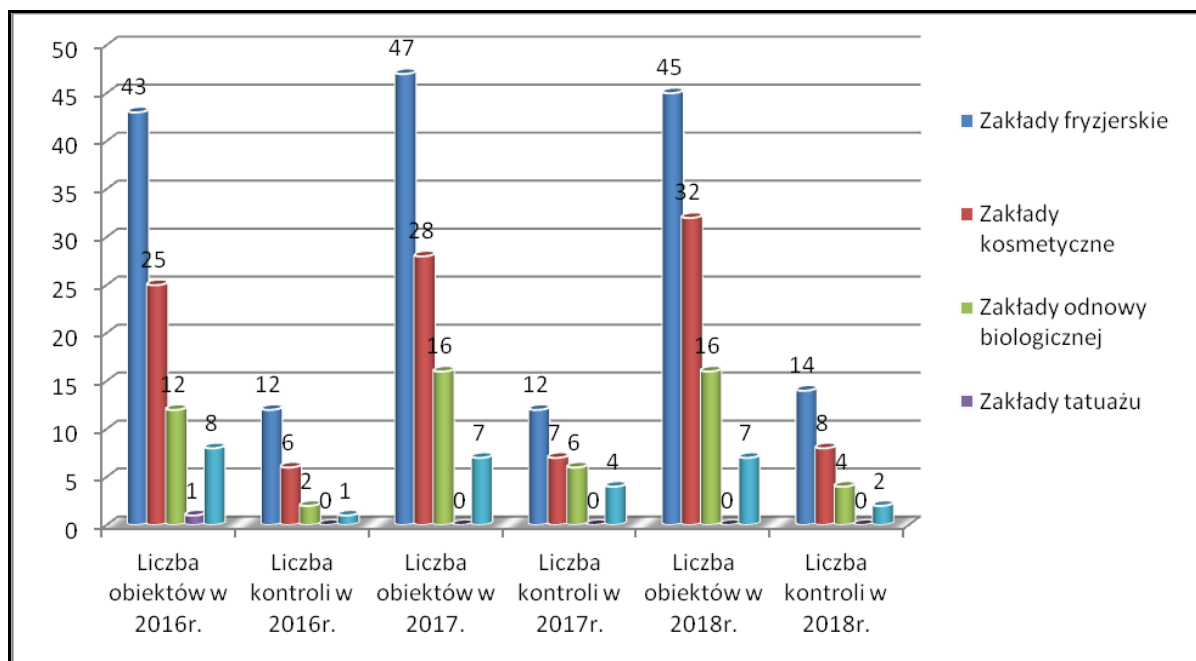
Odpady stałe gromadzone były w odpowiednio oznaczonych i specjalnie przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub kontenerach. Podmioty wytwarzające odpady niebezpieczne posiadały procedury postępowania z odpadami potencjalnie zakaźnymi. Odbiorem ww. odpadów zajmowały się firmy specjalistyczne posiadające odpowiednie zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności.

W 4 obiektach stwierdzono uchybienia stanu sanitarno-higienicznego i sanitarno-porządkowego. W dwóch zakładach fryzjerskich stwierdzono zły stan sanitarno-porządkowy. Właścicieli ukarano mandatami. W jednym z tych zakładów wydano decyzję opłatową za stan techniczny obiektu i przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. W jednym z obiektów odnowy biologicznej stwierdzono zły stan techniczny przyrządów do ćwiczeń. Wydano decyzję nakazującą doprowadzenie ich do właściwego stanu sanitarno-technicznego oraz decyzję opłat. Kontrola sprawdzająca tego obiektu wykazała poprawę stanu sanitarno-technicznego. W jednym zakładzie należącym do grupy „inne zakłady, w których świadczone były łącznie więcej niż jedna z ww. usług” stwierdzono brak procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi oraz nie przestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych. Właścicielkę ukarano mandatem na stan sanitarno-porządkowy. Za kwestionowaną kontrolę wydano decyzję opłatową. W zakładzie tym przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. Wymienione obiekty na koniec roku wykazano jako dobre.

Brak aktualnego przepisu określającego szczegółowe wymagania sanitarne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej utrudniał prawidłowe sprawowanie nadzoru nad tą grupą obiektów. W związku z brakiem ww. przepisu w roku 2018, podobnie jak w roku poprzednim kontrole prowadzone były w oparciu o wymagania sanitarne wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 151 ze zm.). We wszystkich pozostałych skontrolowanych zakładach pomieszczenia i wyposażenie utrzymane było we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Również ich stan sanitarno-techniczny w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń.

We wszystkich skontrolowanych zakładach przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018r., poz. 1446 ze zm.).

Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie, najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu.

Wykres nr 9. Liczba obiektów i kontroli w latach 2016-2018.

Dworce autobusowe, stacje kolejowe PKP i przystanki osobowe PKP

Zewidencjonowanych było 6 obiektów:

- 4 przystanki autobusowe
- 2 stacje PKP.

Skontrowano 3 obiekty: Przystanek autobusowy PKS w Chodzieży, Przystanek autobusowy JAN-BUS w Chodzieży i Stacja PKP w Budzynie. Źródłem zaopatrzenia w wodę ww. obiektów były wodociągi publiczne. Nieczystości płynne odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej, odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach, które opróżniane były przez specjalistyczne firmy. Stan sanitarno porządkowy i sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów był dobry.

Przystanek autobusowy PKS w Chodzieży posiadał wydzielone wiaty dla podróżnych. Z przystanku autobusowego w Chodzieży w roku szkolnym korzystało ponad 1000 osób. Mimo tak dużej liczby osób korzystających z przystanku autobusowego nie miały one dostępu do toalet. Według oświadczenia kierownika Sekcji Przewozów PKS z toalet będących na terenie sklepu Intermarche można było korzystać tylko w niedziele. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości, obiekt utrzymany był w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i w dobrym stanie technicznym, obiekt nie był przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

Kontrola Przystanku autobusowego JAN-BUS nie wykazała nieprawidłowości, pomieszczenia obiektu utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i w dobrym stanie technicznym, obiekt nie był przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

Kontrola dworca PKP w Budzynie nie wykazała nieprawidłowości, obiekt był w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym.

Cmentarze

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w roku 2018 były 24 cmentarze, w tym 19 cmentarzy parafialnych, 4 cmentarze komunalne i 1 cmentarz wielowyznaniowy.

W 2018 roku skontrolowano 2 cmentarze parafialne. Teren tych cmentarzy był ogrodzony. Ogrodzenie wykonane było z materiału trwałego (płot metalowy, ażurowy, siatka druciana). Na terenie cmentarzy wszystkie główne aleje i drogi były utwardzone. Źródłem zaopatrzenia w wodę na kontrolowanych cmentarzach były wodociągi sieciowe. Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach i kontenerach o dobrym stanie sanitarno-

porządkowym i sanitarno-technicznym. Zarządcy cmentarzy mieli podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia. Teren skontrolowanych cmentarzy był czysty. Na koniec roku sprawozdawczego obiektów złych nie wykazano.

Domy przedpogrzebowe i kostnice

W 2018r., podobnie jak w 2017r., zewidencjonowanych było 5 obiektów: 2 domy przedpogrzebowe i 3 kostnice. W 2018r. skontrolowano 2 obiekty.

Podczas kontroli Domu Przedpogrzebowego w Budzynie stwierdzono uchybienia stanu sanitarno-higienicznego, brak procedur mycia i dezynfekcji rąk oraz dezynfekcji i mycia małych (stołu, wózka, regału na trumny, itp.) i dużych powierzchni (posadzki, ścian zewnętrznych i wewnętrznych chłodni, itp.) oraz brak zlewu porządkowego z doprowadzoną bieżącą ciepłą i zimną wodą, który powinien służyć do mycia i dezynfekcji użytych sprzętów, narzędzi i materiałów związanych z przygotowaniem zwłok do pochówku. Wszczęto postępowanie administracyjne. Właściciel domu przedpogrzebowego zamontował zlew porządkowy z ciepłą i zimną wodą w pomieszczeniu chłodni. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. Stan sanitarno-higieniczny obiektu na koniec roku był dobry.

Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy kostnicy na cmentarzu parafialnym w Margoninie był dobry.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Nadzorem, podobnie jak w 2017r. objętych było 31 obiektów, były to: domy kultury, boiska i hala sportowa, stok narciarski, wyciąg nart wodnych, targowisko, środki transportu publicznego, usługi pogrzebowe, pralnie, firma sprzątająca. Skontrolowano 15 obiektów, przeprowadzono 19 kontroli.

W roku 2018 było 5 pralni. Zaplanowano do kontroli i skontrolowano 3 pralnie. Skontrolowane pralnie były w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym.

W roku 2018 były 2 kluby sportowe. Kontrola Klubu Sportowego „SOKÓŁ” Szamocin wykazała, że obiekt był w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym. Kontrola Chodzieskiego Klubu Sportowego POLONIA wykazała niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy we wszystkich pomieszczeniach poza szatnią dla gospodarzy. Niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy dotyczył: brudnych niedomytych podłóg z licznymi śladami piasku i pozostałości murawy; brudne i przepełnione pojemniki na odpady komunalne; porozrzucane plastikowe i metalowe pojemniki po napojach; porozrzucany sprzęt sportowy (piłki, koszulki sportowe, szarfy); brudne ściany; miski ustępowe z osadem kamienia. Na zarządcę obiektu nałożono mandat. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. Obiekt w ocenie rocznej wykazano jako dobry.

W roku 2018 był 1 wyciąg nart wodnych. Kontrola tego obiektu wykazała dobry stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy.

W roku 2018 skontrolowano 2 stacje paliw w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego toalet i pomieszczenia socjalnego oraz dokumentów dotyczących: koncesji na obrót paliwami, magazynowania i oznakowania paliw, skuteczności ochrony katodowej zbiornika. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych stacji paliw był dobry, oznakowania techniczne były prawidłowe, stacje posiadały koncesje na obrót paliwami.

Pod nadzorem były 4 firmy przewozowe. W roku sprawozdawczym 2018 skontrolowano jedną firmę przewozową (przewozy pasażerskie na terenie powiatu i kraju). Stwierdzono dobry stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny pojazdów i pomieszczeń.

W roku 2018 było 9 firm świadczących usługi pogrzebowe. Skontrolowano 8 obiektów, przeprowadzono 11 kontroli. Kontrola 5 firm świadczących usługi pogrzebowe wykazała dobry stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny samochodów do przewozu

zwłok, właściwe postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, właściwe postępowanie z odpadami, prawidłowe postępowanie ze środkami dezynfekującymi oraz stosowanie i przestrzeganie procedur mycia i dezynfekcji.

Kontrola 3 firm pogrzebowych wykazała nieprawidłowości:

Kontrola firmy świadczącej usługi Pogrzebowe w Margoninie wykazała zły stan sanitarno-porządkowy pojazdu w części do przewozu zwłok oraz w kabinie. W części do przewozu zwłok powierzchnia do umieszczenia trumny była brudna, z śladami piasku, zanieczyszczona igliwem i wysuszonymi resztkami kwiatów. W kabinie kierowcy były porozrzucane rękawice jednorazowego użytku. Miejsce, w którym przechowywane były środki dezynfekcyjne, rękawice i ręczniki jednorazowego użytku było brudne i nieuporządkowane. W samochodzie brakowało worków do przewozu zwłok i szczątków, były przeterminowane środki dezynfekcyjne, brak było pojemników do gromadzenia odpadów niebezpiecznych. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny w chłodni, w której były przechowywane zwłoki był niewłaściwy ze względu na brudną podłogę, pajęczyny na ścianie i suficie, zniszczone, skorodowane wózki, z ubytkami farby. Za stan sanitarno-porządkowy właściciel firmy został ukarany mandatem karnym. Wszczęto postępowanie administracyjne dotyczące stanu sanitarno – technicznego chłodni. Kontrola sprawdzająca wykazała poprawę stanu sanitarno-porządkowego samochodu i chłodni oraz poprawę stanu technicznego chłodni. Przeprowadzono 3 kontrole firmy świadczącej usługi pogrzebowe w Szamocinie. Podczas pierwszej kontroli stwierdzono wiele nieprawidłowości. Właściciela firmy pogrzebowej wezwano na rozprawę administracyjną w celu uzupełnienia dokumentacji i złożenia wyjaśnień. Druga kontrola wykazała dobry stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy samochodu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. W związku ze skargą złożoną na ww. firmę do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na niewłaściwe postępowanie ze zwłokami, przeprowadzono trzecią kontrolę, podczas której nałożono mandat za następujące nieprawidłowości: niewłaściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, brak procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, brak pojemników i czerwonych worków do gromadzenia odpadów niebezpiecznych, niepełne zapisy w rejestrach dezynfekcji dotyczące przewożenia zwłok lub szczątków ludzkich. Trwa postępowanie administracyjne.

Kontrola firmy świadczącej usługi pogrzebowe w Chodzieży wykazała następujące nieprawidłowości: brak trwałego oznakowania samochodu do przewozu zwłok, w części przeznaczonej do przewozu zwłok lub szczątków ludzkich powierzchnia podłogi była zarysowana, z pęknięciami, nie nadająca się do prawidłowej dezynfekcji, brakowało wpisu w dowodzie rejestracyjnym samochodu jako samochodu specjalnego.

W końcowej ocenie rocznej 2 obiekty świadczące usługi pogrzebowe wykazano jako złe.

Ustępy publiczne

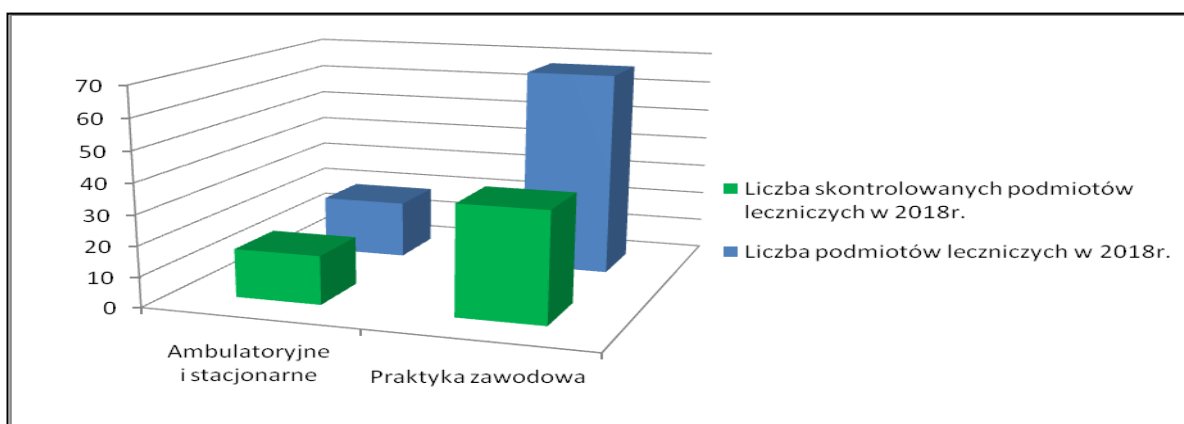
Pod nadzorem był 1 ustęp publiczny w Chodzieży. Ustęp zaopatrywany był w wodę z wodociągu publicznego w Chodzieży, podłączony był do sieci kanalizacji miejskiej. Ustęp publiczny zlokalizowany poniżej płyty głównej rynku, nie był przystosowany dla osób niepełnosprawnych z uwagi na bariery architektoniczne w postaci wąskich schodów oraz braku możliwości zjazdu do obiektu. Kontrola ustępu wykazała niewłaściwy stan sanitarno-techniczny. W jednej z kabin w części damskiej stwierdzono uszkodzone drzwi oraz brak listwy kasetonowej łączącej ściany z sufitem, w jednej z kabin w części męskiej zacieki na suficie i ubytki tynku na suficie w części z pisuarami, w pomieszczeniu socjalnym zacieki na suficie. Wszczęto postępowanie administracyjne mające na celu poprawę stanu technicznego. Właściciel ustępu usunął nieprawidłowości, a kontrola sprawdzająca wykazała poprawę stanu sanitarno-technicznego. Uzupełniono ubytki tynku, odmalowano wszystkie pomieszczenia oraz wejścia do ustępu publicznego, naprawiono drzwi w jednej z kabin ustępowych i uzupełniono listwę kasetonową łączącą ściany z sufitem w części damskiej, przymocowano

ruchome płytki na schodach. Stan sanitarno-techniczny obiektu był dobry, bieżąca czystość była zachowana

Pod koniec grudnia 2018r. Urząd Miejski w Chodzieży poinformował o powstaniu nowego ustępu publicznego i likwidacji istniejącego.

Podmioty lecznicze

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2018 roku obejmowała nadzorem sanitarnym 86 obiektów służby zdrowia. W 57 skontrolowanych obiektach służby zdrowia pracownicy PSSE w Chodzieży w roku 2018 przeprowadzili łącznie 68 kontroli protokolarnych (w tym 5 kontroli w szpitalu i 63 kontrole w placówkach lecznictwa otwartego). Wydano łącznie 5 decyzji administracyjnych (w tym 3 decyzje nakazu dotyczące stanu sanitarno-technicznego 2 obiektów, 2 decyzje opłatowe). Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o PIS nie wydano. Mandatów karnych nie nakładano.

Wykres nr 10. Liczba podmiotów leczniczych oraz liczba skontrolowanych podmiotów leczniczych w 2018r.

Zakłady lecznictwa stacjonarnego

W powiecie chodzieskim pod nadzorem PSSE był 1 szpital - Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielny Publiczny ZOZ, ul. Szamarzewskiego 62, 60-569 Poznań, Szpital w Chodzieży, ul. Strzelecka 32, 64-800 Chodzież, w którym pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili 5 kontroli sanitarnych. W szpitalu zakończono program dostosowawczy. Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność większości skontrolowanych pomieszczeń szpitalnych, tak jak w roku poprzednim, nie budził zastrzeżeń.

W roku 2018 zostały dokończone prace związane z termomodernizacją budynku. W roku sprawozdawczym wymieniano sukcesywnie stare łóżka dla pacjentów na nowe: łóżka szpitalne elektryczne wraz ze stojakami do kroplówek i wysięgnikami, łóżka szpitalne hydrauliczne wraz ze stojakami do kroplówki i wysięgnikami. Wymieniono też na nowe szafki przyłóżkowe, krzesła plastikowe, stoliki dla chorych oraz ławki. Łącznie doposażono cały obiekt w 320 szt. nowego sprzętu. Ponadto w korytarzu laboratorium wykonano sufit podwieszany maskujący instalacje. W 2018r. doposażono także pomieszczenie chłodni w kostnicy w podnośnik do umieszczania osób zmarłych na górnych poziomach chłodni. Pomieszczenie „Pro Morte” wyposażono w dodatkowy nowy wózek do przewozu zmarłych. W 2018r. rozbudowano i przebudowano parking samochodowy dla osób odwiedzających pacjentów. Remonty i doposażenie w sprzęt wykonano ze środków własnych. Szpital przygotowuje się do dalszej modernizacji pomieszczeń. Planowana jest zmiana instalacji grzewczej, instalacji gazów medycznych, wentylacji grawitacyjnej. Dodatkowo planowany

jest remont pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla personelu, przystosowanie pomieszczeń do izolacji pacjentów.

W wyniku wydanej decyzji w roku sprawozdawczym (po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w listopadzie 2017r.) doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego stoliki przyłóżkowe i stoły w salach chorych (odnowiono, częściowo wymieniono stare na nowe) na Oddziale Chorób Płuc I, na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II. Doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego stolarkę drzwiową i ściany w gabinecie zabiegowym na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II. Doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego ławkę dla pacjentów i odwiedzających w holu na Oddziale Chorób Płuc I. Doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany, sufity, posadzki oraz kozetkę w pomieszczeniach laboratorium analitycznego i mikrobiologicznego.

Zdjęcie nr 6. Nowe łóżko elektryczne ze stolikiem przyłóżkowym w WCPiT Szpital w Chodzieży

Zdjęcie nr 7. Nowe łóżko hydrauliczne w WCPiT Szpital w Chodzieży

Zdjęcie nr 8. Przebudowany parking w WCPiT Szpital w Chodzieży

Podczas kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2018r. stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego szpitala: na Oddziale Chorób Płuc I, na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II, na Oddziale Rehabilitacyjnym II (RO) i Oddziale Rehabilitacji Pulmonologicznej - w niektórych salach chorych ubytki tynku i farby na wysokości oparcia krzeseł, ubytki farby na grzejnikach. W węzłach sanitarnych przy salach chorych zniszczony, z plamami pleśni, z ubytkami silikon przy brodzikach. Na poprawę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń wydano decyzję administracyjną.

W roku 2018 tak jak w latach poprzednich podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla szpitala był własny wodociąg lokalny. W roku sprawozdawczym nie było awarii sieci i nie przeprowadzano jej modernizacji. W 2018r. PPIS w Chodzieży zaplanował i pobrał z wodociągu lokalnego Szpitala w Chodzieży próby wody zimnej. Pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym jakość wody odpowiadała obowiązującym wymaganiom dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W ramach nadzoru pobrano próbki wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju *Legionella*. Badana ciepła woda w jednym punkcie – w Oddziale Paliatywnym, łazience dla niepełnosprawnych, nie spełniała wymagań mikrobiologicznych, jakim powinna odpowiadać ciepła woda w zakresie bakterii z rodzaju *Legionella*. Placówka podjęła działania naprawcze - przegrzano instalacje ciepłej wody i przeprowadzono powtórne badania. Wyniki były zgodne z wymaganiami rozporządzenia.

Wzorem lat ubiegłych utrzymaniem czystości zajmował się Dział Utrzymania Czystości składający się z 28 osób (20 sanitariuszek i 8 salowych). Koordynatorem tego działu była pielęgniarka epidemiologiczna. Personel sprzątający był podzielony według zadań na salowe sprzątające na oddziałach oraz salowe zajmujące się transportem bielizny i odpadów medycznych, myciem pojemników transportowych i sprzętu porządkowego. Wszystkie oddziały szpitala wyposażone były w odpowiedni sprzęt do sprzątania. Stosowano rotację środków dezynfekcyjnych, które przeznaczone były do stosowania w placówkach medycznych, zwracając uwagę na skuteczność działania (preferowane były preparaty o szerokim spektrum działania) oraz bezpieczeństwo pacjentów i personelu medycznego. Szpital posiadał i stosował procedury sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń. Placówka posiadała udokumentowane szkolenia pracowników w zakresie utrzymania czystości.

Podczas kontroli sanitarnych bieżąca czystość w szpitalu była zachowana, mandatów karnych nie nakładano.

Zakłady leczenia ambulatoryjnego

W ewidencji na dzień 31.12.2018r. było 85 placówek leczenia otwartego, w tym:

- 18 podmiotów leczniczych: 11 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, 2 zakłady badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, 1 zakład rehabilitacji leczniczej, 4 inne podmioty
- 67 praktyk zawodowych: 14 indywidualnych praktyk lekarskich (w tym 12 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów), 38 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich (w tym 6 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów), 2 grupowe praktyki lekarzy dentystów, 10 grupowych praktyk pielęgniarek, 3 inne praktyki.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oceniono stan sanitarno-techniczny, dokumentację, w tym dokumentację dotyczącą procedur sanitarno-higienicznych, dokumentację zdrowotną, postępowanie z bielizną czystą i brudną, postępowanie z odpadami komunalnymi i medycznymi powstającymi w wyniku prowadzenia działalności leczniczej. Skontrolowane placówki na terenie powiatu na koniec 2018r. zostały ocenione jako dobre. W 2018r. nie zgłoszono żadnej prośby o interwencję w obiektach leczenia otwartego. W roku sprawozdawczym skontrolowano 51 obiektów leczenia otwartego, przeprowadzono 63 kontrole sanitarne (w tym 53 kontrole przez komórkę Higieny Komunalnej i 10 kontroli przez Epidemiologię). Wydano 2 decyzje administracyjne (decyzja nakazu i decyzja opłatowa) przez pracowników Higieny Komunalnej.

W wyniku wydanej decyzji nakazu w 2018r. na przychodnię w Chodzieży doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego: wszystkie ściany i sufity w obiekcie, połączenia ścian z podłogą, posadzki ceramiczne i ich połączenie ze ścianami, odbojniki dla oparcie krzeseł w korytarzu i poręcze na klatce schodowej, kaloryfery w gabinecie zabiegowym oraz kaloryfer i rurę grzewczą w pomieszczeniu gospodarczym (porządkowym), armaturę sanitarną w toaletach dla personelu oraz podgrzewacz wody w toalecie dla personelu przy rejestracji. Ponadto zapewniono w gabinetach lekarskich krzesła nadające się do mycia i dezynfekcji oraz zainstalowano zlewozmywak porządkowy z bieżącą ciepłą i zimną wodą oraz dozownik z płynem dezynfekcyjnym w pomieszczeniu gospodarczym.

Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o PIS nie wydano. Mandatów karnych nie nakładano. Skontrolowane w 2018r. obiekty leczenia otwartego były dostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739).

We wszystkich skontrolowanych w 2018r. placówkach utrzymanie bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach nie budziło zastrzeżeń. Placówki posiadały prawidłowy sprzęt do sprzątania oraz wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych stosowanych w zależności od zagrożeń. Właściciele obiektów dbali o porządek pomieszczeń i otoczenie obiektów. Sprzątaniem obiektów zajmowali się pracownicy lub właściciele placówek, a w 2 obiektach sprzątaniem zajmowała się firma zewnętrzna, własnym sprzętem i środkami.

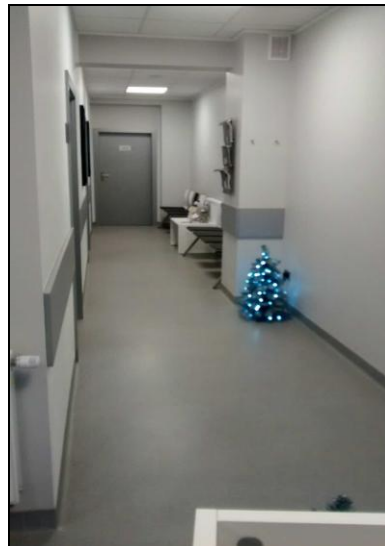
Placówki podmiotów leczniczych prowadzące działalność ambulatoryjną zaopatrywane były w wodę z wodociągów sieciowych publicznych. Jakość wody była dobra.

W obiektach leczenia ambulatoryjnego wykorzystywano bieliznę jednorazowego lub wielokrotnego użytku. Wszystkie placówki objęte nadzorem sanitarnym posiadały opracowane i wdrożone procedury postępowania z czystą i brudną bielizną. Placówki stosujące bieliznę wielokrotnego użytku korzystały z usług pralni usługowych.

W placówkach odpady medyczne zbierane były selektywnie, zgodnie z opracowanymi procedurami. Odpady zabierane były przez firmy specjalistyczne w celu ich utylizacji.

W roku sprawozdawczym skontrolowano nowo powstały obiekt - Zespół Gabinetów Lekarskich „KUCNER” z Szamocina. Pomieszczenia przeznaczone do świadczenia usług

medycznych zostały wydzielone w jednokondygnacyjnym budynku. Wejście do obiektu było wyodrębnione, niezależne. Do świadczenia usług medycznych przeznaczono: gabinet lekarski (konsultacyjny), gabinet lekarski zabiegowy oraz gabinet psychologa. Ponadto wydzielono pomieszczenie na odpady medyczne, pomieszczenie socjalne, toaletę dla personelu, toaletę dla pacjentów i komunikację.

Zdjęcie nr 9 i 10. Rejestracja i ciąg komunikacyjny w Zespole Gabinetów Lekarskich „KUCNER” w Szamocinie

Zdjęcie nr 11. Gabinet zabiegowy w Zespole Gabinetów Lekarskich „KUCNER”.

WNIOSKI

1. W 2018 roku wodociągi produkowały wodę dobrej jakości.
2. Wszystkie wodociągi, z wyjątkiem wodociągu lokalnego w hotelu „Gościniec Wyrwidąb” oraz wodociągu zakładowego w Jaktorowie, przeprowadziły badania na obecność substancji promieniotwórczych w ujęciach wody.
3. Dużym utrudnieniem dla podróżnych był brak toalet na przystanku autobusowym PKS w Chodzieży.
4. 4 miejsca wykorzystywane do kąpeli uzyskały status kąpielisk.
5. Zlikwidowano ustęp publiczny na rynku w Chodzieży pod koniec grudnia 2018r., a wybudowano i udostępniono nowy obiekt.

6. Wszystkie podmioty lecznicze na terenie powiatu spełniały wymagania higieniczno-sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r., poz. 739).
7. 2 firmy świadczące usługi pogrzebowe (1 z Szamocina, 1 z Chodzieży) w ocenie rocznej wykazano jako złe, ze względu na stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny.
8. W Hostelu przy Chodzieskim Domu Kultury nadal stwierdzano zły stan sanitarno-techniczny.
9. Brak aktualnego przepisu określającego szczegółowe wymagania sanitarne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej utrudniał prawidłowe sprawowanie nadzoru nad tą grupą obiektów.
10. W roku 2018 nałożono 6 mandatów karnych na sumę 1850 złotych ze względu na zły stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych obiektów.

VII. Obiekty żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2018r. sprawowała nadzór nad 638 obiektami żywnościowo-żywieniowymi, wytwórniami i miejscami obrotu przedmiotami użytku, miejscami obrotu kosmetykami oraz środkami transportu żywności. Były to:

- 178 sklepów spożywczych (w tym 12 supermarketów)
- 88 zakładów żywienia zbiorowego otwartych (w tym 44 małej gastronomii)
- 40 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego
- 2 wytwórnie lodów
- 7 automatów do lodów
- 7 piekarni
- 1 ciastkarnia
- 1 browar
- 5 przetwórni owocowo-warzywnych i grzybowych
- 2 wytwórnie napojów bezalkoholowych
- 1 zakład wytwarzający suche wafle
- 193 innych wytwórni żywności (z czego 186 były to gospodarstwa rolne)
- 3 kioski szkolne
- 12 magazynów hurtowych
- 43 innych obiektów obrotu żywnością
- 13 obiektów ruchomych i tymczasowych (obiekty na imprezach okolicznościowych jak również mobilne obiekty małej gastronomii)
- 17 środków transportu
- 10 wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością
- 12 miejsc obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością
- 3 miejsca obrotu kosmetykami.

W 2018r. skontrolowano 270 obiektów, co stanowi 42,32% obiektów figurujących w ewidencji komórki HŻŻiPU. Mniejszy procent obiektów skontrolowanych niż w latach ubiegłych wynikał z wpisywania do rejestru zakładów produkcji pierwotnej. Przeprowadzono ogółem 344 kontrole sanitarnych w obiektach żywnościowo-żywieniowych oraz wytwórniach i miejscach obrotu przedmiotami użytku i kosmetykami. Obiektów, w których wdrożono zasady GMP/GHP było 383, część z nich rozpoczęła wdrażanie systemu HACCP. System

HACCP wdrożony został w 17 zakładach, były to 3 zakłady produkujące artykuły spożywcze, 1 produkujący osłonki do wędlin, 1 restauracja i 12 supermarketów.

W celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 23 decyzje administracyjne nakazu. Wydano także 11 decyzji o wykreśleniu z rejestru obiektów oraz 49 decyzji opłat. Decyzje administracyjne nakazu wydano na następujące grupy obiektów:

- browar (1 decyzja)
- piekarnie (2 decyzje)
- sklepy (4 decyzje)
- magazyny hurtowe (2 decyzje)
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (13 decyzji)
- zakład żywienia zbiorowego zamkniętego (1 decyzja).

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia natury sanitarno-porządkowej nałożono 13 mandatów karnych na sumę 1800 zł. Mandaty karne nałożono w następujących obiektach:

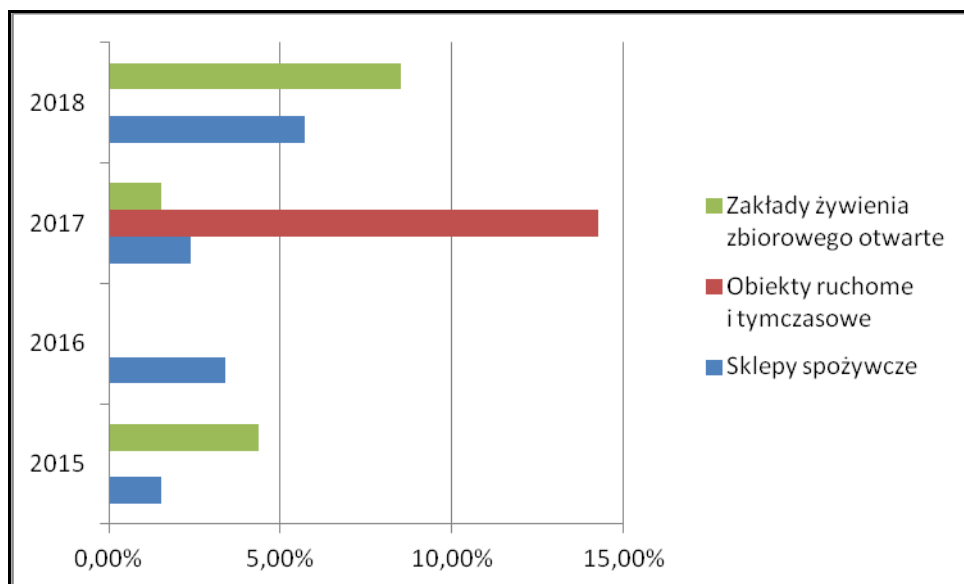
- miejscach obrotu artykułami spożywczymi (sklepach) - 8 na sumę 1200zł
- zakładzie żywienia zbiorowego otwartego – 5 na sumę 600zł.

Ocenę stanu sanitarnego na arkuszach oceny przeprowadzono w 178 obiektach, co stanowi 65,93% obiektów skontrolowanych. W wyniku przeprowadzonej kontroli 8 obiektów uznano za niezgodne z wymaganiami, stanowi to 4,5% obiektów ocenionych. Niezgodne były:

- sklep spożywczo-przemysłowy w Budzynie
- sklep spożywczo-przemysłowy w Chodzieży
- market w Chodzieży
- sklep spożywczo-przemysłowy w Strzelczykach
- trzy restauracje w Chodzieży
- punkt gastronomiczny – rożen w Chodzieży.

Lp.	Nazwa obiektu	2015	2016	2017	2018
1.	Sklepy spożywcze	1,51%	3,4%	2,4%	5,71%
2.	Obiekty ruchome i tymczasowe	0%	0%	14,28%	0%
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	4,35%	0%	1,51%	8,51%

Tabela 4. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2015 – 2018 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych)

Wykres nr 11. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2014-2018 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych)

W celu usunięcia stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości oraz z uwagi na uchybienia sanitarne nałożono w ww. obiektach mandaty karne i wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzje nakazu i decyzje opłat.

W związku ze złożonymi wnioskami właścicieli wydano 70 decyzji zatwierdzających zakłady do prowadzenia działalności, zatwierdzające poszerzony zakres działalności lub zmieniające nazwę bądź adres przedsiębiorcy.

Zdjęcie nr 12 i 13. Cukiernia-Kawiarnia „Kilian” w Chodzieży.

Zdjęcie nr 14 i 15. Restauracja Ryszard Poznański i Iwona Poznańska „Wielkopolanka” s. c., w Chodzieży

Zdjęcie nr 16 i 17. Zakład produkcji sosów do sałatek „TYMHEL” Sławomir Ufland w Chodzieży

Wydano 1 upomnienie w celu przymuszenia do wykonania decyzji nakazu. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

Na wnioski właścicieli wpisano do rejestru zakładów będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej 15 obiektów. Były to:

- 9 gospodarstw rolnych
- 5 obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością
- 1 drogeria w zakresie sprzedaży środków spożywczych opakowanych jednostkowo, trwałych mikrobiologicznie.

Z uwagi na fakt, że powiat leży na trasie dojazdowej do nadmorskich ośrodków wypoczynkowych, w 2018 roku wzmożonym nadzorem sanitarnym objęto obiekty żywności i żywienia przy tych trasach. Planując kontrole szczególny nacisk położono na obiekty, które w poprzednich latach wykazywały zły stan sanitarny oraz na te, które produkowały lub świadczyły usługi dla dużej liczby konsumentów. W ramach akcji letniej wykonano 28 kontroli i wydano 1 decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektu. Podczas kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy z dnia 9 listopada

1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018r. poz. 1446 z późn. zm.).

W PSSE w Chodzieży w okresie wiosenno-jesiennym grzyboznawca udzielał porad grzybiarzom. W 2018r. udzielono 7 takich porad.

W roku 2018 przyjęto 6 wniosków o interwencję. Dotyczyły one:

- jakości posiłków podawanych dzieciom w przedszkolu w Szamocinie oraz oddziałów filialnych w Szamocinie i w Lipiej Górze, który złożyli pisemnie anonimowo rodzice dzieci uczęszczających do ww. przedszkoli. W przedszkolach w Szamocinie oraz w Lipiej Górze przeprowadzono kontrole sanitarne dotyczące jakości żywienia dzieci. Nieprawidłowości nie stwierdzono
- sprzedaży przeterminowanych artykułów spożywczych w sklepie spożywczo-przemysłowym w Budzynie. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zarzuty. Właściciel oraz personel obiektu zostali ukarani mandatami karnymi w sumie na kwotę w wysokości 400zł oraz wszczęto postępowanie administracyjne. Odpowiedź na zażalenie przesłano na podany adres skarżącego
- braku higieny wydawanych potraw w przyczepie gastronomicznej ustawionej przy plaży nad jeziorem w Margoninie. W wyniku kontroli właściciel przyczepy gastronomicznej został ukarany mandatem karnym w wysokości 100zł za brak prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości zdrowotnej żywności i przestrzegania higieny zgodnie z zasadami GHP/GMP oraz wszczęto postępowanie administracyjne. Wniosek o interwencję wpłynął bez adresu zamieszkania lub adresu dla doręczeń
- nieprzyjemnych zapachów z pojemników na odpady, należących do sklepu spożywczo-przemysłowego w Chodzieży. Wniosek o interwencję został złożony pisemnie przez anonimowych mieszkańców. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zarzuty. Kierownik sklepu obiektu został ukarany mandatem karnym w wysokości 100 zł oraz wszczęto postępowanie administracyjne
- obecności moli spożywczych w sklepie spożywczo-przemysłowym w Chodzieży. W sklepie przeprowadzono kontrolę sanitarną, w wyniku której nie stwierdzono obecności szkodników. Odpowiedź na zażalenie przesłano na podany adres skarżącego
- objawów zatrucia pokarmowego po zjedzeniu posiłku w restauracji w Chodzieży. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną dotyczącą jakości oferowanych potraw w wskazanej restauracji w Chodzieży. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie. Odpowiedź na zażalenie przesłano na podany adres skarżącego.

Ponadto nadal trwało postępowanie administracyjne dotyczące baru gastronomicznego w Chodzieży wskutek pism właścicieli mieszkań w tym budynku skarżących się na niewłaściwie działającą wentylację. Właściciele mieszkań nie zgodzili się na próby rozwiązania problemu wentylacji baru proponowane przez zarządcę budynku. Wcześniejsze próby podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży, aby nawiązać współpracę z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Chodzieży jako organu posiadającego kompetencje w sprawie całościowego rozwiązania problemu wentylacji w tym budynku, nie odnosiły skutku. Po zmianie na stanowisku Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Chodzieży organ ten podjął odpowiednie działania. Po wykonaniu ekspertyz dotyczących szczelności wentylacji w budynku wyda on w 2019r. stosowne decyzje.

Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W roku 2018 zaplanowano pobranie do badań laboratoryjnych 117 próbek środków spożywczych a pobrano 118 próbek. W ramach kontroli urzędowej pobrano 49 próbek artykułów spożywczych w tym 1 próbkę dodatkową, w ramach monitoringu pobrano 5 próbek oraz w ramach kontroli urzędowej i monitoringu 64 próbki.

Mikrobiologicznie w ramach kontroli urzędowej przebadano 25 próbek krajowych środków spożywczych. Były to:

- 5 próbek wędlin
- 5 próbek przetworów fermentowanych
- 5 próbek galanterii ciastkarskiej
- 5 próbek świeżych warzyw (kiełków)
- 5 próbek przypraw.

Próbek nie kwestionowano.

Pobrano 40 próbek środków spożywczych do badań mikrobiologicznych w ramach kontroli urzędowo-monitoringowej. Były to:

- 5 próbek świeżego mięsa drobiowego
- 5 próbek świeżych warzyw, krojonych, gotowych do spożycia
- 5 próbek innych przetworów drobiowych (przeznaczonych do spożycia po obróbce cieplnej)
- 5 próbek lodów z udziałem mleka (tradycyjnych)
- 15 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem niepoddanym obróbce termicznej
- 5 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem poddanym obróbce termicznej.

Próbek nie kwestionowano.

Pobrano również 1 próbkę surowego mięsa drobiowego - kurczaka do badań mikrobiologicznych w ramach monitoringu oraz 2 próbki świeżego mięsa brojlerów w kierunku oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych. Wszystkie próbki były kwestionowane. W zbadanej próbce kurczaka wykryto obecność *Campylobacter jejuni* w 10g. Wyniki zostały przekazane Państwowemu Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Łukowie sprawującemu nadzór nad producentem, a kwestionowana próbka kurczaka zgłoszona została do systemu RASSF. W dwóch próbkach filetów z piersi kurczaka wykryto bakterie *Escherichia coli* - szczepy odporne na cefalosporyny. Wyniki zostały przekazane do sklepu, w którym zostały pobrane próbki oraz do producentów filetów z piersi kurczaka z Chłudowa oraz Gdańska.

Pod względem chemicznym łącznie przebadano 50 próbek żywności. W ramach kontroli urzędowej przebadano 24 próbki środków spożywczych. Były to badania:

- 1 próbki konserwy drobiowej w kierunku obecności metali
- 1 próbki środków spożywczych uzupełniających obejmujących produkty zbożowe przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci (zawierające marchew, warzywa liściaste i banany) powyżej 6. miesiąca życia w kierunku azotanów
- 1 próbki sosu sojowego w kierunku 3-MCPD i estrów 3-MCPD
- 2 próbek w kierunku ochratoksyny A, DON, ZEA tj. 1 próbki produktów i wyrobów przemysłu piekarskiego i 1 próbki mąki żytniej produkcyjnej
- 9 próbek ryb w kierunku histaminy
- 2 próbek przetworów mlecznych w kierunku barwników
- 3 próbek przetworów zbożowo-mącznych (przekąsek typu snack) w kierunku barwników
- 2 próbek suszonych owoców w kierunku substancji konserwujących
- 3 próbek w kierunku WWA tj. 2 próbek wędlin wędzonych i 1 próbki suplementu diety.

Próbek nie kwestionowano.

W ramach monitoringu pobrano 2 próbki żywności. Były to badania:

- 1 próbki orzechów włoskich w kierunku metali
- 1 próbki kapusty głowiastej w kierunku obecności azotanów.

Próbek nie kwestionowano.

W ramach badań urzędowo-monitoringowych pobrano 24 próbki żywności. Były to badania:

- 5 próbek w kierunku pozostałości pestycydów tj. 2 próbek pomidorów, 1 próbki grejpfrutów, 1 próbki malin i 1 próbki oliwy z oliwek

- 2 próbek w kierunku ochratoksyny A, DON, ZEA tj. 1 próbki produktów i wyrobów przemysłu piekarskiego i 1 próbki mąki żytniej produkcyjnej
- 5 próbek w kierunku obecności metali tj. 1 próbki podrobów drobiowych, 1 próbki mąki pszennej, 1 próbki kaszy, 1 próbki ryżu, 1 próbki pszennych produktów przemysłu piekarskiego
- 2 próbek w kierunku GMO tj. 1 próbki wędliny wieprzowej i 1 próbki wędliny drobiowej zawierających w swoim składzie białko sojowe
- 2 próbek soli spożywczej w kierunku zawartości jodu w soli kuchennej
- 3 próbek w kierunku znakowania tj. 2 preparatów do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleko początkowe oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleko następne i 1 próbki bezglutenowego preparatu do początkowego żywienia niemowląt
- 4 próbek suplementów diety w kierunku znakowania i badania zawartości witamin, składników mineralnych i kwasów tłuszczowych
- 1 próbki bezglutenowego preparatu do początkowego żywienia niemowląt w kierunku glutenu. Kwestionowano 2 próbki tj. 1 próbkę soli kuchennej i 1 mąki żytniej produkcyjnej. Próbkę soli warzonej spożywczej jodowanej zakwestionowało z uwagi na niską zawartość jodanu potasu w stosunku do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010r. w sprawie substancji wzbogacających dodawanych do żywności (Dz. U. Nr 174, poz. 1184). Stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu soli, co narusza Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) (Dz. U. UE L 304 z dnia 22.11.2011r. z późn. zm.). Kwestionowane wyniki zostały przekazane Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Dębicy, sprawującemu nadzór nad producentem ww. soli.

Natomiast próbkę mąki żytniej produkcyjnej typ 720 zakwestionowano z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej zawartości ochratoksyny A, co jest niezgodne z warunkami zawartymi w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006r. ustalającymi najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz. Urz. UE L 364 z 20.12.2006, s. 5 z późn. zm.). Wyniki zostały przekazane Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Radziejowie, sprawującemu nadzór nad producentem ww. mąki oraz kwestionowana próbka mąki zgłoszona została do systemu RASSF.

W wyniku badania 1 próbki bezglutenowego produktu zbożowego powyżej 4. miesiąca, 1 próbki soli morskiej, 1 próbki kaszki zbożowej po 6. miesiąca życia, 1 próbki kaszki mleczno-ryżowej po 4. miesiącu życia Laboratorium Badania Żywności i Przedmiotów Użytku Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu zamieściło uwagę o błędach w oznakowaniu. Wyniki wraz z adnotacjami laboratorium zostały przekazane właściwym pod względem terytorialnym państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym, którzy sprawują nadzór nad producentami ww. środków spożywczych.

Ponieważ na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów suplementów diety i producentów żywności specjalnego przeznaczenia, pracownicy HŻŻiPU kontrolowali ww. artykuły znajdujące się w obrocie. Skontrolowano oznakowanie 25 suplementów diety, 11 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia i 12 środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi. Ponadto skontrolowano oznakowanie 12 suplementów diety oferowanych przez portale internetowe. Nie kwestionowano oznakowania żadnego z tych artykułów.

W 2018r. kwestionowano 5 próbek środków spożywczych. W 2017 nie kwestionowano żadnej próbki środka spożywczego, a w roku 2015 i 2016 kwestionowano po 1 próbce. Ilość środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej w roku 2018r., w porównaniu do lat 2015-2017r., nieznacznie wzrosła. Istnieje więc potrzeba monitorowania jakości zdrowotnej produktów spożywczych, należy także zwrócić uwagę na surowce używane przy produkcji żywności, zwłaszcza pieczywa i produktów drobiarskich. Z uwagi na

pojawiające się w wynikach badań uwagi dotyczące niewłaściwego oznakowania środków spożywczych nadal podczas bieżących kontroli sanitarnych powinno się prowadzić nadzór nad oznakowaniem żywności, w szczególności żywności specjalnego przeznaczenia.

Najwięcej próbek środków spożywczych pobrano z obiektów obrotu żywnością (sklepów, w szczególności z supermarketów), a także z piekarni, ciastkarni, hurtowni artykułów spożywczych i aptek.

Żywnienie w placówkach zamkniętych

W 2018r. w ewidencji znajdowało się 40 obiektów, były to :

- blok żywienia w domu pomocy społecznej (1)
- blok żywienia w systemie cateringowym w szpitalu (1)
- stołówki szkolne (7, w tym w 3 szkołach było żywienie cateringowe)
- stołówki w przedszkolach (21, w tym w 7 placówkach było żywienie cateringowe)
- stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych (2)
- inne zakłady żywienia (7)
- stołówka na obozie harcerskim (1).

Skontrolowano 31 zakładów, w których przeprowadzono 37 kontroli. Zgodnie z obowiązującymi arkuszami oceniono 25 obiektów, wszystkie uznano za zgodne z wymaganiami. W trzech stołówkach szkolnych stwierdzono nieprawidłowości związane ze stanem technicznych pomieszczeń kuchennych i ich wyposażeniem. W 2018r. wydano jedną decyzję administracyjną na stołówkę szkolną. Dotyczyła ona poprawy stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń kuchennych. Na pozostałe dwie stołówki szkolne decyzje administracyjne zostaną wydane w 2019r. W 35 zakładach prowadzona była kontrola wewnętrzna zgodnie z zasadami GMP/GHP oraz rozpoczęto wdrażanie systemu HACCP. W czasie kontroli zwracano także uwagę na sposób dystrybucji posiłków oraz temperaturę dostarczanych posiłków, a w przypadku żywienia cateringowego dodatkowo na rodzaj i stan opakowań transportowych. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad żywieniem w jednostkach systemu oświaty kontrolowano przestrzeganie wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. poz. 1154). W ww. zakresie skontrolowano 19 stołówek przedszkolnych, 4 stołówki szkolne, 2 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dwie szkoły na terenie powiatu brały udział w programach dożywiania dzieci w różnych grupach wieku, oferując bezpłatnie mleko lub owoce i warzywa. Był to „Program dla szkół”, który zastąpił dotychczasowe programy „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole”. W ramach nowego programu dzieci otrzymywały gotowe do spożycia porcje owoców i warzyw oraz produktów mlecznych.

W roku 2018r. na terenie powiatu chodzieskiego oceniono teoretycznie 27 jadłospisów:

- 19 jadłospisów w stołówkach przedszkolnych
- 4 jadłospisy w stołówkach szkolnych
- 2 jadłospisy w zakładach specjalnych i wychowawczych
- 1 jadłospis w domu pomocy społecznej
- 1 jadłospis w bloku żywienia w systemie cateringowym w szpitalu.

Oceniając jadłospisy sprawdzano czy wymieniono w nich zgodnie z obowiązującymi przepisami dokładny skład potraw oraz alergeny występujące w poszczególnych składnikach. Wszystkie zakłady żywienia uwzględniły alergeny i wykaz składników potraw.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu żywienia pacjentów szpitala, pensjonariuszy dziennego domu pomocy społecznej, dzieci w przedszkolach i 2 klubów malucha oraz dzieci i młodzieży w szkołach i zakładach specjalnych i wychowawczych.

Uwzględniając w ocenach tylko jakość i dobór składników do przygotowania potraw, żywienie w placówkach żywienia zbiorowego można uznać za prawidłowe. W przedłożonych jadłospisach proponowano potrawy lekkostrawne. Personel ww. placówek układając jadłospisy starał się dostosować je do potrzeb grup żywieniowych. Niektóre placówki przedszkolne i szkolne wysłały personel kuchni na szkolenia układania jadłospisów oraz dostosowania przygotowywanych potraw do wieku i zdrowia dzieci zgodnie z wymaganiami. Potwierdzały to oceniane jadłospisy, które ułożone były zgodnie z wymaganiami. W jadłospisach częściej podawane były surówki, ryby oraz owoce, warzywa i pieczywo razowe.

Jednocześnie należy stwierdzić, że stan techniczny obiektów i ich wyposażenie, dzięki wcześniej wydawanym decyzjom administracyjnym i staraniom właścicieli placówek, a także programom unijnym, ulegają systematycznej poprawie. Niestety placówki służby zdrowia nadal borykają się z kłopotami finansowymi, co ogranicza fundusze na żywienie.

Stan sanitarny środków transportu

W 2018 roku w ewidencji było 17 środków transportu żywności były to: samochody do działalności cateringowej przewożące posiłki do klientów, samochody izotermiczne ze skrzynią ładunkową do przewozu opakowanych jednostkowo artykułów spożywczych wymagających warunków chłodniczych, samochody ze skrzynią ładunkową do przewozu artykułów nie wymagających warunków chłodniczych, w tym pieczywa, naczepy – chłodnie do przewozu artykułów wymagających i nie wymagających warunków chłodniczych. Przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych. Zatwierdzono wszystkie środki transportu żywności. 17 środków transportu prowadziło kontrolę wewnętrzną zgodnie z zasadami GMP/GHP. Podczas kontroli sprawdzano stan techniczny skrzyni ładunkowej, stan sanitarny pojazdu, rejestr mycia i dezynfekcji oraz monitoring temperatury. Kontrolowano także czy kierowcy posiadają aktualne książeczki zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz odzież roboczą. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. 14 środków transportu było oznakowanych w sposób trwały na zewnątrz pojazdu, natomiast 3 posiadały jedynie informację o przewozie żywności umieszczoną za przednią szybą.

Decyzji nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

Nadzór nad przedmiotami użytku i kosmetykami

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdował się zakład produkujący osłonki do wędlin z tworzyw sztucznych. Zakład prowadził kontrolę wewnętrzną zgodnie z dobrą praktyką produkcyjną i dobrą praktyką higieniczną oraz wprowadził system HACCP. Systemy jakości były audytowane przez firmy zewnętrzne raz w roku. Zakład posiadał również certyfikat na produkcję i eksport wyrobów kosmetycznych.

Na terenie powiatu chodzieskiego działało 10 zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W tym 8 produkowało porcelanę użytkową, a 2 materiały opakowaniowe do kontaktu z żywnością. Większość z nich były to małe zakłady rodzinne produkujące towary wyłącznie na zamówienie klienta. Zakłady te kupowały porcelanę białą i zdobiły ją zgodnie z życzeniem klientów. Duży zakład to Polskie Fabryki Porcelany „Ćmielów” i „Chodzież” Spółka Akcyjna, ul. Kasprzaka, 64-800 Chodzież produkujące porcelanę użytkową i ozdobną od podstaw.

Kontrolując zakład produkujący materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz pobierając próbkę porcelany do badań laboratoryjnych sprawdzano magazyny, w których przechowywana była porcelana. Kontrolowano czy zakład wprowadza zasady dobrej praktyki produkcyjnej oraz czy dołącza deklarację zgodności do swoich wyrobów. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Pobrano do badań 1 próbkę

wyrobów porcelanowych krajowych bezpośrednio od producenta. Próbkę zbadano w WSSE w Poznaniu w kierunku migracji ołowiu i kadmu. Próbkę nie kwestionowano.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdowały się również 1 hurtownia i 11 sklepów handlujących materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Do badań laboratoryjnych pobrano 5 próbek: 1 próbkę wyrobów porcelanowych i 4 próbki wyrobów szklanych importowanych znajdujących się w obrocie w kierunku migracji ołowiu i kadmu. Próbkę nie kwestionowano.

W ramach nadzoru nad produkcją i obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono 5 kontroli, skontrolowano 5 obiektów.

Ponadto pracownicy Stacji kontrolowali oznakowanie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, również naczyń jednorazowego użytku znajdujących się w handlu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w znakowaniu i podanym składzie wyrobów.

Razem pobrano 6 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Pomimo że próbek nie kwestionowano, stały nadzór nad produkcją, pobór próbek przedmiotów do kontaktu z żywnością z porcelany i szkła, zwłaszcza importowanych, jest nadal konieczny.

W 2018r. w ramach systemu RASFF Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży otrzymała od WPWIS 1 powiadomienie alarmowe dotyczące łyżki wazowej pochodzącej z Bangladeszu. W związku z ww. powiadomieniem przeprowadzono kontrolę sanitarną obiektu handlowego, który znajdował się na liście dystrybucyjnej. Podczas kontroli nie stwierdzono w obrocie kwestionowanego produktu.

Decyzji nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

W ewidencji PSSE w Chodzieży były 3 specjalistyczne sklepy handlujące kosmetykami. W 2018 roku skontrolowano 2 obiekty, łącznie przeprowadzono 2 kontrole. W ramach kontroli urzędowej do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki kosmetyków. Były to: mydło dla dzieci, żel pod prysznic oraz mydło w płynie. Próbkę przebadano mikrobiologicznie. Żadnej próbki nie kwestionowano.

RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt)

W 2018r. w ramach systemu RASFF Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży otrzymała od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 8 powiadomień dotyczących żywności nie spełniającej wymagań zdrowotnych oraz przedmiotów użytku, które mogły znajdować się w obrocie. Otrzymano 5 powiadomień alarmowych:

- dot. mleka początkowego dla niemowląt pn. Babydream 1 od urodzenia 500g, Babydream 2 powyżej 6. miesiąca 500g, Babydream 3 po 10. miesiącu 500g
- dot. suszonych owoców goji pochodzących z Chin
- dot. produktu pn. „Żywiec Zdój” niegazowany: Krystaliczna górską wodą źródłaną 1,5l
- dot. produktu pn. „Frugo Black Mix soków”
- dot. łyżki wazowej wyprodukowanej w Bangladeszu

oraz 3 powiadomienia informacyjne dot. wódki Luksusowej, jajek z chowu ściółkowego wyprodukowanych w Polsce oraz gumy do żucia pn. „COALS GUM” Cola Flavoured Bubble Gum pochodzącej z Pakistanu.

W związku z ww. powiadomieniami przeprowadzono kontrole sanitarne obiektów handlowych, które znajdowały się na listach dystrybucyjnych i podejmowano zgodnie z kompetencjami działania.

Dodatkowo Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w ramach funkcjonowania systemu RASFF przesłał do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu dwa powiadomienia informacyjne. Jedno powiadomienie dotyczyło produktu pn. Mąka żytnia produkcyjna typ 720, którego producentem był Młyn Gospodarczy w Dobrem. Próbkę została pobrana w piekarni w Chodzieży. W zbadanej próbce stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej zawartości ochratoksyny A. Drugie powiadomienie informacyjne dotyczyło produktu pn. Kurczak, klasa A, świeży, którego producentem były zakłady mięsne w Łukowie. W zbadanej próbce wykryto obecność *Campylobacter jejuni* w 10g badanego produktu..

Dotychczasowe działania w ramach systemu RASFF można ocenić jako sprawne a identyfikowanie i szacowanie zagrożeń ze strony żywności oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie spełniających wymagań zdrowotnych dokonywane było przez pracowników w sposób właściwy, odpowiedni do wielkości zagrożenia.

Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolującymi oraz środkami masowego przekazu

W 2018 roku w ramach współpracy z:

1. Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Chodzieży
 - wymieniano informacje dotyczące kwestionowanych wyników badań laboratoryjnych przetworów drobiowych, których producent jest pod wspólnym nadzorem PIS i PIW
 - podczas spotkania z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Chodzieży podsumowano realizację porozumienia z 21 grudnia 2007r., ustalono listę zakładów do wspólnych kontroli i terminy kontroli w 2018 roku oraz omówiono zagadnienia w zakresie prowadzonego wzmożonego i wnikliwego nadzoru nad sprzedażą mięsa w związku z zagrożeniem ASF
 - pracownik PSSE w Chodzieży brał wspólny udział w ćwiczeniach aplikacyjnych związanych z wybuchem ogniska ASF zorganizowanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Chodzieży
 - ustalano terminy wspólnych kontroli na targowiskach w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa ASF
 - 15 listopada 2018r. podpisano i omówiono nowe porozumienie pomiędzy Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Chodzieży a Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Chodzieży, ustalono listę zakładów nadzorowanych wspólnie przez obie Inspekcje, zakładów, które przejdą pod nadzór Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz zakładów, które Powiatowy Lekarz Weterynarii przekaze Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu
2. Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Łukowie
 - wymieniano informacje dotyczące kwestionowanych wyników badań laboratoryjnych kurczaka, którego producent jest pod nadzorem PLW w Łukowie
3. Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Chodzieży
 - w ramach nadzoru nad produkcją pierwotną przeprowadzono wspólną kontrolę w Gospodarstwie Rolnym w Podstolicach oraz w Gospodarstwie Ogrodniczo-Szkółkarskim w Wyszynach.
4. Własnymi jednostkami:
 - do PPIS we Wrześni, jako sprawującemu nadzór nad producentem soli morskiej drobnoziarnistej jodowanej, przekazano informację otrzymaną z laboratorium dotyczącą jej oznakowania
 - do PPIS w Dębicy jako sprawującemu nadzór nad producentem soli warzonej spożywczej jodowanej, przekazano informację otrzymaną z laboratorium dotyczącą zawartości jodanu potasu oraz jej oznakowania

- do PPIS w Radziejowie, jako sprawującemu nadzór nad producentem mąki żytniej produkcyjnej typ 720, przesłano informacje dotyczące przekroczenia dopuszczalnej zawartości ochratoksyny A
- do PPIS w m.st. Warszawie, jako sprawującym nadzór nad producentem kaszki 5 zbóż z lipą po 6. miesiącu – Radosny Brzuszek oraz kaszki mleczno-ryżowej banan po 4. miesiącu, przekazano informacje otrzymane z laboratorium dotyczące ich oznakowania.

Ponadto na stronie internetowej PSSE w Chodzieży umieszczono informację o kursie na grzyboznawcę oraz umieszczono w lokalnej prasie artykuł pt. „Uwaga robaki! Mogą być w cukierkach, orzechach... pomarańczach” oraz artykuł pt. „Uwaga: Jajek z kodem: PL 30211306 nie można jeść”.

WNIOSKI

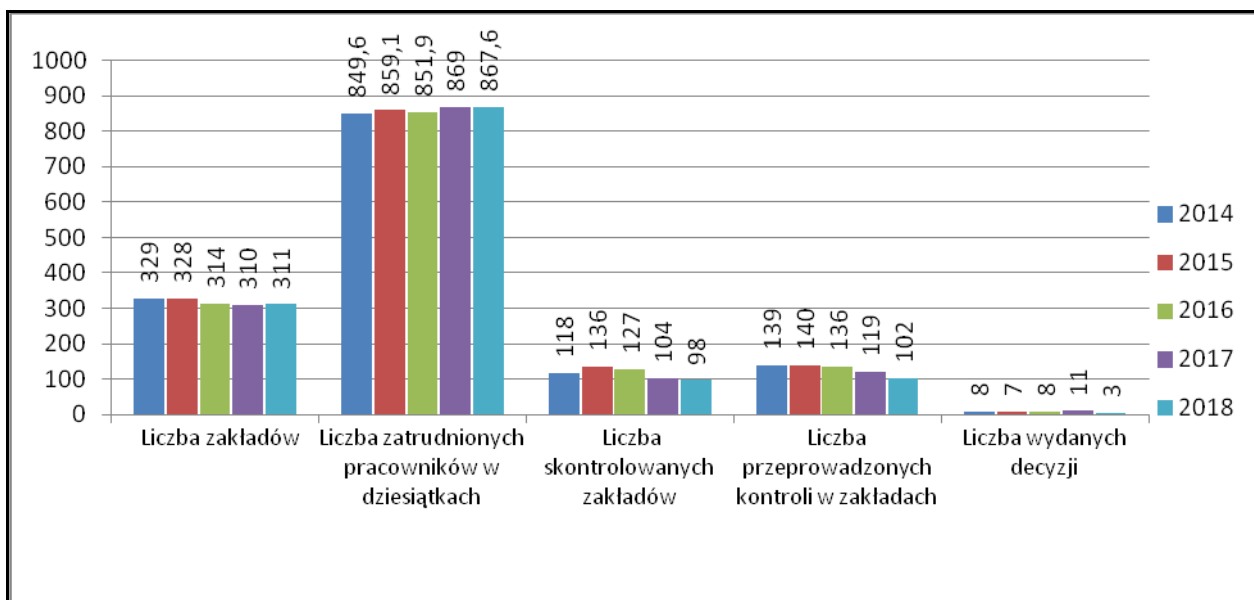
1. W celu zapewnienia konsumentom bezpiecznej żywności należy kontynuować współpracę ze wszystkimi inspekcjami zajmującymi się zagadnieniem bezpieczeństwa żywności.
2. W okresie letnim konieczne są weekendowe kontrole w obiektach gastronomicznych i handlowych znajdujących się na trasach turystycznych.
3. W dalszym ciągu niewystarczające są fundusze na szkolenia pracowników HŻŻiPU w zakresie zagadnień związanych z nadzorem nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia oraz środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi.
4. Podczas bieżących kontroli sanitarnych nadal trzeba kontrolować oznakowanie żywności, w szczególności żywności specjalnego przeznaczenia.

VIII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

W ewidencji zakładów pozostających pod nadzorem higieny pracy na dzień 31 grudnia 2018r. wpisanych było 311 zakładów, zatrudniających łącznie 8 676 pracowników.

Działalność nadzorowa	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba zakładów	329	328	314	310	311
Liczba zatrudnionych pracowników	8496	8591	8519	8690	8676
Liczba skontrolowanych zakładów	118	136	127	104	98
Liczba przeprowadzonych kontroli w zakładach	139	140	136	119	102
Liczba wydanych decyzji nakazu	8	7	8	11	3

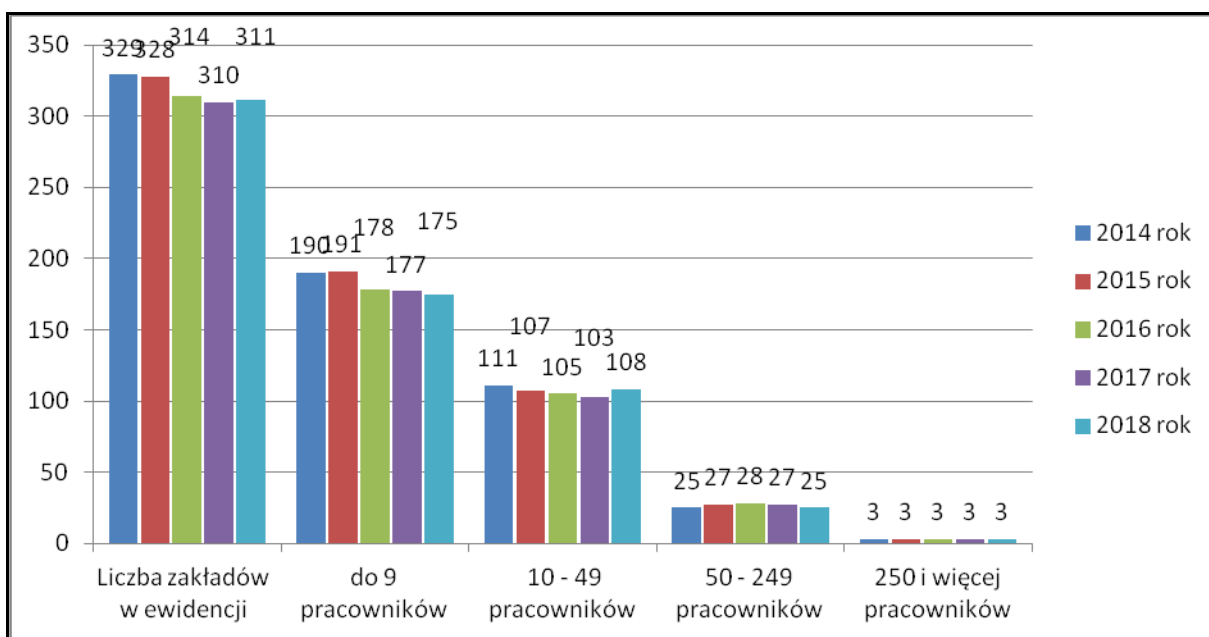
Tabela nr 5. Porównanie działalności nadzorczej w zakresie higieny pracy w latach 2014 – 2018

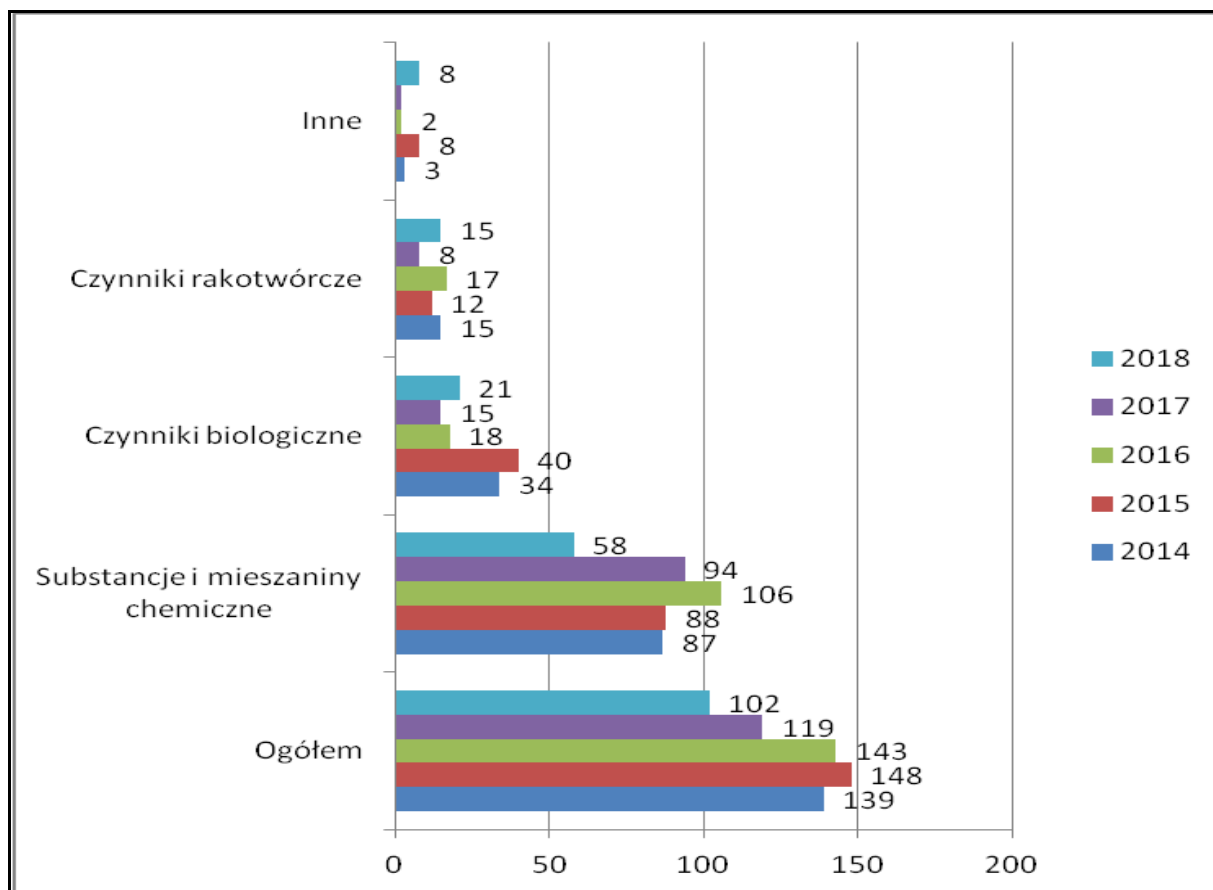
Wykres nr 12. Działalność nadzorcza w zakresie higieny pracy w latach 2014 – 2018.

W ostatnich 3 latach liczba podmiotów w ewidencji oraz liczba zatrudnionych pracowników utrzymywała się na stałym poziomie.

Przeważały zakłady zatrudniające do 9 pracowników (5,27% ogółu). Duże zakłady zatrudniające powyżej 250 pracowników (zakład produkujący dętki, zakład produkujący meble tapicerowane oraz zakład produkujący porcelanę stołową) stanowiły 0,96% ogółu zakładów. W 2018 roku przeprowadzono 102 kontrole sanitarne u 98 przedsiębiorców (w roku ubiegłym 119 w 104 zakładach). Nadzorem sanitarnym objęto 31,5% zewidencjonowanych obiektów (w 2017 roku – 33,5%). Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie szkodliwych czynników biologicznych, stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, stosowania i przechowywania substancji i mieszanin chemicznych oraz produktów biobójczych, a także wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej szczególnie tam, gdzie występowały czynniki szkodliwe i rakotwórcze oraz na realizację nakazów wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy.

Wykres nr 13. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy w latach 2014 – 2018

Wykres nr 14. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w latach 2014 – 2018

Najwięcej kontroli przeprowadzono w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. W latach 2017 i 2018 przeprowadzono 11 kontroli warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki ściekami i odpadami – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W czasie pozostałych kontroli stwierdzono, że następuje systematyczna poprawa warunków pracy poprzez wymianę starych maszyn i urządzeń na nowe między innymi dzięki działalności informacyjnej i edukacyjnej prowadzonej przez PSSE w Chodzieży skierowanej do właścicieli zakładów.

Postępowanie administracyjne w higienie pracy

W 2018 roku wydano 3 decyzje merytoryczne, z czego:

- 1 decyzja dotyczyła wykonania pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy – decyzja została wykonana
- 1 decyzja wydana w 2010r., której termin wykonania ostatniego nakazu dotyczący doprowadzenia do właściwego stanu technicznego hali produkcyjnej wyznaczony do 30.12.2017 roku nie został wykonany w 2017 roku i został przedłużony do października 2018 roku – decyzja została wykonana
- 1 decyzja dotyczyła doprowadzenia do właściwego stanu technicznego szatni dla pracowników – termin wykonania decyzji został wyznaczony na 31.12.2018r.

W 2018r. w celu przymuszenia do wykonania nakazu decyzji zostało wydane 1 upomnienie, po którym nakaz decyzji został wykonany.

Tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia w 2018 roku nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono.

Nadzór nad zakładami pracy w zakresie warunków pracy

W warunkach narażenia na czynniki szkodliwe, przy przekroczeniach normatywów higienicznych pracowało 511 osób co stanowi 5,89% ogółu zatrudnionych.

W warunkach przekroczeniach NDS i NDN najwięcej pracowników narażonych było na:

- hałas - 400 osób (78,28% ogółu narażonych)
- pyły przemysłowe - 93 osób (18,20% ogółu narażonych)
- czynniki chemiczne - 118 osób (23,09% ogółu narażonych)
- drgania – 6 osób (1,17% ogółu narażonych)

oraz

- mikroklimat gorący 12 osób (2,35% ogółu narażonych).

Jednocześnie pracujących w warunkach przekroczenia dwóch czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy było:

- 95 pracowników (18,59% ogółu narażonych).

Na terenie powiatu działało dużo zakładów obróbki metalu i przerobu drewna. W związku z powyższymi czynnikami szkodliwymi były głównie hałas, pyły drewna oraz czynniki chemiczne głównie związki ołowiu.

W warunkach narażenia na czynniki uciążliwe pracowało:

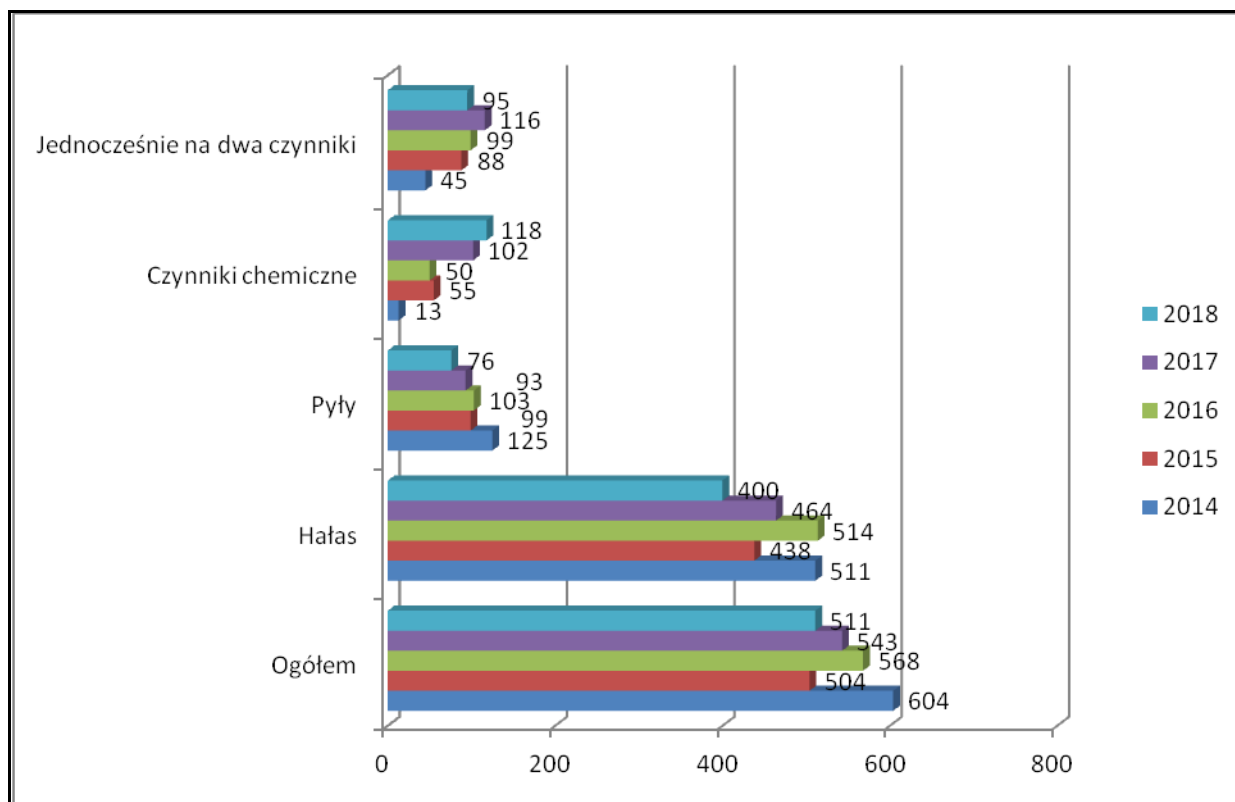
- przy niespełnieniu norm mikroklimatu umiarkowanego – 75 osób (0,86% ogółu zatrudnionych)
- przy niezgodnym z normą oświetleniu pracowało 269 osób (3,10% ogółu zatrudnionych).

Ogólna liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia zmniejszyła się o 32 osoby w związku z widocznymi w zakładach pracy zmianami w zakresie unowocześnienia parku maszynowego i w związku z przystąpieniem do programu ZUS promującego zmniejszenie stężenia i natężenia czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

W wielu zakładach pracy systematycznie prowadzone były również modernizacje parków maszynowych, wprowadzana była automatyzacja i hermetyzacja procesów produkcyjnych, stosowane były w coraz to większym stopniu centra obróbcze, które w procesie technologicznym wyeliminowały konieczność prowadzenia obróbki na starych zużytych maszynach oraz stosowane były nowe systemy ochrony zbiorowych (tj. wentylacja lub odciąg). Zakłady zaopatrywały również pracowników w atestowane i odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej (np. ochronniki słuchu, rękawice, maski).

Zdjęcie nr 18. Przykład nowoczesnej instalacji odpylającej z odzyskiem ciepłego powietrza kierowanego do hali produkcyjnej, zainstalowanej w zakładzie stolarskim, sterowanej komputerowo, z płynną regulacją mocy (pracy) zastosowanych wentylatorów

Wykres nr 15. Liczba osób pracujących w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w latach 2014 – 2018

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

W ewidencji stacji sanitarno-epidemiologicznej znajdowało się 30 zakładów, w których występowały substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zajmujące się:

- produkcją wyrobów z drewna (pył drewna twardego)
- stacje paliw (benzen będący składnikiem paliw).

Jednym z największych zakładów był zakład produkcji opon i dętek, w którym występowały benzen oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (w sadzy oraz olejach używanych jako zmiękczacze).

W 2018 roku przeprowadzono kontrole sanitarne w 14 zakładach (w roku 2017 w 8 obiektach), w których w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym pracowało 741 osób (w tym 261 kobiet). Zwracano uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, jak również posiadanie oceny ryzyka zawodowego oraz odpowiednich zezwoleń, decyzji, zatwierdzonych programów gospodarowania odpadami niebezpiecznymi i odpowiednich procedur.

W zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi nie stwierdzono uchybień.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było zakładów, w których wykorzystywane były w produkcji czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 lub 4.

W wyniku oceny ryzyka zawodowego stwierdzono możliwość występowania szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 2 i 3 w 76 zakładach:

- zajmujących się produkcją żywności - 37
- zajmujących się gospodarką odpadami, gospodarką leśną oraz w podmiotach leczniczych – 18

- pozostałych - 21.

W 21 skontrolowanych zakładach potencjalnie narażone na działanie czynników biologicznych było 368 osób. Na działanie szkodliwych czynników biologicznych narażeni byli pracownicy zatrudnieni przy produkcji żywności, mleka, hodowli zwierząt, produkcji pasz, hodowli drobiu, produkcji wyrobów masarskich, produkcji pieczywa, wyrobów cukierniczych, prowadzeniu analiz materiału pobranego od pacjentów, przy leczeniu oraz pielęgnacji pacjentów, podczas prac związanych ze zbiórką odpadów komunalnych, oczyszczaniu ścieków, prowadzeniu gospodarki leśnej. Nie stwierdzono tu nieprawidłowości.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmowali szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, m.in. zapewnili środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, opracowali procedury i instrukcje bezpiecznego postępowania z szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz proponowali pracownikom profilaktyczne szczepienia ochronne (np. przeciw WZW typu B).

Nadzór nad substancjami i preparatami niebezpiecznymi, prekursorami narkotyków

W ramach bieżącego nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami przeprowadzono 90 kontroli w podmiotach zajmujących się produkcją, wprowadzaniem do obrotu, stosowaniem oraz dystrybucją substancji i mieszanin chemicznych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, produktów biobójczych, środków ochrony roślin oraz detergentów.

Zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 143 ze zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych do ww. ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania spisu stosowanych i produkowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów, rurociągów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP).

W skontrolowanych zakładach znajdujących się w ewidencji Higieny Pracy zatrudnionych było 4804 pracowników. W kontakcie z substancjami i preparatami chemicznymi na stanowiskach pracy, na których przeprowadzono pomiary pracowało 492 pracowników. W warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń pracowało 101 osób. 90 osób pracowało przy stężeniu substancji toksycznych od 0,5 – 1x NDS, 59 osób pracowało przy stężeniu substancji toksycznych od 0,1 - 0,5xNDS oraz 242 osoby pracowały przy stężeniu substancji toksycznych poniżej 0,1xNDS.

W skontrolowanych zakładach w 2018 roku pomiary stężenia substancji chemicznych wykazały przekroczenia NDS w 5 zakładach. W warunkach przekroczenia:

- stężenia ołowiu pracowały 74 osoby
- stężenia tlenu azotu (IV) w zakładzie produkującym części do maszyn rolniczych pracowały 3 osoby oraz manganu i jego związków pracowały 3 osoby
- stężenia manganu i jego związków w 3 zakładach wykonujących na zlecenie konstrukcje metalowe pracowało 21 osób.

Nie były wydawane decyzje administracyjne dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.

Tematyka kontroli	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.
Substancje i preparaty chemiczne (wprowadzający do obrotu i stosujący)	87	102	109	97	78
Prekursory kategorii 2 i 3	12	11	13	6	8
Produkty biobójcze	16	23	7	14	16
Ogółem	115	136	129	117	102

Tabela nr 6. Kontrole w zakresie nadzoru nad chemikaliami.

Rok	Ogółem	Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy
2014	53	2	0	5	46
2015	32	3	0	4	25
2016	57	2	0	7	48
2017	55	3	0	5	47
2018	26	1	0	4	21

Tabela nr 7. Liczba wprowadzających do obrotu substancje i preparaty chemiczne

Systematycznie poprawiała się znajomość prawa wśród podmiotów wprowadzających do obrotu i stosujących chemikalia, czego wynikiem jest zmniejszenie liczby stwierdzonych uchybień oraz lepsza jakość powstających dokumentów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów produktów biobójczych. PPIS w Chodzieży nie posiadał informacji dotyczących sprzedaży internetowej produktów biobójczych przez podmioty gospodarcze lub osoby prywatne mające swoją siedzibę na terenie powiatu chodzieskiego.

Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Chodzieży nie było producentów ani importerów prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W 2018 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu prekursorami narkotyków.

Substancja	Legalny cel użycia	Ilość	Jednostka	Kategoria prekursorów narkotyków
nadmanganian potasu	dezynfekcja	185	kilogram	2
metyletyloketon	inne	340	litr	3
kwas siarkowy	analizy chemiczne	107	litr	3
kwas siarkowy	procesy galwaniczne	450	litr	3
kwas siarkowy	inne	4 926 547	litr	3
aceton	analizy laboratoryjne	78	litr	3
aceton	handel	216	litr	3
aceton	stosowany jako rozpuszczalnik do farb oraz do mycia pistoletów stosowanych do malowania natryskowego	325	litr	3
kwas solny	mycie, czyszczenie	4 000	litr	3
kwas solny	procesy galwaniczne	1 720	litr	3
kwas solny	analizy laboratoryjne	11	litr	3

Tabela nr 8. Zużycie prekursorów narkotyków w 2018r.

Choroby zawodowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w 2018r. otrzymał 6 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, w tym:

- 2 zgłoszenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu mięśni

wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głóśni i trwałą dysfonią

- 2 zgłoszenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych
- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w poz. 6 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. astmy oskrzelowej
- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w poz. 26 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. choroby zakaźnej lub pasożytniczej albo ich następstw – wirusowego zapalenia wątroby typu B.

W 2018r. zostały wydane 4 prawomocne decyzje administracyjne:

- 1 decyzja dotycząca choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych
- 2 decyzje dotyczące choroby zawodowej wymienionej w poz. 3.1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. pylic płuc: pylicy krzemowej
- 1 decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wymieniona w poz. 6 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. astmy oskrzelowej.

Numer wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych (decyzji prawomocnych)				
		2014	2015	2016	2017	2018
15	Przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym	0	1	2	1	1
6	Astma oskrzelowa	0	1	0	0	0
3	Pylica krzemowa płuc	1	1	2	0	2
26	Choroba zakaźna – borelioza z Lyme	0	1	0	0	0
Razem		1	4	4	1	3

Tabela nr 9. Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2014 – 2018

W 2018 roku wydano 11 postanowień, które dotyczyły przedłużenia terminu załatwienia sprawy w związku z oczekiwaniem na orzeczenia lekarskie o rozpoznaniu chorób zawodowych lub brak podstaw do rozpoznania chorób zawodowych.

W ramach prowadzonej akcji pt. „Wielkopolska Strategia Ograniczania Zagrożeń Zawodowych” zostało przeprowadzone szkolenie dla pracodawców, kadry kierowniczej, służb bhp i pracowników na temat „Zagadnienia z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy – Ocena wydatku energetycznego na stanowisku pracy”, w których uczestniczyło 11 osób.

WNIOSKI

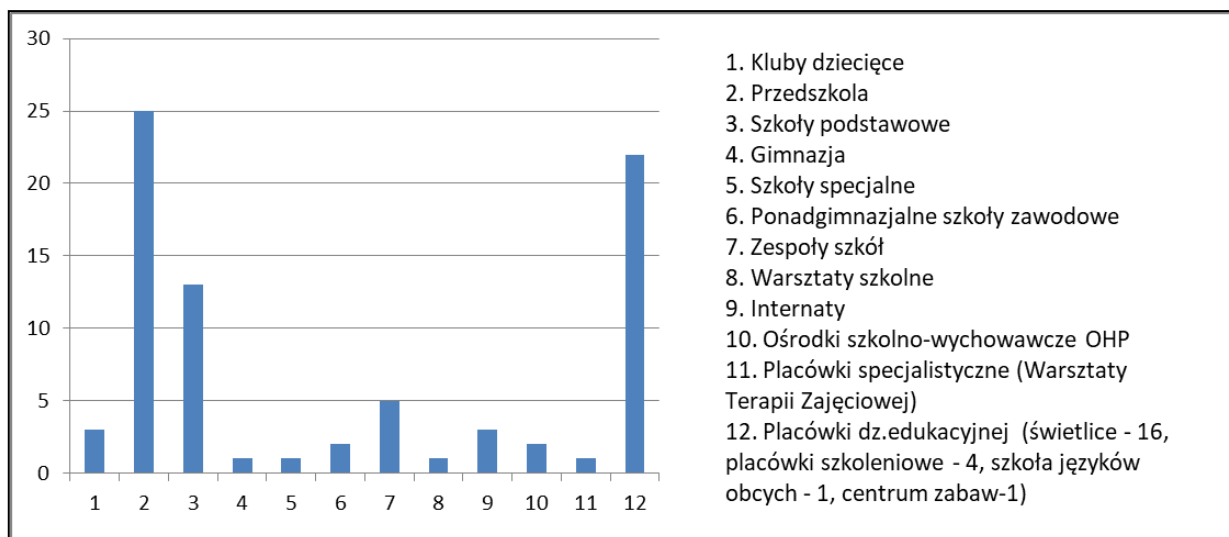
1. Wzrosła liczba podejrzeń chorób zawodowych głównie przewlekłych chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat, które dotyczą nauczycieli.
2. Utrzymywała się na stałym poziomie liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczeń NDS i NDN w narażeniu na czynniki chemiczne oraz liczba osób pracujących w warunkach przekroczenia jednocześnie dwóch czynników szkodliwych. Spowodowane jest to utrzymującym się wzrostem gospodarczym i zwiększeniem produkcji.
3. Systematycznie zwiększała się ilość zakładów przenoszących produkcję do nowo wybudowanych hal produkcyjnych, co skutkowało poprawą warunków pracy, wymianą starego parku maszynowego na nowy, automatyzacją i hermetyzacją niektórych etapów procesów technologicznych, szczególnie tych bardzo trudnych i uciążliwych dla pracowników.

IX. Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży

W 2018 roku na terenie powiatu chodzieskiego nadzorem objęto 79 placówek nauczania i wychowania, w tym: przedszkola, szkoły wszystkich typów, warsztaty szkolne, internaty, placówki z pobytem dziennym i całodobowym oraz 49 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Lp.	Rodzaje stałych placówek nauczania i wychowania	Liczba placówek
1.	Kluby dziecięce	3
2.	Przedszkola	25
3.	Szkoły podstawowe	13
4.	Gimnazja	1
5.	Szkoły specjalne	1
6.	Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe	2
7.	Zespoły szkół	5
8.	Warsztaty szkolne	1
9.	Internaty	3
10.	Ośrodki szkolno-wychowawcze OHP	2
11.	Placówki specjalistyczne (Warsztaty Terapii Zajęciowej,	1
12.	Placówki działalności edukacyjnej (świetlice - 16, placówki szkoleniowe - 4, szkoła języków obcych - 1, centrum zabaw-1)	22

Tabela nr 10. Liczba i rodzaj stałych placówek nauczania i wychowania w roku 2018.

Wykres nr 16. Liczba placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu chodzieskiego.

Łącznie w 2018r. przeprowadzono 128 kontroli, podczas których sprawdzano stan techniczny i sanitarno-porządkowy. W 6 szkołach podstawowych i w 4 zespołach szkół przeprowadzono 46 ocen tygodniowego planu lekcji, w 2 szkołach podstawowych przeprowadzono ocenę obciążenia ciężarem tornistrów, w 20 przedszkolach przeprowadzono ocenę warunków higieniczno-sanitarnych. Po przeprowadzonych kontrolach nie wydano decyzji dotyczących poprawy stanu technicznego. Wydano 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne.

Od 1 września 2018r. uruchomiony został trzeci na terenie powiatu klub dziecięcy. Jedna z placówek przedszkolnych zakończyła rozbudowę i od 1 września 2018r. uruchomiła dwa dodatkowe oddziały przedszkolne. Do nowopowstałych oddziałów przedszkolnych przyjęto 50 dzieci. W klubie dziecięcym otoczono opieką 8 dzieci.

W lutym 2018r. do siedziby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży wpłynęła skarga na niewłaściwe zachowania dyrektora jednego z przedszkoli w stosunku do pracowników. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży przekazał sprawę zgodnie z kompetencjami do: Państwowej Inspekcji Pracy w Poznaniu, Okręgowego Inspektoratu Pracy w Poznaniu, Kuratorium Oświaty, Oddziału Zamiejscowego w Pile.

W dwóch szkołach podstawowych przeprowadzono ocenę obciążenia ciężarem tornistrów.

Podczas kontroli jednego z turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży stwierdzono brak dokumentów pozwalających na kwalifikację wskazanego miejsca obszaru wodnego jako „miejsca wykorzystywanego do kąpiel”. Zgodnie z obowiązującymi przepisami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży powiadomił o zaistniałej sytuacji Kuratorium Oświaty, Oddział Zamiejscowy w Pile.

Higiena procesu nauczania

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było placówek posiadających ubikacje zewnętrzne.

Liczebność klas

W żadnej ze szkół nie występowało zjawisko zagęszczenia w oddziałach klasowych. Jednak w szkołach typu miejskiego (w dwóch działających samodzielnie szkołach podstawowych), z uwagi na oszczędności ograniczono liczbę oddziałów klasowych klas starszych kosztem ich większej liczebności, która wynosiła 25-30 uczniów. Sytuacja ta nie dotyczyła klas nauczania początkowego. W trzech szkołach podstawowych realizowany był

dwuzmianowy system nauczania. Sytuacja ta spowodowana była faktem, iż liczba oddziałów klasowych była wyższa od liczby pomieszczeń przeznaczonych do nauki.

Meble edukacyjne

W stosunku do roku poprzedniego sytuacja w zakresie wyposażenia placówek w meble edukacyjne (stoliki i krzeselka) nie uległa zmianie. Żadna z placówek w roku kalendarzowym 2018 nie dokonała zakupu nowych mebli, mimo iż w niektórych szkołach podstawowych typu wiejskiego była potrzeba doposażenia ich w meble edukacyjne o odpowiedniej wielkości dla uczniów klas VII i VIII.

Miejsca na podręczniki w szkołach

18 szkół (tj. 80 %) zapewniło miejsce na pozostawianie podręczników przez uczniów w szkołach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6 poz. 69 z późn. zm.). W 14 szkołach (tj. 63,63%) były to wydzielone w salach lekcyjnych szuflady lub szafki. 4 szkoły (tj. 18,18%) wyposażone były w indywidualne, zamykane szafki dla uczniów. W 4 szkołach (tj. 18,18%) nie zapewniono miejsca na pozostawianie podręczników przez uczniów. W jednej ze szkół (szkole ponadgimnazjalnej) dyrektor szkoły na podstawie własnej obserwacji i po zasięgnięciu opinii uczniów nie widział takiej potrzeby. Uczniowie przychodzili do szkoły wyłącznie z niezbędnymi podręcznikami i przyborami, a waga plecaków uczniów nie stanowiła zagrożenia dla ich prawidłowej postawy. Nie wydzielono miejsca na podręczniki również w 2 szkołach podstawowych i 1 szkole branżowej I stopnia, które działały w budynkach środowiskowych hufców pracy. Uczniami tych szkół byli wyłącznie wychowankowie mieszkający w budynkach hufców.

Dowozy uczniów

Dowozy uczniów do szkół nie budziły zastrzeżeń Szkoły wypracowały sobie systemy dowozu pozwalające rozpoczynać zajęcia szkolne o stałej godzinie, a czas oczekiwania na powrót do domu ograniczyć do jednej godziny lekcyjnej.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów

W dwóch szkołach podstawowych oceną obciążenia uczniów ciężarem tornistrów objęto łącznie 629 uczniów. Normę do 15% wagi masy ciała zachowało 580 uczniów z grupy badanej, co stanowiło ok. 92 % (w tym do 10%, czyli niską normę stwierdzono u 319 uczniów, co stanowiło 55 % grupy z normą do 15%). 49 uczniów (8% ocenianych) miało tornistry ważące powyżej 15 % wagi ich masy ciała.

Opieka nad uczniami przed i po lekcjach

Na przestrzeni całego roku podczas kontroli placówek szkolnych oceniano warunki sanitarnohigieniczne w świetlicach szkolnych. Skontrolowano wszystkie świetlice szkolne działające na terenie powiatu. Świetlice szkolne funkcjonowały w 5 szkołach (tj. w 22,7% szkół). 4 z tych szkół dysponowały wydzielonymi pomieszczeniami świetlic. W 11 szkołach (tj. 50%) opiekę nad dziećmi zapewniono w ramach tzw. godzin świetlicowych w wolnych salach lekcyjnych. W pozostałych 6 szkołach (tj. ok. 27,2%) brak było jakiegokolwiek opieki nad dziećmi po zakończonych lekcjach. Uczniowie bezpośrednio po zakończonych lekcjach wracali do domu. Dyrektorzy tych szkół wyjaśnili, że rodzice nie zgłosili potrzeby uruchomienia tej formy opieki nad dziećmi.

Opieka zdrowotna

W 8 (tj. 36,6%) na 22 placówek nauczania funkcjonował gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w pozostałych placówkach dochodząca raz na dwa tygodnie pielęgniarka posiadała wyznaczone miejsce do pracy, którym najczęściej był pokój

nauczycielski. Opieki tej brak było we wszystkich przedszkolach funkcjonujących na terenie powiatu chodzieskiego.

Na przestrzeni całego roku kalendarzowego w placówkach nauczania i wychowania problemem była wszawica. Z informacji uzyskanych od dyrektorów szkół wynikało, że wszawica występowała w znanych szkole środowiskach rodzinnych. Dyrektorzy placówek chcąc postępować zgodnie z prawem byli w tej sprawie bezradni. Szukali pomocy w ośrodkach pomocy społecznej, z różnym skutkiem. Problem kończył się zwykle dopiero z chwilą opuszczenia szkoły, czy przedszkola przez ostatnie dziecko z danej rodziny.

Warunki do uprawiania aktywności fizycznej

W dużych szkołach podstawowych warunki do prowadzenia lekcji wychowania fizycznego pozostały na tym samym poziomie. Wybudowane w latach poprzednich hale sportowe umożliwiały prowadzenie lekcji na trzech boiskach równocześnie. Rozwiązanie to zabezpieczało w 100% potrzeby poszczególnych szkół. W roku 2018 rozpoczęto rozbudowę jednej z wiejskich szkół podstawowych – szkoły w Strzelcach. Szkoła ta zyska między innymi nową salę gimnastyczną. Zakończenie prac związanych z rozbudową i wyposażeniem pomieszczeń planowane jest na sierpień 2019r.

W 2018r. 6 szkół (tj. 27,27 %) lekcje wychowania fizycznego realizowały poza obiektem szkoły. 2 z nich w okresie jesieni i wiosny zajęcia realizowały na pływalni „Delfin” i boisku „Orlik”, w okresie zimy na pływalni „Delfin” i w wynajmowanych halach sportowych usytuowanych przy chodzieskich szkołach. Trzy szkoły korzystały wyłącznie z ogólnodostępnych boisk sportowych i siłowni zewnętrznych. Szkoła podstawowa w Strzelcach, będąca w rozbudowie, lekcje wychowania fizycznego realizowała w budynku wiejskiej świetlicy i na przyległym do świetlicy ogólnodostępnym boisku. W ostatnim przypadku było to rozwiązanie czasowe. Od września 2019r. sytuacja ta i warunki ulegną znaczącej poprawie.

W trzech szkołach wyposażenie boisk szkolnych było stare i nie posiadało certyfikatów jakości.

Dostosowanie szkół dla uczniów niepełnosprawnych

Dwie szkoły (w Margoninie i w Szamocinie) można było określić mianem szkół w pełni dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych, ponieważ obie posiadały możliwości swobodnego przemieszczania się wewnątrz budynku, dostęp z zewnątrz budynku oraz przystosowane ubikacje. Wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja posiadały wejścia do budynku dostosowane dla uczniów niepełnosprawnych za pomocą podjazdów lub wejście było na parterze, bez barier architektonicznych. W szkołach tych istniały jednak ograniczenia wewnątrz budynku w postaci: braku możliwości swobodnego przemieszczania się uczniów na wózkach między kondygnacjami i braku przystosowanej ubikacji. Jedna placówka szkolna wyposażona była w schodolaz (Szkoła Podstawowa Specjalna w Chodzieży).

Dożywianie

W zakresie dożywiania najlepiej było w mieście i gminie Margonin. Wszystkie chętne oraz objęte pomocą socjalną dzieci uczęszczające do przedszkoli i szkół na terenie Miasta i Gminy Margonin otrzymywały obiad. Posiłki przygotowywane były w Szkole Podstawowej i w Samorządowym Przedszkolu w Margoninie. Transport posiłków zabezpieczał organ prowadzący samochodem posiadającym zgodę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży. Wszyscy chętni uczniowie tych szkół otrzymywali również herbatę.

Placówka	zakres doży- wiania	w tym	licz- ba	%	wyszczególnienie
Placówki wydające obiad i herbatę/ obiad, przygotowywane w kuchniach szkolnych/ dowożonych w systemie cateringowym	tylko obiad	4	16	72,7	- Szkoła Podstawowa nr 1 w Chodzieży - Szkoła Podstawowa nr 3 w Chodzieży - Społeczne Gimnazjum w Chodzieży - Społeczna Szkoła Podstawowa w Chodzieży
	obiad i herbatę	12			- Szkoły Podstawowe: Budzyń, Wyszyny, Margonin, Lipiny, Radwanki, Oleśnica, Stróżewo, Strzelce, Zacharzyn, Szamocin - Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Ratajach - Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Chodzieży
	razem				
Placówki wydające	herbatę i kanapkę		1	4,5%	- Zespół Szkół Lipia Góra
Placówki wydające	tylko herbatę		1	4,5%	- Prywatny Zespół Placówek Oświatowych w Chodzieży, ul. Siejaka
Placówki nie prowadzące dożywiania	-		4	18,1%	- Zespół Prywatnych Szkół Ponadgimnazjalnych Chodzież, ul. Mickiewicza - OHP: Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Szamocinie, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Próchnowie, Szkoła Branżowa I stopnia Próchnowie
Ogółem			22	100%	

Tabela nr 11. Liczba szkół w zależności od miejsca przygotowywania, wydawania posiłków i zakresu dożywiania.

Poprawa sytuacji byłaby wskazana w szkołach w Chodzieży, gdzie w wyniku zmian dokonanych przez organ prowadzący, polegających na przekształceniu kuchni szkolnych w działalność prywatną, znacznie zmniejszyła się liczba uczniów korzystających z obiadów. Związane to było ze znacznym wzrostem ceny obiadów. Uczniowie tych szkół przez cały pobyt w szkole nie mieli możliwości skorzystania z ciepłego napoju.

W szkołach prywatnych brak posiłków wynikał z braku zainteresowania dożywianiem ze strony rodziców. Wychowankowie Środowiskowych Hufców Pracy uczęszczający do niepublicznych szkół działających w budynkach hufców korzystali z wyżywienia w budynku zamieszkania, w którym mieściły się również szkoły.

Współpraca z innymi instytucjami

Wspólnie z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży przeprowadzono kontrole dwóch turnusów wypoczynku zimowego. Funkcjonariusz Policji przeprowadził pogadankę na temat bezpiecznych wakacji, natomiast pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży przeprowadził kontrole obejmującą stan techniczny i sanitarny pomieszczeń, wyposażenia i otoczenia miejsca wypoczynku oraz kontrolę dokumentacji: zdrowotnej dla celów sanitarno-epidemiologicznych, zaświadczeń o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, dokumentów potwierdzających kwalifikacje do udzielania pomocy przedlekarskiej, instrukcji udzielania pomocy przedlekarskiej, kart kwalifikacyjnych dzieci, potwierdzenia zgłoszenia placówki wypoczynku do elektronicznej bazy danych.

WNIOSKI

1. Należałoby zapewnić uczniom szkół podstawowych nr 1 i nr 3 w Chodzieży z uwagi na dwuzmianowy systemem pracy i pobyt uczniów w świetlicy dostęp do ciepłego napoju.
2. W niektórych szkołach podstawowych typu wiejskiego była potrzeba doposażenia ich w meble edukacyjne o odpowiedniej wielkości dla uczniów klas VII i VIII.

3. Boiska szkolne należy wyposażyć w urządzenia i sprzęt sportowy posiadający certyfikaty jakości.
4. Z 629 uczniów szkół podstawowych 49 uczniów (8% ocenianych) miało tornistry ważące powyżej 15 % wagi ich masy ciała.
5. Należy kontynuować dostosowywanie placówek nauczania do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.

X. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2018r. do Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wpłynęły ogółem 183 pisma, wnioski i informacje. Ogółem wydano:

1. decyzji płatniczych - 23;
2. opinii sanitarnych - 60, w tym dotyczących:
 - 1) uzgodnienia pod względem wymagań sanitarno-higienicznych projektu dotyczącego technologii uzdatniania wody systemem „CLACK” - 1;
 - 2) spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych (opinie wydawane na wniosek inwestora lub użytkownika), na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1261 z późniejszymi zmianami) oraz przepisów szczegółowych, odpowiednio do rodzaju obiektu - 2, w tym dla
 - pomieszczeń centrum rehabilitacji - 1
 - pomieszczenia przeznaczonego na dystrybucję miodu – 1;
 - 3) uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania - 2;
 - 4) zaopiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 54 ust.1, w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) i art. 3 pkt. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1261 z późniejszymi zmianami) – 6;
 - 5) zaopiniowania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 54 ust.1, w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) - 2;
 - 6) stwierdzenia braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) – 21;
 - 7) stwierdzenia konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) – szt. 3;
 - 8) uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, wydanych na podstawie prognozy oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) - 6;
 - 9) dopuszczenia do użytkowania obiektów - 17, w tym:

- przedszkola - 1
- świetlicy dziecięcej -1
- świetlicy wiejskiej z oddziałem przedszkolnym - 1
- obiektów handlowych - 2
- obiektu małej gastronomii - 1
- zakładów kosmetycznych - 3
- centrum ćwiczeń siłowych - 1
- stacji paliw - 2
- zjeżdżalni wodnych - 2
- budynku hotelowo-mieszkalnego - 1
- hali produkcyjnej - 1
- ratusza miasta i gminy – 1.

Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity z 2018r. poz. 1202 z późniejszymi zmianami) i ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity z 2017r. poz. 1261 z późniejszymi zmianami) oraz biorąc pod uwagę rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1422 z późniejszymi zmianami) i przepisy szczegółowe, zależnie od rodzaju obiektu, wydano opinii – 10 (wszystkie pozytywne).

Na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1261 z późniejszymi zmianami) oraz przepisów szczegółowych, zależnie od rodzaju obiektu, wydano opinii – 9 (wszystkie pozytywne).

Opinie wydane zostały po dokonaniu oględzin obiektów przed dopuszczeniem ich do użytkowania. Oględziny prowadzone były przez pracownika zapobiegawczego nadzoru przy współudziale pracownika nadzoru bieżącego, któremu odbierany obiekt miał podlegać po uzyskaniu zgody na jego użytkowanie. Inwestorzy o zgodę na użytkowanie, zgodnie z Prawem budowlanym, występowali również do innych organów: do Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Pracy, Inspekcji Ochrony Środowiska.

3. Nie wydano opinii:

- 1) dotyczącej uzgodnienia pod względem spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych dostosowania lokalu na potrzeby żłobka, z powodu nie przedłożenia przez wnioskodawcę dokumentacji umożliwiającej zajęcie stanowiska przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego – 1;
- 2) dotyczącej klubu dziecięcego; wnioskodawcy przekazano pisemną informację o aktach prawnych zawierających wymagania jakie musi spełniać klub dziecięcy oraz informację jaki organ potwierdza spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych przez pomieszczenia i urządzenia przeznaczone pod ww. działalność - 1.

4. Dokonano wizji lokalnych w terenie obiektów wymagających uzyskania opinii dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych i higienicznych przez obiekty przed przystąpieniem do ich użytkowania wykonano – 31.

Czynności kontrolne przed dopuszczeniem obiektów do użytkowania na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane, przeprowadzane były w ustawowym terminie 14 dni od daty zawiadomienia. W trakcie oględzin obiektów przed rozpoczęciem ich użytkowania, zwracano uwagę na zgodność wykonania obiektów z zatwierdzonym do realizacji projektem, warunkami pozwolenia na budowę, przepisami i obowiązującymi normami. Większość projektów, na podstawie których wykonane zostały obiekty podlegające oględzinom, była uzgodniona pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawcę ds. sanitarno-higienicznych lub przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Uzgodnienia były wykonywane przed rozpoczęciem realizacji obiektu. Do projektów w trakcie realizacji inwestycji wprowadzane były sporadycznie zmiany, które nie pogorszyły warunków sanitarno-higienicznych na obiekcie. W nowych obiektach projektanci i inwestorzy

szczególną wagę przywiązywali do warunków sanitarno-higienicznych oraz do funkcjonalności zakładów. Obiekty zostały wyposażone w urządzenia wentylacyjne zapewniające w sposób mechaniczny lub grawitacyjny wymianę powietrza w pomieszczeniach. Woda doprowadzona do obiektów pod względem bakteriologicznym spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

WYSZCZEGÓLNIENIE SPRAW			2017 r.	2018 r.
I	Ogółem uzgodniono, rozpatrzone i zaopiniowano w drodze decyzji, postanowień, pism i opinii sanitarnych		120	86
1	w tym w drodze decyzji	Decyzje płatnicze	27	23
2	w tym w drodze opinii sanitarnych	Opinie dotyczące uzgodnienia dokumentacji projektowych	6	1
		Opinie dotyczące spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych przez placówki opiekuńczo wychowawcze i podobne (wydane na wniosek stron)	1	1
		Opinie wydawane w związku z uczestnictwem w czynnościach związanych z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	26	18
		Opinie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania	18	2
		Zaopiniowanie miejscowego planu zagospodarowania	7	6
		Uzgodnienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	4	0
		Zaopiniowanie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	3	2
		Opinie dotyczące konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i określenie jego zakresu	14	24
		Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia na podstawie prognozy oddziaływania inwestycji na środowisko	5	6
		Opinie o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą	2	0
3	W drodze postanowień	Uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania	0	0
		Zaopiniowanie miejscowych planów zagospodarowania	0	0
		Uzgodnienie miejscowych planów zagospodarowania	0	0
		Opinie o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą	0	0
		Postanowienia prostujące wydane opinie	0	0
4	Sprawy pozostające bez wydania opinii z powodu nie przedłożenie przez wnioskodawcę dokumentacji (pomimo wezwania o uzupełnienie) umożliwiającej zajęcie stanowiska przez Państwowego powiatowego Inspektora Sanitarnego		2	2
II	Sprawy przekazane do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego		2	1

Tabela nr 12. Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2017 i 2018.

Do wykonania wszystkich elementów w obiektach podlegających oględzinom zastosowano wyroby budowlane posiadające wymagane dokumenty potwierdzające dopuszczenie ich do obrotu i do stosowania.

Pracownik Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego uczestniczył wspólnie z pracownikiem Higieny Komunalnej, Epidemiologii, Higieny Żywności, Higieny Dzieci i Młodzieży, Higieny Pracy w oględzinach obiektów należących do inwestorów pozostających pod nadzorem bieżącym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży.

Do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przekazano do rozpatrzenia wnioski Starosty Chodzieskiego dotyczące zamiaru przystąpienia do użytkowania rozbudowanego budynku I Liceum Ogólnokształcącego o centrum nauk przyrodniczych, podlegającego nadzorowi Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

WNIOSKI

1. Współpraca z komórkami bieżącego nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej była bardzo dobra; opinie i postanowienia wydawane były po uzyskaniu wyjaśnień, uzupełnień i właściwej interpretacji zagadnień dotyczących sprawy przez pracowników poszczególnych komórek PSSE.
2. Dobrze przebiegała współpraca z administracją samorządową; konsultacje z pracownikami administracji ułatwiały decyzję w skomplikowanych sprawach. Wszystkie sprawy były przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny szczegółowo analizowane na podstawie załączonych dokumentów i kontroli w terenie pod kątem wymagań sanitarno-higienicznych.
3. Przy uzgadnianiu przedsięwzięć na etapie decyzji środowiskowych szczególną uwagę zwracano na ograniczenie wpływu projektowanych przedsięwzięć na zdrowie ludzi i na środowisko. Analizie podlegały zagadnienia związane z ochroną przed nadmiernym hałasem i zanieczyszczeniem powietrza, z właściwą gospodarką wodno-ściekową, właściwymi sposobami zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem gleby oraz wód powierzchniowych i podziemnych. Wymagano stosowanie prawidłowej gospodarki odpadami oraz zalecano stosowanie proekologicznych systemów grzewczych.
4. W czasie realizacji i eksploatacji inwestycji wskazywano na obowiązek stosowania rozwiązań projektowych i wykonawczych zgodnych z przepisami, ustawami i normami.
5. W trakcie kontroli odbieranych obiektów zwracano uwagę na rozwiązania techniczno – użytkowe. Sprawdzano, czy są zagwarantowane odpowiednie warunki dla pobytu ludzi, warunki pracy, właściwe ciągi technologiczne w obiektach gastronomicznych oraz czy stosowane materiały budowlane i wykończeniowe są właściwe pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.
6. Wydawanie opinii dopuszczających do użytkowania zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej, utrudniał brak przepisów określających wymagania sanitarne i higieniczne dla ww. obiektów.

XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Ogół przedsięwzięć prozdrowotnych w powiecie chodzieskim realizowano na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) w Poznaniu. W związku z tym realizowano głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie. W 2018 roku najwięcej działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia skupiało się wokół edukacji i szkoleń dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków zastępczych. Kierowane były one do przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych. Ponadto upowszechniano programy edukacyjne z uwzględnieniem

problematyki przeciwdziałania używania środków zastępczych w miejscu pracy. Adresatami działań edukacyjnych i kampanii społecznych oscylujących wokół ww. tematyki były także takie grupy jak dzieci, młodzież i rodzice. W dalszym ciągu realizowany był *Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*. Niniejszy program realizowany był z podobną intensywnością jak w latach ubiegłych.

W dalszej kolejności realizowano programy lokalne i akcje profilaktyczne, organizowane samodzielnie przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną (PSSE) w Chodzieży lub współorganizowane z innymi instytucjami z terenu powiatu, w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

Programy ogólnopolskie:

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

W 2018 roku na całokształt programu złożyły się następujące działania:

- **Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”** zrealizowany w 14 przedszkolach i 1 oddziale przedszkolnym powiatu. W tych placówkach nauczyciele przeprowadzali zajęcia dla najstarszych dzieci i ich rodziców zgodnie ze scenariuszami zajęć, które otrzymali z PSSE.

Zdjęcie nr 19 i 20. Przedstawienie w ramach realizacji programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” w Przedszkolu Samorządowym im. Misia Uszatka w Budzynie (po lewej). Prace stworzone przez dzieci w ramach programu: „Czyste Powietrze Wokół Nas” w tym samym przedszkolu (po prawej)

Realizatorzy programu w placówkach niejednokrotnie tworzyli także własne scenariusze zajęć na podstawie zasobów własnych. Odbywały się pogadanki, prelekcje i zajęcia integracyjne z rodzicami, wykonywano ekspozycje i prace plastyczne, organizowano wycieczki. Wszystkie te działania miały spowodować wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy istnieje ryzyko narażenia na przebywanie w otoczeniu osób palących, zarówno papierosy tradycyjne, jak również e-papierosy.

Zgodnie z decyzją WSSE w Poznaniu zakończono realizację programów „Nie Pal Przy Mnie Proszę”, jak również „Znajdź Właściwe Rozwiązanie.” Celem obu tych programów było zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu. Były to inicjatywy, które na przestrzeni wielu lat angażowały zarówno uczniów, rodziców ale także kadrę pedagogiczną do działań w ramach profilaktyki tytoniowej.

• **Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pn. „Bieg po Zdrowie”**

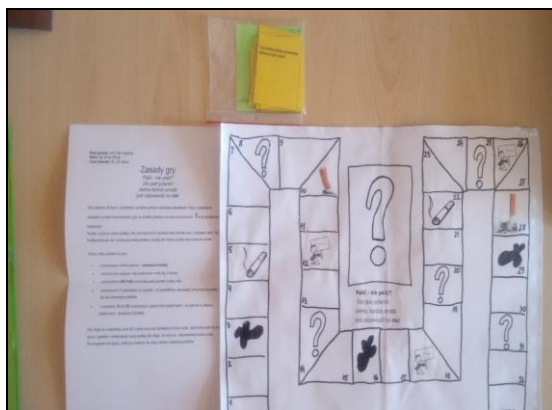
„Bieg po zdrowie” to nowy program antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w GIS we współpracy z ekspertami. I edycja programu miała miejsce w roku szkolnym 2016/2017. Główne cele programu to opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat szkodliwości palenia papierosów. Program skierowany był do uczniów klas IV szkół podstawowych. Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Podstawą zajęć było stymulowanie kreatywności i aktywności. Realizując treści programowe zachęca się uczniów do aktywnego udziału w zajęciach.

W związku z rozpoczęciem realizacji ww. programu w kolejnym roku szkolnym zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu. Dodatkowo w roku 2018 przeprowadzono inauguracyjne zajęcia w Szkole Podstawowej w Strzelcach.

Zdjęcie nr 21. Szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu „Bieg po Zdrowie”, na rok szkolny 2017/2018

• **Konkurs pt. „Palić, nie palić - oto jest pytanie?”** organizowany od wielu lat z inicjatywy WSSE w Poznaniu. Jego adresatami byli uczniowie klas V szkół podstawowych. W tym roku zadaniem uczestników konkursu było wykonanie pracy plastycznej - gry planszowej, która będzie propagowała zdrowy styl życia, wolny od nałogu palenia papierosów i inhalowania e-papierosami. Na etap powiatowy wpłynęło 6 prac konkursowych z 6 szkół. Laureatom konkursu wręczono dyplomy i nagrody, ufundowane przez PPIS w Chodzieży. Nie wyłoniono laureata I miejsca, więc pracę, która zajęła II miejsce przesłano do WSSE w Poznaniu na etap wojewódzki. Autor tej pracy, został zaproszony przez WSSE na finał wojewódzki konkursu do Multikina w Poznaniu.

Zdjęcie nr 22. Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2018r., II miejsce, autor pracy, to Amelia Matusz ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Lipinach

Zdjęcie nr 23. Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2018r. III miejsce, autor pracy to Zuzanna Wienke ze Szkoły Podstawowej w Oleśnicy

• **Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”**, realizowany od wielu lat, w gimnazjach całego województwa wielkopolskiego. Docelowym działaniem w ramach projektu była edukacja rówieśnicza, a poprzedzało ją przeszkolenie niewielkiej, około 20-osobowej wybranej grupy uczniów gimnazjum w zakresie problematyki tytoniowej. W 2018 roku przeszkolono 15 uczennic ze Szkoły Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży. W szkoleniu brały udział uczennice z klas VIII szkoły podstawowej i III oddziału gimnazjalnego.

Zdjęcie nr 24. „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”, edycja – 2018r., uczniowie z klas VIII i III oddz. gimnazjalnego Szkoły Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży

• **Akcje profilaktyczne: Światowy Dzień bez Tytoniu - 31 maja i Światowy Dzień Rzucania Palenia - 15 listopada** organizowane corocznie dla ogółu społeczeństwa.

Zdjęcie nr 25. „Młodzieżowi Spotkanie z uczniami klas V, VI i VII w Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Oleśnicy w ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, 5.06.2018r.

W 2018 roku akcje te realizowano w formie wykładów, zajęć z elementami warsztatu dla młodzieży, eventów, punktów edukacyjno-profilaktycznych, ekspozycji, artykułów prasowych, poradnictwa i dystrybucji materiałów edukacyjnych oraz konkursów z nagrodami. U osób palących wykonywano pomiar wydychanego CO z płuc przy pomocy smokerlyzera. Niejednokrotnie do współpracy włączano szkoły, podmioty lecznicze, zakłady pracy, media lokalne oraz instytucje publiczne.

Zdjęcie nr 26. Spotkania z młodzieżą z klasy III oddziału gimnazjalnego w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Szamocinie, 14.11.2018r.

• Edukacja zdrowotna w zakładzie pracy

Zdjęcie nr 27. Wykład dla uczniów klasy patronackiej firmy LUMAG Sp. z o. o. na temat szkodliwości palenia tytoniu i systemu legislacyjnego w zakresie ograniczania używania tytoniu w Polsce, przeprowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży.

Przeprowadzono jedno szkolenie na temat szkodliwości palenia tytoniu i ustawodawstwa w zakresie palenia tytoniu dla uczniów klasy patronackiej firmy LUMAG Sp. z o. o. (25 osób). Szkolenie odbyło się w budynku PSSE w Chodzieży przy ulicy Składowej 5 w Chodzieży. Wykład w ramach profilaktyki tytoniowej przeprowadził pracownik OZ i PZ -mgr Karolina Pieniążek. Po zakończonym wykładzie odbyła się dyskusja i dystrybucja materiałów edukacyjnych i gadżetów o tematyce antytytoniowej.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych (SWISS CONTRIBUTION).

Program był współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarskiego Programu Współpracy z Nowymi Krajami Członkowskimi Unii Europejskiej. Głównym celem programu było ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych

przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Działania profilaktyczne kierowano do ogółu społeczeństwa za pośrednictwem informacji umieszczanych na stronie internetowej PSSE oraz lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych. Edukacją prozdrowotną objęto również młodzież z 3 szkół ponadgimnazjalnych powiatu poprzez realizację projektu „*ARS, czyli jak dbać o miłość?*”. Projekt ten prowadzili w szkołach pedagodzy szkolni, przeszkoleni wcześniej przez przedstawicieli Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ramach lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych zorganizowano 6 eventów, podczas których pracownicy PSSE w Chodzieży prowadzili: poradnictwo w zakresie programu, dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących profilaktyki tytoniowej, a także pomiar ciśnienia tętniczego i tętna, pomiar wydychanego CO przy pomocy smokerlyzera oraz konkurs z nagrodami przekazanymi z WSSE. Niejednokrotnie wykorzystywano także alkoholowe w ramach profilaktyki używania środków zmieniających świadomość.

Zdjęcie nr 28 i 29. Eventy przeprowadzone w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: po lewej – w Szpitalu Powiatowym im. prof. Romana Drewsa w Chodzieży, na Oddziale Położniczym, 16.04.2018r.; po prawej- w Parku im. ks. Ostrowskiego, podczas lokalnego Festynu ZDROWA SOBOTA, 18.08.2018r.

„Trzymaj Formę!”

Program realizowało 14 szkół podstawowych, w tym 6 oddziałów gimnazjalnych i 1 gimnazjum. Jego celem była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Tak, jak w latach ubiegłych program realizowali w szkołach nauczyciele, zwłaszcza nauczyciele biologii i wychowania fizycznego oraz pielęgniarki środowiskowo-szkolne. W ramach programu, najczęściej i najchętniej młodzież uczestniczyła w zajęciach kulinarnych, na których przygotowywano zdrowe posiłki (np. kanapki, surówki i sałatki owocowo-warzywne), a następnie odbywała się wspólna degustacja tych potraw. Ww. działania wspierali rzeczowo i finansowo dyrektorzy szkół, rodzice, władze gminne lub osoby prywatne. Podczas realizacji programu współpracowano także z pracownikami Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku PSSE w Chodzieży. Partnerem programu było Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności”.

Zdjęcie nr 30 i 31. Zajęcia prowadzone w ramach programu „Trzymaj Formę!” w młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Chodzieży, 21.11.2018r.

Profilaktyka HIV/AIDS

W tym zakresie przeprowadzono następujące działania:

- Realizowany od wielu lat projekt wielkopolski pt. „**Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV**”, w ramach którego przeprowadzono szkolenie z zakresu profilaktyki HIV/AIDS dla 8 uczniów z trzech szkół ponadgimnazjalnych. Projekt polegał na edukacji rówieśniczej na temat HIV/AIDS. Wiedzę zdobytą za pośrednictwem szkolenia młodzież przekazywała swoim rówieśnikom w szkole, w domu, na prywatkach i innych spotkaniach. Liderzy Zdrowia z jednej szkoły zorganizowali również obchody Światowego Dnia AIDS. Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV” cieszył się dużym zainteresowaniem młodzieży.

Zdjęcie nr 32. Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV”.

- Akcja wojewódzka **Bezpieczne Walentynki** w 2018 roku poszerzona została grupa odbiorców. Z okazji *Dnia Zakochanych* przeprowadzono spotkanie z uczniami I Liceum Ogólnokształcącego w Chodzieży. Także Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV prowadzili edukację z zakresu problematyki HIV/AIDS w placówce do której uczęszczają. Działania wzbogacano o dystrybucję ulotek i zakładek przygotowanych specjalnie na tę akcję.
- Wzorem lat ubiegłych, z inicjatywy WSSE w Poznaniu przeprowadzono **konkurs „Nie daj szansy AIDS”**. Celem konkursu było przede wszystkim uświadomienie, że zagrożenie HIV może dotyczyć każdego człowieka. Adresatami konkursu byli uczniowie III klas oddziałów gimnazjalnych oraz uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Przedmiotem konkursu było stworzenie krótkiego materiału filmowego pod tytułem „*Krótki film o HIV*”. Na etap powiatowy konkursu wpłynęły 2 prace z jednej szkoły od uczniów klas III oddziałów gimnazjalnych. Zwycięzcy konkursu otrzymali nagrody, dyplomy i upominki, które ufundował PPIS w Chodzieży oraz Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej – Oddział

Terenowy w Poznaniu. Laureat etapu powiatowego otrzymał z WSSE w Poznaniu zaproszenie na finał wojewódzkiego konkursu zorganizowany w Kinie MUZA w Poznaniu.

Zdjęcie nr 33. Laureaci I i II miejsca w konkursie pt. „Nie daj szansy AIDS”- „Krótki film o HIV” autorstwa: Kaji Miler, Wiktorii Sobolewskiej, Urszuli Barteckiej i Julii Sporek, ze Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Margoninie

• W ramach **Obchodów Światowego Dnia AIDS** – pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili zajęcia na temat diagnostyki, leczenia i profilaktyki HIV/AIDS dla 22 uczniów z klasy VIII Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie. W dniu 30 listopada pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży został zaproszony na obchody Światowego Dnia AIDS do Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży. Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV z ww. szkoły zorganizowali obchody Światowego Dnia AIDS dla społeczności szkoły. Uczennice miały okazję zaprezentować zdobyte wiadomości swoim młodszym kolegom na spotkaniu zorganizowanym w świetlicy szkolnej. Uczniowie podczas prezentacji dowiedzieli się najważniejszych informacji na temat HIV/AIDS, jak również poznali wskaźniki zachorowalności na AIDS w całej Polsce. Poinformowano także uczniów o możliwości wykonania testu w kierunku HIV. W drugiej części spotkania przedstawicielka Samorządu Uczniowskiego przeczytała uczniom wybrane fragmenty książki pt: „Z doświadczeń wolontariuszki.” Po wszystkich wystąpieniach wyemitowano związany tematycznie film edukacyjny. Na zakończenie zorganizowano konkurs wiedzy na temat HIV i AIDS. Przeprowadzono również dystrybucję materiałów edukacyjnych z PSSE. Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży przygotowano artykuł, który odnosił się do aktualnych informacji dotyczących problematyki HIV/AIDS, a w holu PSSE wykonano ekspozycję fotografii i prac konkursowych, które na przestrzeni ostatnich lat były przysyłane do PSSE w Chodzieży. Poza tym stworzono gazetkę odnoszącą się do tematyki HIV/AIDS.

Zdjęcie nr 34 i 35. Obchody Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół w Chodzieży, gdzie odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia AIDS. 30.11.2018r. Zajęcia edukacyjne z młodzieżą w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie, w dniu 6.12.2018r.

Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia

Co roku dzień 7 kwietnia jest swoistą mobilizacją działań poświęconych konkretnym zagadnieniom i problemom zdrowotnym. W roku 2018 tematem przewodnim było hasło: „Zdrowie dla wszystkich.” To także wizja przyświecająca od ponad siedemdziesięciu lat działalności Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). W ramach działań związanych z obchodami Światowego Dnia Zdrowia na terenie powiatu chodzieskiego pracownicy PSSE w Chodzieży uczestniczyli w ogólnoszkolnych obchodach tego dnia w Zespole Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży. Następną inicjatywą był Tydzień Zdrowia promujący zdrowy tryb życia, który obchodzony był w dniach 9-13.04.2018r. w Szkole Podstawowej w Oleśnicy a także w Oddziale Przedszkolnym mieszczącym się w tym samym budynku. Głównym celem akcji było uświadomienie społeczności szkolnej i przedszkolnej istotnej roli aktywności fizycznej i propagowanie właściwych nawyków dietetycznych i prozdrowotnych. Podczas obchodów Tygodnia Zdrowia pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży przeczytał bajkę pt. „Przygody Dzielnego Niedźwiadka Szczepana”, która mówiła o pozytywnym wpływie szczepień na zdrowie człowieka. Po odczytaniu fragmentu książki pracownik PSSE w Chodzieży zainicjował krótką pogadankę na temat szczepień. Przeprowadzono również na terenie oddziału ginekologiczno-położniczego Szpitala Powiatowego w Chodzieży akcję prozdrowotną wśród kobiet w ciąży i wśród kobiet które w ciągu kilku ostatnich dni urodziły. To przedsięwzięcie było także związane z obchodami Światowego Dnia Zdrowia. Akcja ta polegała na przeprowadzeniu mini wykładów, rozmów edukacyjnych na temat zachowania zdrowia wśród kobiet w okresie ciąży i porodu. Ponadto przeprowadzono krótki quiz. Kobiety odpowiadały na pytania związane z podstawowymi zasadami z zakresu promocji zdrowia. Każda z pań otrzymała pakiet promocyjny, tj. torbę z gadżetami i materiałami informacyjnymi nt. szeroko pojmowanej promocji zdrowia. Podobną akcję prozdrowotną przeprowadzono wśród pacjentów przebywających na Oddziale Rehabilitacyjnym Szpitala Powiatowego im. prof. R. Drewsa w Chodzieży. Tutaj dystrybuowano materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące promocji zdrowia. Dodatkowo, jeśli zaistniała taka potrzeba, prowadzono poradnictwo prozdrowotne. Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono dwa artykuły dotyczące Światowego Dnia Zdrowia.

Zdjęcie nr 36. Wykład skierowany do młodzieży w Zespole Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży, w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia w 2018r.

Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Celem programu było zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę, a jego adresatami była młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych wraz z rodzicami.

Program realizowano przy współpracy WSSE w 3 szkołach ponadgimnazjalnych powiatu. Programem objętych było 290 uczniów oraz 3 pielęgniarki (koordynatorki programu

w szkołach). Działania edukacyjne prowadziły pielęgniarki szkolne, przy pomocy materiałów edukacyjnych przekazanych z PSSE.

Akcje ogólnopolskie

Promocja szczepień ochronnych - „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” i „Wiosna bez pneumokoków”, „X Ogólnopolski Dzień Szczepień”

W ramach realizacji zadania przesłano drogą elektroniczną materiały odnoszące się do promowania szczepień wśród najmłodszych. Wiadomości przesłane zostały do placówek przedszkolnych i wybranych szkół podstawowych i przychodni lekarskich powiatu chodzieskiego. Ponadto podobne materiały wraz z pismem zapraszającym do współpracy przesłano do mediów, domów kultury i ośrodków kultury powiatu chodzieskiego. Wynikiem podjętych działań była realizacja zajęć profilaktycznych w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Szamocinie. W ramach obchodów „X Ogólnopolskiego Dnia Szczepień” rozpropagowano stosowny materiał informacyjny wśród przedszkoli, szkół podstawowych, szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu chodzieskiego.

Profilaktyka grypy – Społeczna Kampania Informacyjna Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy

W związku z trwającym sezonem zachorowań na grypę wśród społeczeństwa powiatu chodzieskiego przeprowadzono następujące działania: przedstawiciele PSSE w Chodzieży przeprowadzili wykład dla rodziców uczniów klas I – III w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Margoninie. Podczas wykładu omówiono podstawowe informacje dotyczące zachorowań na grypę oraz podstawowe zasady, jakich powinniśmy przestrzegać podczas obniżenia odporności organizmu. Ponadto prowadzono dystrybucję ulotek wśród wielu instytucji na terenie powiatu chodzieskiego.

Programy i akcje wojewódzkie

Profilaktyka chorób odkleszczowych – Akcja informacyjna pt. „Mały kleszcz – duży problem?”

Zdjęcie nr 37 i 38. Zajęcia prowadzone wśród uczestników półkolonii w Młodzieżowym Domu Kultury w Chodzieży, 18.07.2018r. (po lewej); Punkt informacyjno-edukacyjny przy pływalni Delfin w Chodzieży, 30.08.2018r. (po prawej)

W ramach realizacji akcji podjęto współpracę z następującymi instytucjami: Komendą Powiatową Policji w Chodzieży, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Chodzieży, Młodzieżowym Domem Kultury w Chodzieży, Urzędem Gminy w Budzynie,

Stowarzyszeniem Osób po Endoprotezoplastyce Stawu Biodrowego BIODERKO w Chodzieży, Szkołą Podstawową Nr 1 w Chodzieży, Szkołą Podstawową Nr 3 w Chodzieży, Szkołą Podstawową w Lipiej Górze. W wyniku tego przeprowadzono wiele szkoleń, kampanii i spotkań edukacyjnych oraz warsztatowych. Podczas realizacji działań dystrybuowano także materiały edukacyjne oraz gadżety (tj. kleszczołapki ufundowane przez WSSE w Poznaniu). Kilkakrotnie zamieszczano na stronie internetowej PSSE w Chodzieży artykuły i broszury dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych. Dodatkowo materiały zostały powieszone na tablicy informacyjnej w siedzibie PSSE.

Program „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”

Jest to program, który cieszy się dużym powodzeniem wśród pedagogów i rodziców od wielu już lat. Objęto nim 434 dzieci z grup „0” (tj. 26,92% wszystkich dzieci uczęszczających do przedszkoli) w 28 przedszkolach (tj. 60,71% wszystkich przedszkoli powiatu) wraz z rodzicami. Głównym celem programu była poprawa stanu zdrowia dzieci rozpoczynających naukę w szkole.

Nauczyciele, przy użyciu bardzo różnorodnych form edukacji realizowali wśród dzieci i rodziców bloki tematyczne dotyczące m. in.: racjonalnego odżywiania; profilaktyki zatruc pokarmowych; higieny jamy ustnej i profilaktyki próchnicy zębów; przeciwdziałania wadom postawy; ochrony wzroku; wczesnej interwencji logopedycznej oraz bezpiecznej drogi do szkoły i domu. PSSE wyposażyła wszystkie dzieci, rodziców oraz nauczycieli w materiały edukacyjne dotyczące programu. Podczas realizacji programu przedszkola współpracowały najczęściej m. in. z Komendą Powiatową Policji i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chodzieży, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Chodzieży, Chodzieskim Domem Kultury, Młodzieżowym Domem Kultury w Chodzieży, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Chodzieży.

Zdjęcie nr 39. Spotkanie z rodzicami dzieci, uczęszczających do Przedszkola Samorządowego w Margoninie, 6.03.2018r.

Program „Mamo Tato, co Wy na to?”

Jest to nowy program zainicjowany przez pracowników OZ i PZ WSSE w Poznaniu. Jego celem jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5-6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. W 2018 roku zorganizowano naradę, podczas której przekazano najistotniejsze informacje powiatowym koordynatorom programu. Wdrożenie i realizacja programu została przewidziana na pierwsze półrocze roku 2019.

Projekt „Wiem. Nie biore! Jestem bezpieczny”

Wyżej wymieniony projekt edukacyjny skierowany był do najstarszych klas szkół podstawowych, oddziałów gimnazjalnych i szkół ponadgimnazjalnych oraz rodziców

i nauczycieli. Jego celem było zapobieganie stosowaniu nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. dopalaczy, poprzez zwiększenie wiedzy i świadomości młodych ludzi i ich rodziców na temat skutków zdrowotnych zażywania tych środków. W odpowiedzi do projektu przystąpiło 17 placówek, co stanowiło 68% grupy placówek oświatowych, na którą składały się: szkoły podstawowe, szkoły podstawowe z oddziałami gimnazjalnymi i szkoły ponadgimnazjalne w powiecie chodzieskim.

W październiku 2018 roku pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży na wcześniejsze zaproszenie szkolnego koordynatora Projektu, przeprowadził zajęcia dla wszystkich uczniów klas VII Szkoły Podstawowej Nr 1 w Chodzieży. Spotkanie dotyczyło profilaktyki stosowania tzw. dopalaczy. Podczas zajęć z młodzieżą wykorzystano następujące formy pracy: wykład, dyskusja, praca grupowa, projekcja filmów. Na zakończenie zajęć przeprowadzono krótki quiz, który miał na celu utrwalić zdobytą wiedzę. Podczas spotkania zaprezentowano także adresy instytucji, które udzielą wsparcia w sytuacji problemowej.

W tym samym miesiącu przedstawiciel PSSE w Chodzieży przeprowadził szkolenie z zakresu przeciwdziałania stosowaniu dopalaczy, dla grupy najstarszych klas uczniów z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Szamocinie. Inicjatywa odnosiła się do szeroko pojmowanej profilaktyki środków zastępczych. Podczas szkolenia poruszano takie tematy jak: czym są dopalacze, przyczyny sięgania po nowe substancje psychoaktywne i narkotyki, rodzaje dopalaczy. Wszyscy uczestnicy szkolenia wraz z opiekunami klas otrzymali materiały edukacyjne. Kolejne szkolenie skierowane było do uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Inicjatywa przeprowadzona w ramach projektu „Wiem nie biorę, jestem bezpieczny” wśród uczniów III klasy technikum była tematycznym powieleniem szkolenia przeprowadzonego w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Szamocinie. Także wśród tej grupy uczestników rozdysponowano materiały informacyjno – edukacyjne. W sposób ciągły, a także w ramach możliwości prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych odnoszących się do tematu profilaktyki stosowania dopalaczy.

W ciągu roku na stronie PSSE w Chodzieży zamieszczano artykuły dotyczące profilaktyki stosowania dopalaczy. 15.06.2018r. opublikowany został artykuł pt. Dopalacze to śmiertelne zagrożenie, 25.07.2018r. „Zachowaj trzeźwy umysł!”, 24.10.2018r „Szkolenia w ramach Projektu „Wiem, nie biorę - jestem bezpieczny!” zrealizowane.” O działaniach w ramach Projektu „Wiem, nie biorę - jestem bezpieczny!” pisano także na innych stronach internetowych. Przykładem może być Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Szamocinie opublikowała wpis nt. przeprowadzonego szkolenia z tematu profilaktyki stosowania dopalaczy.

Zdjęcie nr 40. Spotkanie z uczniami Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie, 22.01.2018r.

Zdjęcie nr 41. Spotkanie z uczniami Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie, 20.03.2018r.

Zdjęcie nr 42. Szkolenie grupy uczniów w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Szamocinie, 18.10.2018r.

Akcja „Bezpieczne Lato”

W 2018 roku pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży prowadził zajęcia dla uczestników kolonii i półkolonii. Był także organizatorem lub współorganizatorem festynów i stoisk informacyjno-edukacyjnych. Podczas spotkań edukacyjnych największą uwagę skupiano wokół profilaktyki palenia tytoniu oraz profilaktyki używania środków zastępczych „dopalaczy” i narkotyków. Kolejnym istotnym tematem podczas wakacyjnych działań była profilaktyka chorób odkleszczowych. Łącznie działaniami podczas akcji „Bezpieczne wakacje” objęto 847 osób.

Wzorem lat ubiegłych nawiązano współpracę z pracownikiem HD. W wyniku tego przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących zdrowia także wśród uczestników innych kolonii i półkolonii na terenie powiatu chodzieskiego.

Na stronie internetowej i tablicy informacyjnej PSSE zamieszczono informacje i opracowania własne pracownika OZ i PZ PSSE w Chodzieży, związane z bezpieczeństwem zdrowotnym w sezonie letnim. Do lokalnych gazet przesyłano informacje dotyczące bezpieczeństwa podczas wypoczynku. Łącznie w okresie letnim na stronach internetowych ukazało się 11 artykułów.

Zdjęcie nr 43. Spotkanie z uczestnikami półkolonii w Młodzieżowym Ośrodku Kultury w Chodzieży, 20.06.2018r.

Profilaktyka stosowania nowych środków psychoaktywnych.

W związku z wytyczeniem nowych kierunków działań na stanowisku pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Chodzieży, w trakcie całego roku 2018 prowadzono liczne inicjatywy, które skupiały się wokół działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków zastępczych. Działania kierowane były do przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych. Ponadto upowszechniano programy edukacyjne z uwzględnieniem problematyki przeciwdziałania używaniu środków zastępczych w miejscu pracy. Adresatami działań edukacyjnych i kampanii społecznych w ww. tematyce były także takie grupy jak: dzieci, młodzież i rodzice. Pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży prowadził zajęcia warsztatowe w klasach IV, V, VI, VII, VIII, a także oddziałach gimnazjalnych i szkołach ponadgimnazjalnych. W ramach działań zapobiegających używaniu środków zastępczych zorganizowano trzy szkolenia skierowane do zakładów pracy powiatu chodzieskiego. Ponadto w sposób ciągły podejmowano próby nawiązywania współpracy z okolicznymi jednostkami samorządu terytorialnego, oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych.

Programy i akcje lokalne oraz inne przedsięwzięcia

Akcja „Bezpieczne Ferie”

W ramach akcji przeprowadzono zajęcia warsztatowe wśród uczestników półkolonii w Młodzieżowym Domu Kultury w Chodzieży. Tematyka zajęć odnosiła się do zagadnień związanych z bezpiecznym spędzaniem czasu wolnego. Celem przeprowadzonych zajęć była nauka dobrych praktyk służących zdrowiu człowieka, a także wyrobienie u dzieci umiejętności rozpoznawania zachowań sprzyjających zdrowiu oraz takich, które mogą mu szkodzić. Po zakończonych zajęciach dzieci potrafiły wyjaśnić, co to jest zabawa/gra, potrafiły wymienić przykłady bezpiecznych zabaw i gier, wiedziały, że same powinny zadbać o to, by zabawa była bezpieczna i udana, a także rozumiały potrzebę dbania o bezpieczeństwo własne i innych. Na zakończenie zajęć pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży wręczył dzieciom karty pracy pt. „Wiem, jak dbać o zdrowie.” Dodatkowo wystosowano pismo do wszystkich domów i ośrodków kultury powiatu chodzieskiego zapraszające do współpracy, w tym także do dystrybucji materiałów edukacyjnych. Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono ulotkę pt. „Patent na bezpieczne ferie.”

Zdjęcie nr 44. Spotkanie z uczestnikami półkolonii w Młodzieżowym Ośrodku Kultury w Chodzieży, 21.02.2018r.

Badania mammograficzne w mammobusie

W 2018 roku przeprowadzono badania 8-krotnie. Badania mammograficzne nagłaśniano na stronach internetowych PSSE w Chodzieży i za pośrednictwem afiszy informacyjnych rozmieszczonych na terenie powiatu oraz przesłano informację do władz lokalnych.

Badania mammograficzne wykonano łącznie u 130 kobiet, głównie w wieku 50-69 lat. Żadnej z przebadanych kobiet nie skierowano do dalszej diagnostyki.

Lokalny Festyn prozdrowotny ZDROWA SOBOTA – 18.08.2018r.

Festyn przeprowadzono z inicjatywy Stowarzyszenia Osób po Endoprotezoplastyce Stawu Biodrowego BIODERKO w Chodzieży. PSSE w Chodzieży wzięła udział w festynie na podstawie zaproszenia od prezesa ww. Stowarzyszenia. Pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży zorganizował stoisko informacyjno-edukacyjne, na którym prowadzono profilaktykę tytoniową, tzn.: poradnictwo, pomiar wydychanego CO za pomocą smokerlyzera, oraz dystrybucję ulotek, broszur, itp. Ponadto na stoisku udzielano porad z zakresu promocji zdrowia matki i dziecka, profilaktyki chorób układu krążenia, profilaktyki chorób nowotworowych, profilaktyki zatruc pokarmowych (w tym zatruc grzybami), profilaktyki HIV/AIDS, profilaktyki stosowania nowych środków psychoaktywnych, bezpiecznego stosowania antybiotyków oraz zachęcano do przeprowadzania szczepień ochronnych. Rozdano w tym celu ulotki, broszury i publikacje. Podczas festynu prowadzono również ogólnopolską kampanię propagującą zdrowy styl życia pt. „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”. W tym celu osobom zainteresowanym wręczano ulotki, publikacje i broszury na powyższe tematy, natomiast najmłodsi uczestnicy imprezy otrzymywali kolorowanki i książeczki o tematyce prozdrowotnej. W przedsięwzięciu wzięło udział około 100 osób.

Od kilku lat festyn ZDROWA SOBOTA cieszy się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności i oceniany jest bardzo pozytywnie. Jest to jedyna, znacząca tego typu impreza o charakterze prozdrowotnym w sezonie letnim i doskonała dla PSSE okazja do realizowania różnorodnej tematyki edukacji zdrowotnej i dla bardzo zróżnicowanej grupy odbiorców.

Zdjęcie nr 45. Punkt informacyjno-edukacyjny prowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży podczas lokalnego festynu prozdrowotnego ZDROWA SOBOTA, 18.08.2018r.

Tydzień bezpieczeństwa w Szkole Podstawowej im. W. Reymonta w Lipiej Górze

Wzorem lat ubiegłych pracownik OZiPZ PSSE w Chodzieży aktywnie uczestniczył w obchodach corocznej szkolnej inicjatywy pod nazwą „Tydzień Bezpieczeństwa”. Przeprowadził on zajęcia z trzema grupami uczniów. Podczas zajęć z najmłodszą grupą odbiorców wykorzystano elementy pogadanki oraz stworzono karty pracy w celu utrwalenia zdobytej wiedzy. Tematyka zajęć dotyczyła pojęcia zdrowia. Celem przeprowadzonych zajęć było pokazanie dzieciom zalet bycia zdrowym człowiekiem, jak również kształtowanie umiejętności rozpoznawania zachowań sprzyjających zdrowiu, a także takich, które mogą mu szkodzić. Uczestnicy zajęć rozwiązywali rebusy oraz brali udział w quizie dotyczącym zachowań prozdrowotnych. Podczas zajęć poruszone zostały takie kwestie jak: higiena osobista (w tym jamy ustnej), higiena wypoczynku, profilaktyka chorób zakaźnych i promocja racjonalnego odżywiania. Uczniowie klas IV – VI uczestniczyli w zajęciach dotyczących uzależnień. Podczas tych zajęć skupiono się na przedstawieniu młodzieży różnych typów uzależnień, przyczyn oraz skutków zachowań nałogowych. Ostatnią grupą odbiorców byli uczniowie klas I – III gimnazjum. Zajęcia wśród tej grupy uczniów dotyczyły profilaktyki stosowania dopalaczy. Na zakończenie zajęć rozdyskrebowano uczestnikom ulotki przestrzegające przed zażywaniem tych współczesnych narkotyków.

Profilaktyka zakażeń WZW A i B

W 2018 roku przeprowadzono jeden wykład z zakresu profilaktyki zachorowań na choroby zakaźne. Podczas spotkania skupiono się na przedstawieniu tematu profilaktyki zachorowań na Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A. Podczas wykładu omówiono podstawowe informacje dotyczące zachorowań. Przedstawiono statystyki z roku 2017, a także dane liczbowe dotyczące początku 2018 roku. Omówiono także podstawowe zasady zachowania, aby wystrzec się zakażenia WZW A. Prelekcja cieszyła się zainteresowaniem ze strony rodziców. Podczas spotkania zadawano liczne pytania, na które przedstawiciele PSSE w Chodzieży udzielali odpowiedzi. Wykład poprowadził pracownik Epidemiologii PSSE w Chodzieży. Po spotkaniu zachęcano rodziców do indywidualnych konsultacji/ rozmów. W dalszych miesiącach 2018 roku prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Profilaktyka wszawicy

Na prośbę dyrekcji Przedszkola Samorządowego w Margoninie pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili wykład skierowany do rodziców z zakresu profilaktyki zachorowań na wszawicę (pedikulozę). Podczas wykładu omówiono podstawowe informacje dotyczące zachorowań. Prelekcja cieszyła się zainteresowaniem ze strony rodziców. Krótkie

wystąpienie poprowadzili pracownicy OZiPZ oraz epidemiologii. Po spotkaniu zachęcano rodziców do indywidualnych konsultacji/ rozmów, jak również do regularnego odwiedzania strony internetowej PSSE w Chodzieży, gdzie także znajdowały się liczne informacje dotyczące wszawicy. Podczas spotkania przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Materiały edukacyjne przekazano także do placówek przedszkolnych oraz szkoły ponadgimnazjalnej powiatu chodzieskiego.

Promocja prawidłowego odżywiania

W ramach tego działania w 2018 roku przeprowadzono dwa spotkania z młodzieżą. Spotkanie w Zespole Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży w dużej mierze przygotowane zostało przez uczniów. Uczennice z tut. szkoły przygotowały prezentację multimedialną, którą dokładnie omówiły. Prezentowały treści związane z ogólnymi zasadami racjonalnego odżywiania. Przedstawiły piramidę żywienia. Omówiły także najważniejsze składniki odżywcze, które powinniśmy spożywać, by jak najdłużej chronić swój organizm i cieszyć się zdrowiem. Pracownicy PSSE w Chodzieży podsumowali wypowiedzi zaprezentowane przez uczennice, nawiązując tym samym do zależności jaka istnieje pomiędzy sposobem odżywiania, a występowaniem chorób nowotworowych. Podczas spotkania zachęcano uczniów do samodzielnego przygotowywania posiłków. Proponowano także zdrowe zamienniki niezdrowych przekąsek. Omawiane zajęcia były wzbogacone o emisje filmów dotyczących kodeksu zdrowego życia. Swoistym podsumowaniem treści merytorycznych prezentowanych w pierwszej części spotkania była wspólna degustacja kanapek, które wcześniej przygotowali uczniowie. Po zakończonych zajęciach uczniowie otrzymali materiały promujące spożywanie zdrowych posiłków, zdrowych przekąsek. Ponadto na ręce pedagoga szkolnego przekazano inne materiały, broszury, publikacje dotyczące kwestii związanych z odżywianiem oraz profilaktyką nowotworową. Drugie spotkanie przeprowadzone było wśród uczennic z Zespołu szkół im. J. Wybickiego w Ratajach. Podczas tego spotkania wykład zajęcia poprowadził pracownik HŻiPU PSSE w Chodzieży, skupiając się na zaburzeniach odżywiania.

Powiatowy Turniej Wiedzy Prewencyjnej

W dniu turnieju pracownik OZiPZ wraz z pracownikiem E reprezentowali PSSE w Chodzieży. To oni prowadzili punkt informacyjno-edukacyjny na terenie Szkoły Podstawowej w Budzynie. Zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne, na którym prowadzono profilaktykę stosowania środków zastępczych.

Zdjęcie nr 46. Stoisko informacyjno – edukacyjne zorganizowane podczas Powiatowego Turnieju Wiedzy Prewencyjnej, 8.06.2018r.

Za pomocą alkoholgli prowadzono pokazy obrazujące jak widzi osoba pod wpływem środka odurzającego. Prowadzono profilaktykę tytoniową: poradnictwo, pomiar wydychanego CO za pomocą smokeryzera, oraz dystrybucję ulotek, broszur, itp. Na stoisku realizowano edukację zdrowotną z zakresu promocji zdrowia matki i dziecka, profilaktykę chorób odkleszczowych, profilaktykę chorób nowotworowych, profilaktykę zatruc pokarmowych (w tym zatruc grzybami). Informowano o szkodliwości nadmiernego spożywania soli oraz opalania się. Promowano szczepienia ochronne. Rozdano w tym celu ulotki, broszury, publikacje oraz udzielano informacji osobom zainteresowanym. Podczas dystrybucji materiałów edukacyjnych przekazywano rozmaite publikacje wśród dzieci, prosząc tym samym by przekazały je swoim rodzicom, a także najbliższym.

Konkurs własny realizowany przy współpracy Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży pt. „Jestem bezpieczny. Mówię Nie!”

Wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Chodzieży, zorganizowany został konkurs. Inicjatywa skierowana była do uczniów szkół ponadgimnazjalnych powiatu chodzieskiego. Zadaniem konkursowym było stworzenie zakładki, na temat profilaktyki stosowania dopalaczy, narkotyków, środków odurzających, a także bezpieczeństwa w sieci. Celem konkursu było: poszerzenie wiedzy uczestników konkursu na temat bezpieczeństwa w sieci, stosowania dopalaczy, zażywania narkotyków i środków odurzających, a także zaangażowanie młodzieży do czynnego zdobywania wiedzy w tych dziedzinach. W ramach nagłośnienia konkursu wśród młodzieży przeprowadzone zostały zajęcia w każdej ze szkół ponadgimnazjalnych powiatu chodzieskiego. Podczas spotkań z młodzieżą poruszano temat profilaktyki stosowania środków psychoaktywnych, a także zagrożeń związanych z korzystaniem z internetu. W czerwcu 2018r. odbyło się wręczenie nagród w konkursie pt. „Jestem bezpieczny. Mówię NIE!” Uroczyste wręczenie nagród konkursowych odbyło się w budynku PSSE w Chodzieży. W spotkaniu wzięli udział uczestnicy konkursu wraz z opiekunami, sponsorzy oraz organizatorzy przedsięwzięcia (tj. łącznie 25 osób). Podczas wręczenia nagród wyłoniono laureatów (I i II miejsca). Dwie prace narodzono wyróżnieniem. Wszyscy pozostali uczestnicy otrzymali dyplomy oraz upominki za udział w konkursie. Nagrody, które otrzymali laureaci konkursu ufundowane były z funduszy Starostwa Powiatowego w Chodzieży i PSSE w Chodzieży. Dwie nagrody zasponsorował jeden prywatny przedsiębiorca powiatu chodzieskiego. Koszty wydruku zwycięskich zakładek pokrył Miejski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodzieży.

Zdjęcie nr 47. Wręczenie nagród w konkursie pt. „Jestem bezpieczny. Mówię Nie!”, 13.06.2018r.

Konferencja we współpracy z MWiK Sp. z o. o. pn. „Wymagania w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę w świetle rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ramach współpracy nawiązanej z Miejskimi Wodociągami i Kanalizacją Sp. z o. o. w Chodzieży zorganizowano Konferencję na temat: „Wymagań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę w świetle rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.” W przedsięwzięciu wzięli udział pracownicy PSSE w Chodzieży.

Przygotowano zaproszenia, program konferencji, zaproszono właścicieli wodociągów oraz osoby odpowiedzialne za jakość wody do spożycia przez ludzi. PPIS w Chodzieży zaprosił PPIS w Koninie – Panią Angieszkę Dybałę-Kamińską, która omówiła obowiązki właścicieli wodociągów i samorządów w świetle nowych przepisów o jakości wody. Pracownicy Higieny Komunalnej PSSE w Chodzieży przeprowadzili prezentację dotyczącą współpracy PSSE w Chodzieży z przedsiębiorstwami wodociągowymi i innymi podmiotami produkującymi wodę.

WNIOSKI:

1. Największym powodzeniem cieszyły się programy profilaktyczne realizowane w przedszkolach.
2. Programy profilaktyczne były akceptowane, przyjmowane i realizowane z większym zaangażowaniem przez realizatorów, zwłaszcza w szkołach i przedszkolach, jeśli były wsparte dostateczną ilością różnorodnych materiałów edukacyjnych. Niestety, ich ilość nie jest wystarczająca.
3. Program „Trzymaj Formę!” i inne podobne tematycznie programy należy realizować systematycznie, gdyż w dalszym ciągu wiedza na temat racjonalnego odżywiania i wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, tylko w minimalnym stopniu ma odzwierciedlenie w pozytywnych trendach żywieniowych.
4. W związku z prowadzeniem licznych działań edukacyjnych dotyczących rozwiązywania problemów wynikających z używania środków zastępczych należałoby zwiększyć nakłady finansowe, co pozwoliłoby na zintensyfikowanie działań edukacyjnych dotyczących środków zastępczych na terenie powiatu

Zdjęcia wykorzystane w opracowaniu:

<i>Zdjęcie nr</i>	<i>Tytuł</i>	<i>Autor/źródło</i>
1.	<i>Ośrodek wypoczynkowy – nowe Domki Rekreacyjne – Zbyszewice</i>	<i>Hanna Kubacka</i>
2.	<i>Ośrodek wypoczynkowy – nowe Domki Rekreacyjne – Zbyszewice</i>	<i>Hanna Kubacka</i>
3.	<i>Ośrodek wypoczynkowy – nowe Domki Rekreacyjne – Zbyszewice</i>	<i>Hanna Kubacka</i>
4.	<i>Ośrodek wypoczynkowy – nowe Domki Rekreacyjne – Zbyszewice</i>	<i>Hanna Kubacka</i>
5.	<i>Ośrodek wypoczynkowy – nowy plac zabaw przy Domkach Rekreacyjnych – Zbyszewice</i>	<i>Hanna Kubacka</i>
6.	<i>Nowe łóżko elektryczne ze stolikiem przyłóżkowym w WCPiT Szpital w Chodzieży</i>	<i>Ewa Błaszczuk</i>
7.	<i>Nowe łóżko hydrauliczne w WCPiT Szpital w Chodzieży</i>	<i>Ewa Błaszczuk</i>
8.	<i>Przebudowany parking w WCPiT Szpital w Chodzieży</i>	<i>Ewa Błaszczuk</i>
9.	<i>Rejestracja w Zespole Gabinetów Lekarskich „KUCNER” w Szamocinie</i>	<i>Marcin Kucner</i>
10.	<i>Ciąg komunikacyjny w Zespole Gabinetów Lekarskich „KUCNER” w Szamocinie</i>	<i>Marcin Kucner</i>
11.	<i>Gabinet zabiegowy w Zespole Gabinetów Lekarskich „KUCNER” w Szamocinie.</i>	<i>M. Wielgosz PSSE w Chodzieży</i>
12.	<i>Cukiernia-Kawiarnia „Kilian” w Chodzieży.</i>	<i>Julia Wekwert</i>
13.	<i>Cukiernia-Kawiarnia „Kilian” w Chodzieży.</i>	<i>Julia Wekwert</i>
14.	<i>Restauracja Ryszard Poznański i Iwona Poznańska „Wielkopolanka” s. c., ul. Kościuszki 31, 64-800 Chodzież.</i>	<i>Aleksandra Gąska PSSE w Chodzieży</i>
15.	<i>Restauracja Ryszard Poznański i Iwona Poznańska „Wielkopolanka” s. c., ul. Kościuszki 31, 64-800 Chodzież.</i>	<i>Joanna Poznańska - Ufland</i>
16.	<i>Zakład produkcji sosów do sałatek „TYMHEL” Sławomir Ufland, ul. Kościuszki 31, 64-800 Chodzież.</i>	<i>Joanna Poznańska - Ufland</i>
17.	<i>Zakład produkcji sosów do sałatek „TYMHEL” Sławomir Ufland, ul. Kościuszki 31, 64-800 Chodzież.</i>	<i>Joanna Poznańska - Ufland</i>
18.	<i>Przykład nowoczesnej instalacji odpylającej z odzyskiem ciepłego powietrza kierowanego do hali produkcyjnej, zainstalowanej w zakładzie stolarskim, sterowanej komputerowo z płynną regulacją mocy (pracy) zastosowanych wentylatorów.</i>	<i>M. Drużga – PSSE w Chodzieży</i>
19.	<i>Przedstawienie w ramach realizacji programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” w Przedszkolu Samorządowym im. Misia Uszatka w Budzynie.</i>	<i>M. Ferfet – PSSE w Chodzieży</i>
20.	<i>Prace stworzone przez dzieci w ramach programu: Czyste Powietrze Wokół Nas w Przedszkolu Samorządowym im. Misia Uszatka w Budzynie.</i>	<i>M. Ferfet – PSSE w Chodzieży</i>
21.	<i>Szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu „Bieg po Zdrowie”, na rok szkolny 2017/2018</i>	<i>K. Pieniążek PSSE w Chodzieży</i>
22.	<i>Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2018r., II miejsce, autor pracy, to Amelia Matusz ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Lipinach</i>	<i>K. Pieniążek PSSE w Chodzieży</i>

23.	Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2018r. III miejsce, autor pracy to Zuzanna Wienke ze Szkoły Podstawowej w Oleśnicy	K. Pieniążek PSSE w Chodzieży
24.	„Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”, edycja – 2018r. – uczniowie z klas VIII i III oddz. gim. Szkoły Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży	K. Pieniążek PSSE w Chodzieży
25.	„Młodzieżowi Spotkanie z uczniami klas V, VI i VII w Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Oleśnicy w ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, 5.06.2018r.	Anna Budych
26.	Spotkania z młodzieżą z klasy III oddziału gimnazjalnego w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Szamocinie, 14.11.2018r.	Weronika Winiecka
27.	Wykład dla uczniów klasy patronackiej firmy LUMAG Sp. z o. o. na temat szkodliwości palenia tytoniu i systemu legislacyjnego w zakresie ograniczania używania tytoniu w Polsce, przeprowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży	K. Pieniążek PSSE w Chodzieży
28.	Event przeprowadzony w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych w Szpitalu Powiatowym im. prof. Romana Drewsa w Chodzieży, na Oddziale Położniczym, 16.04.2018r.	M. Ferfet PSSE w Chodzieży
29.	Event przeprowadzony w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych w Parku im. ks. Ostrowskiego, podczas lokalnego Festynu ZDROWA SOBOTA, 18.08.2018r.	M. Ferfet PSSE w Chodzieży
30.	Zajęcia prowadzone w ramach programu „Trzymaj Formę!” w młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Chodzieży, 21.11.2018r.	Anna Ślesińska-Nowak
31.	Zajęcia prowadzone w ramach programu „Trzymaj Formę!” w młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Chodzieży, 21.11.2018r.	K. Pieniążek PSSE w Chodzieży
32.	Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV”. Edycja – 2018r.	M. Ferfet PSSE w Chodzieży
33.	Laureaci I i II miejsca w konkursie pt. „Nie daj szansy AIDS”- „Krótki film o HIV” autorstwa: Kaji Miler, Wiktorii Sobolewskiej, Urszuli Barteckiej i Julii Sporek, ze Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Margoninie.	Anna Sienkiewicz
34.	Obchody Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół w Chodzieży, gdzie odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia AIDS. 30.11.2018r.	Katarzyna Chlasta
35.	Zajęcia edukacyjne z młodzieżą w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie, w dniu 6.12.2018r.	Jolanta Białachowska
36.	Wykład skierowany do młodzieży w Zespole Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży, w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia w 2018r.	M. Ferfet PSSE w Chodzieży
37.	Zajęcia prowadzone wśród uczestników półkolonii w Młodzieżowym Domu Kultury w Chodzieży, 18.07.2018r.	K. Pieniążek PSSE w Chodzieży
38.	Punkt informacyjno-edukacyjny przy pływalni Delfin w Chodzieży, 30.08.2018r.	K. Pieniążek PSSE w Chodzieży
39.	Spotkanie z rodzicami dzieci, uczęszczających do Przedszkola Samorządowego w Margoninie, 6.03.2018r.	K. Pieniążek PSSE w Chodzieży
40.	Spotkanie z uczniami Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie, 22.01.2018r.	Marzena Hinz-Sawicka
41.	Spotkanie z uczniami Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie, 20.03.2018r.	K. Pieniążek PSSE w Chodzieży

42.	<i>Szkolenie grupy uczniów w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Szamocinie, 18.10.2018r.</i>	<i>Tomasz Śróda</i>
43.	<i>Spotkanie z uczestnikami półkolonii w Młodzieżowym Ośrodku Kultury w Chodzieży, 20.06.2018r.</i>	<i>Dorota Borucka</i>
44.	<i>Spotkanie z uczestnikami półkolonii w Młodzieżowym Ośrodku Kultury w Chodzieży, 21.02.2018r.</i>	<i>Dorota Borucka</i>
45.	<i>Punkt informacyjno-edukacyjny prowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży podczas lokalnego festyny prozdrowotnego ZDROWA SOBOTA, 18.08.2018r.</i>	<i>Weronika Olejnik</i>
46.	<i>Stoisko informacyjno – edukacyjne zorganizowane podczas Powiatowego Turnieju Wiedzy Prewencyjnej, 8.06.2018r.</i>	<i>K. Pieniążek PSSE w Chodzieży</i>
47.	<i>Wręczenie nagród w konkursie pt. „Jestem bezpieczny. Mówię Nie!”, 13.06.2018r.</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>

Informację opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży.

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr VI/55/2019 Rady Powiatu Chodzieskiego z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2018

Do zakresu działania i zadań powiatu, zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, należy ochrona środowiska oraz zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi i środowiska.

Zgodnie z zapisem art. 12a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej rada powiatu przynajmniej raz na rok rozpatruje informację właściwego państwowego inspektora sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

Z uwagi na powyższe przedkłada się projekt niniejszej uchwały.

Podjęcie uchwały nie spowoduje w 2019 r. skutków finansowych dla budżetu powiatu chodzieskiego.